

ምዕራፍ አራት

የአሜሪካ ኅብረተሰብ ስነ ባሕርይ

ባለፉት ምዕራፎች የሥልጣኔን መሠረታዊ ጽንሰ ሃሳብ ትርጉም፣ የሥልጣኔን አመጣጥ፣ የሥልጣኔን ታሪክና የሥልጣኔን አመሠራረት፣ የአውሮፓውያንን አጠቃላይ የሥልጣኔ ገጽታ የዓለም የሥልጣኔን ሂደት በተለይም አሜሪካ የደረሰችበትን የሥልጣኔ ደረጃ ባጠቃላይ መልኩ ቢሆንም ለመመልከት ችለናል። በአሜሪካና በተለያዩ ምዕራባውያን ሀገሮች የሚኖሩትን የኢትዮጵያውያን አኗኗር ለመመልከት ደግሞ አስቀድመን የአሜሪካ ኅብረተሰብ ምን እንደሚመስል የአሜሪካ ኅብረተሰብ ባሕርይ ሥረ መሠረት ምን እንደሆነ ስለኅብረተሰቡ ህልውና አጠቃላይ ገጽታ መረዳት ይኖርብናል።

የአሜሪካ ኅብረተሰብ አኗኗር የአሜሪካ ኅብረተሰብ ሁኔታ ከኢትዮጵያውያን የኑሮ ፍልስፍና እጅግ የተለየ ነው። ሰሜን አሜሪካ በመባል የሚታወቀው ዩናይትድ ስቴትስ አሜሪካ ካናዳና ሜክሲኮን የሚይዘው መልክአ ምድራዊ ክልል ከአምስቱ አህጉር አንዱ ነው። ይህንን ክፍለ አህጉር ከሌሎች ክፍላት አህጉር ጋር ማለትም ከአፍሪካ፣ ከእስያ፣ ከአውሮፓ፣ ከላቲን አሜሪካ፣ (ከደቡብ አሜሪካ) ጋር ስናወዳድረው በአፍሪካ 53 በላቲን አሜሪካ 16፣ በአውሮፓ 21፣ በእስያ 14 ሀገሮች ይገኛሉ። በሰሜን አሜሪካ ክፍለ አህጉር ያሉት ሀገሮች ግን ሦስት ማለትም ዩናይትድ ስቴትስ ፣ ካናዳና ሜክሲኮ ብቻ ናቸው። በዚህ አንጻር ብቻ ይህ ክፍለ አህጉር በጣም የተለየ ፖለቲካዊ ገጽታ እንዳለው መገመት አያዳግትም። እዚህ ላይ ልናጠነው የሚገባን ነገር በአንድ አህጉር የሀገሮች ቁጥር መብዛትና ማነስ በየዘመኑ የሀገሮች ፖለቲካዊ ድንበር የሚወሰነው መሆኑን ነው። እስያ፣ አውሮፓና አፍሪካ ከፈፋተ አህጉሮች በሕዝብ ብዛት የተጨናነቁ መሆናቸው እጅግ ጥንታውያን ስለሆኑ ነው። በውስጣቸው ያሉ ሀገሮች እንኳን መቼ

እንደተቆረቆሩ ማወቅ ያስቸግራል። የአሜሪካንን አመሠራረት፣ የአሜሪካንን አፈጣጠር፣ አሜሪካ እንዴት እንደተቆረቆረች ማወቅ ግን በጣም ቀላል ነው።

አሜሪካ በዘጠነት የታወቀችው እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር ሐምሌ (July 4/1776) መሆኑን በታሪክ እናውቃለን። አሜሪካ ትላንትና የተወለደችና የተመሠረተች ሀገር ናት። የአሜሪካ ኅብረተሰብም ይህንን አዲስና ሁለተኛዋ ገጽታን የያዘ ኅብረተሰብ ነው። በዚህ አንፃር አሜሪካንን ከዓለም መንግሥታት ሀገሮች ጋር ስናወዳድራት ገና አዲስና ጨቅላ ሀገር ናት ማለት ይቻላል። የአሜሪካ ኅብረተሰብ አንዱ ገጽታ ይህ ነው። እንግዲህ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር ተቀላቅሎ ለመኖር የሀገሪቱን አመሠራረት፣ የሀገሪቱን አመጣጥ ጠለቅ ብለን ማወቅ ይኖርብናል። በዚህ መልኩ አሜሪካ አሁን እንደምናወቃት እንደሌሎቹ ሀገሮች በውስጧ በተገኙ ሕዝቦች የተመሠረተች ሀገር ሳትሆን የአውሮፓ ኅብረተሰብ የፈጠራት አርቲፊሻል ሀገር ናት። በዓለም ውስጥ ሰው ሰራሽ የሆነ ሀገር ቢኖር አንዱ አሜሪካ ነው። ቻይናን፣ ኢትዮጵያን ፣ ራሽያን፣ ሕንድን ለምሳሌ ያህል ብንመለከት ሰው ሰራሽ የሆኑ ሀገሮች ሳይሆኑ በታሪክ ያሉና የነበሩ ናቸው። አመሠራረታቸው የተፈጥሮ ታሪክን ሂደት የተከተለ ሲሆን አሜሪካ ወይም የአሜሪካ ኅብረተሰብ አመሠራረት ግን ይህን የተፈጥሮ ታሪክ የተከተለ ሳይሆን ሰው ሰራሽ ነው። የተለያዩ ኅብረተሰቦች ከተለያዩ የአዎርፓ ሀገሮች ተውጣጥተው፣ ተመክክረው፣ አብረው ሆነው የቆረቆሩት ሀገር ነው። ይህ በታሪክ ውስጥ እጅግ የተለየ ሥፍራ ይኖረዋል። ምክንያቱም በእንዲሁ ዓይነት ሁኔታ የተመሠረቱ ሀገሮች በዓለም ውስጥ በጣም ጥቂት ናቸው።

በዚህ ልዩ በሆነ ታሪካዊ ሂደት የኅብረተሰቡም ፍልስፍና እጅግ የተለየ ይሆናል። በአፈጣጠራቸው ባመሠራረታቸው አሜሪካንን የሚመስሉ ሀገሮች በጣም ጥቂት ናቸው። የካናዳም አመሠራረቱ ሰው ሰራሽ ነው ማለት ይቻላል። ሌላ ሰው ሰራሽ ሊባሉ ከሚችሉት ሀገሮች አንዱ አውስትራሊያ ነው። አውስትራሊያ በመሠረቱ እንግሊዝ ነው ማለት ይቻላል። የአውስትራሊያ አመሠራረት ደግሞ እጅግ የሚያስገርም ሆኖ እናገኘዋለን። የእንግሊዝ ቅኝ

ግዛት በገንነብት ወቅት በፍርድ ቤት በሕግ የተፈረደባቸው ወንጀለኞች የሚሳኩባት የእስረኞች ሀገር ነበረች ። አውስትራልያ አንድ የእንግሊዝ ትልቅ እስር ቤት ነበረች። አንድ ጊዜ ከገቡ መመለሻ የሌላቸው እስረኞች የሚጠራቀሙበት ሀገር ነበረች። እነዚህ በእስረኞች የሄዱ ሕዝቦች አውስትራልያን ለመመሥረት በቅተዋል። እንግዲህ ሰው ሰራሽ ሀገር ማለት ይዘ ነው። መንግሥቱ ይለያይ እንጂ እነዚህ ከላይ የዘረዘርናቸው ሰው ሰራሽ አገሮች በተለያዩ ምክንያት ሕዝቦች ከእናት ሀገራቸው ወጥተው ለራሳቸው የፈጠሯቸው ለራሳቸው የመሠረቷቸው፣ ለራሳቸው የቆረቆሯቸው ናቸው።

በአሜሪካ ስነ ልቦና ተቀርጾ የቀረው አባባል The Founding Fathers እንደ እግዚአብሔር የሚያመልካቸው አሜሪካንን በሕገ-መንግሥት የፈጠሩት አባቶች እንቅጣቅጥ ጀፈርሰን ፣ እነ ጆርጅ ዋሽንግተን ናቸው። ይህ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ስነ ባሕርይ የተቀረጸ አስተሳሰብ ነው አንድ ችግር በሚያጋጥማቸው ጊዜ ሕጋቸውን ለመለወጥ ለማሻሻል ለማስፋት በሚፈልጉበት ጊዜ መመሪያቸው እነዚህ የአሜሪካ መሥራች አባቶች የሚባሉት ናቸው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ትልቁ ፍልስፍናቸውና መመሪያቸው ይህ ነው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ “መጽሐፍ ቅዱስ” የአሜሪካ መሥራች አባቶች ያረቀቁት የመጀመሪያው ሕገ መንግሥት ነው። አሜሪካ ውስጥ ለሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ትልቁ ቁም ነገር ትልቁ ንድፈ ሃሳብ በመጠኑም ቢሆን የአሜሪካንን ታሪክ የአሜሪካንን አመሠራረት የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ፍልስፍና ማወቅ ነው። የኅብረተሰቡን ታሪክ ካላወቅን የኅብረተሰቡን አጠቃላይ ገጽታ ካልተረዳን ኑሮአችንን ለመቀየስ ኑሮአችንን ለመመሥረት ኑሮአችንን ለማቃናት ይህን የአሜሪካን ኅብረተሰብ አጠቃላይ ገጽታ ማወቅ ግዴታ ነው።

በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ተቀላቅሎ ለመኖር ለኑሮአችን ዓላማ ለመተለም የኅብረተሰቡን ገጽታ መረዳት ቁልፍ ነው። ስለ ኅብረተሰቡ ባህል ስለኅብረተሰቡ ባሕርይ ስለ ኅብረተሰቡ ልምድ ማወቅ ይኖርብናል። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ከየት ተነሰቶ አሁን የሚገኝበት ደረጃ እንዴት እንደደረሰ ማወቅ

ለግል ሕይወታችን መመሪያ ይሆናል። ከኅብረተሰቡ ጋር ያለምንም መሠረት ዝም ብሎ መቀላቀል ስለኅብረተሰቡ አሠራር ግንዛቤ ሳይኖረን ዝም ብለን ተሰልፈን ከተቀላቀልን ለኑሮአችን ዕቅድ ለሕይወታችን ዓላማ ሊሰጠን አይችልም። አብዛኛውን ጊዜ ስለአሜሪካ ሁኔታ በጥራዝ ነጠቅ ከንደኛና ከዘመድ የምናገኘው መሠረት ሊሆን አይችልም። አስፈላጊውን የሃሳብ ቅድመ ዝግጅት ማድረግ ይኖርብናል። አብዛኛው ኢትዮጵያዊ አሜሪካ የሚመዛው በጭፍን ከሆነ የምናደርገው ጥረት ስኬት አይኖረውም። በዘልማድ ከተለያዩ የሰው አፍ የምናገኘው በቂ እውቀት ሊሆን አይችልም። እንዲያውም አብዛኛውን ጊዜ ከሰው አፍ የምናገኘው ከፍተኛ ስሕተት ላይ ሊጥለን ይችላል።

አሜሪካ በጣም አጭር የታሪክ ጊዜ ያለው ኅብረተሰብ እንደመሆኑ መጠን ስለአሜሪካ ታሪክ ለማወቅ እጅግ የተወሳሰበ አይሆንም። የሦስት ሺህ ዘመን ታሪክ ስላላት ኢትዮጵያን እንኳን በመጠኑም ቢሆን እናውቃለን። ከተመሠረተች ሦስት መቶ ዓመት እንኳን ያልሆነች አሜሪካ ታሪኳን በቀላሉ ለመረዳት አያዳግትም። በሦስት መቶ ዓመታት ውስጥ አርባ ሦስት ንግዳንን ያላት ሀገር አሜሪካ ብቻ ናት። በተከታታይ ለሦስት መቶ ዓመታት ያህል ዲሞክራሲ የሰፈነባት አገር ብትኖር አሜሪካ ናት። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ልዩ የሚያደርገው ሀገሪቷ ከተመሠረተች ጥቂት ዓመታት ቢሆንም በዚሁ አጭር ጊዜ ሀገሪቷ የደረሰችበት የሥልጣኔ ደረጃ በጣም ከፍተኛ ነው። የአሜሪካ ታሪክ የሚጀምረው በ18ኛው ክፍለ ዘመን ነው። ለማስረዳት እንዲቀል ያንድ ሰውን ዕድሜ መቶ ዓመት አድርገን ብንወስድ የአሜሪካ ዕድሜን ለመገመት ሁለት ትውልድ አልፎ ሦስተኛው ትውልድ ላይ ያለች ሀገር ናት። የአሜሪካንን ታሪክ እጅግ ልዩ የሚያደርገው አንዱ ይህ ነው። እንግዲህ ባጭር ጊዜ ውስጥ ይህ ኅብረተሰብ ከፍተኛ የሥልጣኔ ደረጃ ሊደርስ እንዴት እንደቻለ የስነኅብረተሰብ ሊቃውንት የስነ ባሕርይ ሊቃውንት የፍልስፍና ሊቃውንት ማጥናትና መመርመር ይኖርባቸዋል።

ብዙ ማህበራዊ ፀሐፊዎች ይህንን መደበኛ ጥያቄ አያነሱም። የኅብረተሰቡን ስነ ባሕርይ መመርመር ስለኅብረተሰቡ ፍንጭ ይሰጠናል። የአሜሪካን ኅብረተሰብ በፍጥነት በደፈና ማድነቅ ብቻ ዋጋ የለውም። ቁልፉን፣ ምሥጢሩን፣ መሠረቱን ማወቅና መረዳት ይኖርብናል። የጃፓንን በሥልጣኔ መግፋት ብቻ ማድነቅ የትም አያደርስም። ይህንን ጉዳይ በሚመለከት ከበደ ሚካኤል ጃፓን እንዴት ሰለጠነች በሚለው መጽሐፋቸው እንደጠቀሱት ከጃፓን ትምህርት ተምረን ሀገራችንን እንዴት እንደምናበልፅጋትና እንዴት ከፍተኛ ደረጃ ላይ እንደምናደርሳት መብር ያለብን መሆኑን አስረድተዋል። አሁንም አሜሪካ እንዴት እንደሰለጠነች ዝርዝር ውስጥ ገብተን ለመተንተን ሳይሆን የዚህ መጽሐፍ ዓላማው ኢትዮጵያን በብልፅግና ኅዳና ለማራመድ ማድረግ የሚገባንን ለመጠቀም ነው።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ዋና ዋና የሆኑትን ማህበራዊና ስነ ልቡናዊ ነጥቦችን ለማንሳት እንሞክራለን። ለአንድ ኅብረተሰብ ህልውና መሠረቱ የሚሆነው ኅብረተሰቡ የሚመራበት የአስተዳደር ፍልስፍና ነው። የእንግሊዝ ኅብረተሰብ በዘውድ አገዛዝ ሥርዓት መንግሥት የታወቀ ቢሆንም ባሁኑ ወቅት የዘውድ አገዛዝ ፍልስፍና የመንግስቱና የአስተዳደሩ ፍልስፍና አይደለም። እንግሊዝ ውስጥ የዘውድ አገዛዝ ባሁኑ ወቅት እንደሙዚየም የተቀመጠ፤ እንደታሪክ ቅርስ ሰክብርና ለማዕረግ የተቀመጠ እንጂ የሀገር አስተዳደር ሥልጣን ያለው ዙፋን አይደለም። ባሁኑ ወቅት የእንግሊዝን መንግሥት አስተዳደር የሚመራው በዲሞክራሲያዊ መንገድ የሚመረጠው ጠቅላይ ሚኒስትር ነው። የኅብረተሰቡና የመንግሥት ፍልስፍና በዘውድ አገዛዝ ላይ የተመሠረተ አይደለም። የእንግሊዝ መንግሥት የክብር የበላይ ጠባቂ የእንግሊዝ ኅብረተሰብ የክብር መሪ ንግሥቷ ብትሆንም ንግሥቷ መንግሥቱን አትመራም። መንግሥቱን የሚመራው በሕዝቡ የሚመረጠው ጠቅላይ ሚኒስትር ነው።

የአሜሪካ ኅብረተሰብ ደግሞ ጥንታዊዎቹ 13 ኮሌኒዎች፣ ከእንግሊዝ የዘውድ አገዛዝ ኩተላቀቁ በኋላ ነፃነታቸውን አውጀው የመንግሥታቸውን

ፍልስፍና ከዘውድ አገዛዝ ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት እንዳይኖረው አዲስ ሕገ መንግሥት አርቅቀው አጽድቀዋል። በአዲሱ ዲሞክራሲያዊ ሕገ መንግሥት መሠረት በቀጥታ በሕዝቡ የሚመረጥ ንግሥት የሀገሩ መሪ መሆን ጀመረ። የሀገሩ መሪ ሲወርድ ሲዋረድ በቆየው ልምድ መሠረት ንጉሥ መሆኑ ቀርቶ ንግሥት የሚመረጥ መሆኑ ሙሉ በሙሉ ከዘውድ አገዛዝ ፍልስፍና ጋር የተቃረነና የተለየ ሆነ። በኔ አስተሳሰብ አሜሪካንን ታላቅ ካደረጉት ሁኔታዎች አንዱ ይህ አጀማመር ነው። ከዛን ጊዜ ጀምሮ ሥርዓቱ ሳይነካና ሁኔታዎች ሳይለወጡ ይኸው አሁን አርባ ሦስተኛው ንግሥት ላይ ደርሰናል።

ታሪክን ለማገናዘብ ያህል በሀገራችን በኢትዮጵያ በመንግሥቱ ንዋይ ንቅናቄ ጊዜ የኢትዮጵያ የዘውድ አገዛዝ ለታሪክ ሂደት ምልክት ሆኖ የመጀመሪያው የኢትዮጵያ ጠቅላይ ሚኒስትር ቢመረጥ ኑሮ አጀማመሩ ከእንግሊዝ አስተዳደር ፍልስፍና ጋር ተመሳሳይነት ሲኖረው በቻለ ነበር። የዲሞክራሲ በር ለመክፈት የህዝብ ሀይልና አንድነት ቁልፍ ነው። በመሆኑም የነመንግሥቱ ንዋይ እንቅስቃሴም የህዝብን ኃይል አስተባብሮ ቢሆን ኖሮ ከፍተኛ ምዕራፍ ሊይዝ የሚገባው እንቅስቃሴ ነበር። የዓለምን ታሪክ ብንመለከት በሥልጣኔ የገፉት የአውሮፓ ሀገሮች ፍጹማዊ ከሆነ የዘውድ አገዛዝ ወደ ሕገ መንግሥታዊ የዘውድ አገዛዝ በመሸጋገር ተመሳሳይ እርምጃ ወስደዋል። ጃፓንም እንደዚሁ ተመሳይ እርምጃ ወስዳለች። ሌሎች ምሳሌዎችን እንደ ስፔን፣ ኖርዌይ፣ ስዊድንን ብንጠቅስ በጠቅላይ ሚኒስትርነት የሚተዳደሩ ዲሞክራሲዎች ሆነዋል።

የአሜሪካ ኅብረተሰብ ደግሞ ፈጽሞ የተለየ ነው። ከእንግሊዝ ነፃነታቸውን ከተቀዳጁ በኋላ ሞናርኪውን ሙሉ በሙሉ አጥፍተዋል። አሜሪካ የተመሠረተው ከዲሞክራሲ ጋር ስለሆነ የዘውድ አገዛዝ ፍልስፍና ከአዲሲቱ ዲሞክራሲያዊት አሜሪካ ስለማይስማማ አዲስ የሕገ መንግሥት ጉዳና ለመከተል ወስነዋል። ለብዙ አሜሪካዊ ዲሞክራሲ ብዙ ትርጉም አይሰጥም አብሮት የተወለደ በመሆኑ ዲሞክራሲ ታሪኩና ባህሉ ነው። ይህ ዓይነቱ

ዲሞክራሲ የአሜሪካ ኅብረተሰብ ጽንሰ ሀሳብ ነው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ፍልስፍና ይህ ነው። አሜሪካ በፍልስፍናዊ አመለካከት ካየነው ሀገር ወይም ኅብረተሰብ ብቻ ሳይሆን ጽንሰ ሀሳብ ነው። ያስተዳደር ባህላቸው የፖለቲካ ፍልስፍናቸው በጊዜው ከነበረው የዓለም ሕዝብ እጅግ የተለየ ነው። የመንግሥት ፍልስፍናቸው የፖለቲካ አስተሳሰባቸው በ18ኛው ክፍለ ዘመን ከነበረው የዓለም ኅብረተሰብ እጅግ የተለየ ነው።

ዓለምን በጥቂት ደቂቃ ውስጥ ሊያጠፋ የሚችል የኒውክሌር ቁልፍ በእጁ የያዘ የአሜሪካ ነጋዴዎች የራሱን ካዘኔ እንኳን እንደፈለገው የመሾም ሥልጣን የለውም። እያንዳንዱን የኖሬዜዳንቱን የካቢኔት ሚኒስትር የአሜሪካ ሴኔት ማጽደቅ ይኖርበታል። እያንዳንዱ ፅጩ ሚኒስትር ሴኔት ፊት ቀርቦ ታሪኩ ተመርምሮ እንዲት ጉድፍ ከተገኘበት ሴኔቱ ላይጸድቀው ይችላል። የግል ሕይወታቸውና የፖለቲካ አስተሳሰባቸው ተመርምሮ የሥራ ታሪካቸው ጠባያቸው ትዳራቸው ሳይቀር ታይቶ መጨርሻ ላይ ውሳኔው ይተላለፋል። እያንዳንዱ የኖሬዜዳንቱ ፅጩ የካቢኔ ሚኒስትር ለሚኒስትርነት የሚበቁት ይህን ውጣ ውረድ አልፈው ነው። እንግዲህ ይህ ሁሉ ስን ሥርዓት ፀጉር ለመሰንጠቅ ሳይሆን በተለያዩ የመንግሥት ቅርንጫፎች መካከል ያለውን የሥልጣን መጠባበቅ ሥርዓቱ ምን እንደሚመስል ለማሳየት ያህል ነው።

ይህን አስገራሚ ሥርዓት የፈጠረው የዛሬው የአሜሪካ ትውልድ ሳይሆን ቀደም ሲል የአሜሪካንን መተዳደሪያ የነደፉት አባቶች ናቸው። በኔ ግምት አሜሪካንን እዚህ ደረጃ ላይ ካደረሷት እንደ ይህ የምትተዳደርበት ሕገ መንግሥት ነው። ይህ ወደር የሌለው ሕገ መንግሥት የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ለሦስት መቶ ዓመታት ያህል ወጥሮ የያዘው አውታር /ሰንሰለት ነው። ይህ ሕገ መንግሥታዊ አውታር ከተበጠሰ አሜሪካ አይወዳቁ አወዳደቅ ትወድቃለች። ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ለሁሉም ነገር መሰከያቸው ሕገ መንግሥቱ ነው። ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው ሃይማኖታቸው መጽሐፍ ቅዱሳቸው ሕገ መንግሥታቸው ነው ማለት ይቻላል።

ስለ አሜሪካ ኅብረተሰብ ባሕርይ ለመረዳት የአሜሪካንን ኅብረተሰብ አፈጣጠር ጠለቅ ብለን ማወቅ የሚኖርብን ለዚህ ነው። ከታሪክ እንደምንረዳው ከ15ኛው መቶ ዓመት በፊትም ጀምሮ ብዙ የአውሮፓውያን አሳሾች በመርከብ ዓለምን ያስሱ ነበር። በተለያዩ ጊዜያት በመርከብ በመጓዝ ዝብያና የጥሬ ሀብት ፍለጋ ንግድም ለመመሥረት እንዲሁም ደግሞ ሳይንሳዊ ጥናትን ለማድረግ በመርከብ ጉዞ የተሰመደ ነበር። ብዙ የጥናት ጉዞዎች ወይም ኢክስፔዲሽን የዓለምን ሁኔታ ለማጥናት በየጊዜው ጉዞ ይደረግ እንደነበር በታሪክ እናውቃለን። ቀስ-በቀስ ደግሞ ሀገራቸውን ጥለው አዲስ ኑሮ ለመመሥረት ቆርጠው የተነሱና ጓዛቸውን ጠቅልለው ባሕር ለባሕር ይዞሩ የነበሩ ብዙዎች ናቸው። እንዳንዶቹ ደግሞ በሃይማኖታቸው ችግር የተነሣ ነፃነት ፍለጋ የተነሳሱ ቁጥራቸው ብዙ ነበር። አሜሪካን አሜሪካ ያሰኙ ከነዚህ ሕዝቦች ውስጥ የነበሩ ናቸው። በሌላ አንፃር ደግሞ የአውሮፓ ገናና ነገሥታት ግዛታቸውን ለማስፋፋት መልእክተኞቻቸውን ዓለምን ኢንዲያስሱ በአራቱም ማዕዘናት ይልኩ ነበር። የመጀመሪያዎቹ አሳሾች የአሜሪካንን ምድር በረገጡበት ወቅት ከአገሬው ተወላጅ ጋር በመስማማት አብረው መኖር ችለው ነበር። ቀስ በቀስ ግን የእንግሊዝ መንግሥት ጦሩን እየላከ የሀገሬውን ነዋሪ ማስለቀቅ ጀመረ። አስቃቂና ጭካኔ በተሞላበት ጦርነት ነዋሪውን ሕዝብ ከጨረሱ በኋላ እንግሊዛውያን በእካባቢው በመስፈር ኑሯቸውን ማደላደል ጀመሩ እንግዲህ ብዙህ በኋላ ነው ሌላው የአውሮፓ ኅብረተሰብ ወደ አሜሪካ መጉረፍ የጀመረው። በብዙ ሽህ የሚቆጠሩ ሰላማዊ ሰዎች ኑሮአቸውን መመሥረት ጀመሩ።

የሚያስገርመው ይህ የሰላማዊ ሕዝብ መፍለስ አሁንም እንደቀጠለ ነው። ወደ አሜሪካ የሚጉርፈው ሕዝብ ቁጥር ቀላል አይደለም። ሕጋዊ በሆነ መንገድ ብቻ ሳይሆን በሚከሊኮ በኩል ድንበር እየጣሱ በየግዜው አሜሪካ ውስጥ በድብቅ የሚገቡ ቁጥራቸው ወደ አሥር ሚሊዮን የሚገመት ነው። ይህ በሕጋዊ ደረጃ የሚገቡትን ሳይጨምር ነው። ይህ መቆሚያ የሌለው የሕዝብ ፍልሰት ዛሬ ከመቸውም የበለጠ እየጨመረ በመምጣቱ ለአሜሪካ አሳሳቢ ሁኔታን ፈጥሯል። አሜሪካ ካራቱም ማዕዘን በሚፈልስ ሕዝብ

እየተጠለቀለቀች ነው። በዚህ አንፃር አሜሪካ ዲሞክራሲን እንደገና ተርጉማዋለች ለማለት ይቻላል። የአሜሪካ መሥራቾች የነደፉት የዲሞክራሲ ፍልስፍና ሳይበገር እስካሁን ድረስ እንደተከበረ ነው። ይህ በጣም የሚያስገርም ገጽታ ነው። ላሪ በዓለም ውስጥ በየጊዜው አሮጊው ሕገ መንግሥት በአዋጅ እየተሻረ በምትኩ አዳዲስ ሕገ መንግሥቶች ይረቀቃሉ። ከጥቂት ወራት በኋላ ደግሞ አዲስ የተረቀቀው ሕገ መንግሥት በሌላ አዋጅ ይሻርና ሌላው አዲስ ሕገ መንግሥት ይረቀቃል።

ለረጅም ጊዜ ሳይፈራርስ የቆየ ሕገ መንግሥት ቢኖር የአሜሪካ ሕገ መንግሥት ነው። በሌላው ዓለም እንደምናየው መንግሥት በተለወጠ ቁጥር አዲስ ሕገ መንግሥት አብሮት ይወለዳል። ይህንን ታሪካዊ የሆነ የአሜሪካ ሕገ መንግሥትን በጣም የተለየ የሚያደርገው ደግሞ ውሱን ሳይለቅ ለመሻሻል ለመለወጥና ለማስተካከል ሰፊ ቦታ ስለሚሰጥ ነው። ሕገ መንግሥቱም እንዴት እንደሚሻሻልም መንገዱን ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ቁልጭ አድርጎ አስፍሮታል። በኅብረተሰቡ ሂደት አዳዲስ ሁኔታዎች በተፈጠሩ ወቅት ኅብረተሰቡ እየተለወጠ በመጣ ወቅት እስፈላጊውን መሻሻል አድርገዋል። እንግዲህ የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ለመረዳት ይህንን የመንግሥትና ያስተዳደር ፍልስፍና መረዳት ይኖርብናል።

ከሕገ መንግሥቱም ባሻገር የኅብረተሰቡን አኗኗር ስንመለከት ኅብረተሰቡ በጣም ጠንካራ ሠራተኛና ታታሪ ሕዝብ እንደሆነ መረዳት አያዳግትም። ስለሆነም የአሜሪካ ኅብረተሰብ የተመሠረተው ሀገራቸውን ጥለው አዲስ ኑሮ ለመመሥረት ከውጭ በፈለሱ ሕዝቦች እንደመሆኑ ሕዝቦች በጠንካራ የሥራ ዲሲፕሊን የታነሱ መሆናቸውን መገንዘብ ይቻላል። ይህንን በሌላ በኩል ስንመለከተው ደግሞ በጠንካራ የሥራ ዲሲፕሊን ሀገር እንደምትዳብር፣ ሀገር እንደምትበለጽግ፣ ሀገር እንደምታድግ፣ ሀገር እንደምትሰለጥን ለዓለም ሕዝብ ከፍተኛ ትምህርት የሚሰጥ ነው። ለሥልጣኔ ቁልፉና መሠረቱ ሥራ ነው። ሥልጣኔን ለመገንባት ጠንካራ የሥራ

ዲሲፕሊንን ይጠይቃል። እያንዳንዱ ተተኪ ትውልድ ይህንን ዓላማ በመከተል ሥራው በጥንካሬ ያለማቋረጥ ከቀጠለ ዕድገቱ በየጊዜው እየተሻሻለ ይሄዳል።

ኅብረተሰብን ወደፊት የሚያራምደው የአንድ ትውልድ ደካማ መሆንና የሌላው ትውልድ መጠናከር ብቻ ሳይሆን ኅብረተሰብን የሚያራምደው እያንዳንዱ ትውልድ ድራሻውን ሲወጣ ነው። ይህ ሊሆን የሚችለው ደግሞ ኅብረተሰቡ በሥራ ዲሲፕሊን ሲያምን ነው። ከመጀመሪያዎቹና ከጥንቱ ሊሚግራንቶች የተወረሰው ጠንካራ የሥራ ዲሲፕሊን የአሜሪካ ኅብረተሰብ ባህል እየሆነ መጥቷል። ኅብረተሰቡ በየጊዜው አዳዲስ ነገሮችን ለመፈልሰፍና ለመፍጠር ወደኋላ አይልም። በሥራ በኩል በጣም ቈራጥ የሆነ ኅብረተሰብ ነው። ይህ ቆራጥነትና በሥራ ማመን እንዴት በሕዝቡ አእምሮ ሲቀረጽ እንደቻለ መመርመር ይኖርብናል። አሜሪካ ያደገችው በዚህ አስተሳሰብ ነው። በነፋስ ኃይል በምትንቀሳቀስ ጀልባ የመጡ ሕዝቦች ላሪ በባሕር ውስጥ የሚምዘዝዝ የውስጥ ለውስጥ ተዋጊ መርከብ በመሥራት እጅግ ተራቀዋል። ይህ ሕዝብ ለሥራና ለፈጠራ ተዘጋጅቶ የተፈጠረ መሆኑን ልንረዳ እንችላለን። ውቅያኖስን አቋርጦ መምጣት ራሱ ከፍተኛ ቆራጥነት ስለሆነ ይህ ሁኔታ በባሕርያቸው ባስተላለባቸው ከፍተኛ ስነ ልቦናዊ ለውጥ በኅብረተሰቡ ዘንድ ሊያሳድር ችሏል።

ስለ አሜሪካ ኅብረተሰብ ባሕርይ ስንነጋገር ስለ ግለሰብ ባሕርይ ሳናነሳ ማለፍ አንችልም። በጋራ መሥራት የተለመደ ቢሆንም ጠንካራ ኅብረተሰብ ጠንካራ ግለሰብ ሊፈጥር ይችላል። ጠንካራ ግለሰብ በበኩሉ ጠንካራ ኅብረተሰብ ሊፈጥር ይችላል በመሠረቱ ሀገርን ለቆ በማያቁት ሀገር ዕድልን መዋከር የተለየ የግለሰብ ባሕርይ ነው። በግለሰብ መነሳሳት ከፍተኛ ሥልጣኔ ላይ የደረሰች ሃገር ብትኖር አሜሪካ ናት። አውሮፕላን ሊፈለሰፍ የቻለው በግለሰቦች ጥረት ነው። ሁለት ወንድማማቾች በግል ተነሳሽነት በመፍጨርጨር ያመጡት ሃሳብ ላሪ ይኸው የዓለምን ኢንዱስትሪ፣ የዓለምን ህልውና በማንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። የግለሰብ ፈጠራ የሚደገፍበት የግለሰብ ነፃነት የሚከበርበት ኅብረተሰብ ስለሆነ የግል ፈጠራ ለአሜሪካ ኅብረተሰብ

አዲስ ነገር አይደለም። ግለሰባዊነት የግለሰብ ጥረት የግለሰብ እንቅስቃሴ የአሜሪካ ኅብረተሰብ መታወቂያ ነው። የአሜሪካ አመራራት እንደተመለከትነው በግለሰብ እንቅስቃሴና በግለሰብ ጀብዱ የተሞላ ነው። የግል ሰብአዊ መብታቸውን ለማስከበር የግል ነፃነታቸውን ለመቀዳጀት የግል ዓላማቸውን ለመፈጸም በሃሳብ መለየትና በራስ ፅምነት መጽናት በአሜሪካ ኅብረተሰብ የተደገፈ ነው። ለሚያምኑበት ነገር ወደኋላ አይለም። ለምሳሌ ያህል ዛሬ የዓለም ሕዝብ ለሀገር ዕድገትና ብልጽግና በሚከራከርበት ወቅት ብዙ አሜሪካውያን ደግሞ የወፎች ዘር እንዳይጠፉና ለተለያዩ እንስሳት መብት፣ ሰለዛፎችና እንቁራራቶች ሕይወት በመቆርቆር በየአዳባባዩ ሰለማዊ ሰልፍ ሲያደርጉ ይታያሉ። የአሜሪካ ኅብረተሰብ በሚያምኑበት ጉዳይ ከመከራከር ወደኋላ አይልም።

ዛሬ በአሜሪካ ውስጥ ያሉት የተለያዩ የመብት አስከባሪ ድርጅቶች ስፍር ቁጥር የላቸውም። በአሜሪካ ኅብረተሰብ የግል እምነት ከፍተኛ ቦታ አለው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ዞሮዞሮ በሃሳብ ቢለያይም ርስ በርስ ይከባበራል። በሃሳብ መለያየት ሰውን ቢያጋድል ኖሮ ዛሬ አሜሪካ ውስጥ አንድ ሰው አይተርፍም ነበር። እጅግ በጣም የሚያስደንቀው በአሜሪካ ኅብረተሰብ በተለይ በሌላው ዓለም ጎልቶ የማይታየው ሁሉም ሰው ሀሳቡን የመግለጽ መብት ያለው ይበዛል። ራሱ በሃሳብ በመለያየታቸው ርስ በርስ መጠፋፋት አይጠፋቸው፤ እርስ በርሳቸው አይገዳደሉም። በሃሳብ ቢለያዩም ዞሮ ዞሮ በአሜሪካዊነታቸው ይከባበራሉ ክርር ያለ ያሃሳብ ልዩነት ቢኖራቸውም አንዱ አንዱን አያጠፋም። ሥልጣኔ ማለት ይህ ነው። እያንዳንዱ ሃሳቡን መግለጽ ሲችል የተለያዩ ሃሳብ ከማግኘት የተነሳ ጥሩ ሃሳብ ሊገኝ ይችላል።

ሦስተኛውን ዓለም በሥልጣኔ እንዳይራመድ ካደረጉት ስነ ልቡናዊ ጠንቆች አንዱ የተለየ ሃሳብ የተገኘ እንደሆነ ያንን አዲስ ሃሳብ ያመነጨውን እንደጠላት በመቁጠር ለማጥፋት እንሸቀዳደማለን። የሃሳብ ልዩነት መደበኛ የሰው ልጅ ባሕርይ መሆኑን መረዳት አልቻልንም። አሜሪካ የግለሰብ ነፃነት ያለበት የግለሰብ ነፃነት የተከበረበት ሀገር ነው። ሕፃናትም የሚያድጉት

ሃሳባቸውንና ስሜታቸውን በነፃነት እየገለጹ ነው። መብታቸው እስከ ምን ድረስ እንደሆነ የነፃነት መንፈስ ከልጅነታቸው ጀምሮ አብሯቸው የሚያድግ ነው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ በመወያየት፣ በመመካከር፣ በመደማመጥ የሚያምን ኅብረተሰብ ነው። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ዘንድ ጤናማ የሆነ ማንበራዊ ሂደት ውስጥ ከሚያስደሱት አንዱ በቤተሰብ መካከል ችግርና አለመግባባት ሲፈጠር በባህሉ የታወቀው አባባል እንወያይበት፣ እንነጋገርበት፣ እንመካከርበት የሚል ነው። ችግር ቢፈጠርም ችግሩን ለመፍታት ጊዜ ወስደው ባግባቡ ይወያዩበታል። ወዲያውኑም ይነጋገሩበታል፤ ለችግር መፍትሔ ለመሻት መጀመሪያ ስለችግሩ መወያየት ይኖርብናል። ችግሩን ለመፍታት ከተወያዩበት በኋላ ስምምነት ላይ ይደረሳል። ለችግሩ በውይይት መፍትሔ ከተገኘለት በኋላ ጉዳዩ አለቀ ደቀቀ። ማንኛውንም ሰው ማክበር ግዴታው ነው። በሀገሪቱም ምርጫ በሚካሄድበት ጊዜ አሜሪካኖች ይህንኑ ባህል ይከተላሉ። የፖለቲካ ምርጫው ከመደረጉ በፊት ክርክሩ ይጠፋል። ግን ምርጫው ከተካሄደ አሸናፊው ንግዲያንት ሆኖ ከተመረጠ በኋላ ተቃዋሚ ክፍሎችም አሜን ብለው ይቀበላሉ። እንዲያውም እንኳን ደስ ያለህ በመባባል የደስታ መግለጫ ቃል ይለዋወጣሉ። የሚከራከሩት የሚፋጩት በአስተሳሰብ እንጅ በብትር አይደለም። እንግዲህ የኅብረተሰቡን ባሕርይ ስንመለከት ዓላማቸው ርስ በርስ መተላለቅ መጋጨት ርስ በርስ መጠፋፋት ሳይሆን ዓላማቸው በሃሳብ ለማሸነፍ ነው። ሃሳባቸው ተቀባይነት ካገኘ አሸናፊ ይሆናሉ። ሃሳባቸው ተቀባይነት ከሌለው ደግሞ ሃሳባቸውን መግለጽ በመቻላቸው ብቻ ይረካሉ።

በአሜሪካ ኅብረተሰብ ጤናማ የሆነ የሃሳብ መለዋወጥ ነፃነት የሚታይበት ኅብረተሰብ ነው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ስለተፈጥሮና ሥልጣኔ በመጀመሪያው ምዕራፍ ላይ በሰፊው ተወያይተናል። ተፈጥሮን በሚመለከት ያለው አስተያየት በጣም የተለየ ነው። ተፈጥሮን ለማወቅ ተፈጥሮን ለመመርመር ተፈጠሮን ለመለወጥ ተፈጥሮን ለማድነቅ ተራራውን ሽንተረሩን ባሕሩን ውቅያኖሱን ገደሉን ሜዳውን ለማጥናት ከፍተኛ ጉጉት ያሳያሉ። ጨረቃ ላይ ሲደርሱ የቻሉትና አሁን በቅርቡ አንደኛው ደግሞ በቴክኖሎጂ የመጠቁ መሆኑን ለዓለም ሕዝብ ለማሳወቅ ቢሆንም ተፈጥሮን የሚያደንቁ

በተፈጥሮ ላይ ተአምር ለመሥራት የሚረድሙ ሰዎች ናቸው። ዓለም የተፈጠረው የሰው ልጅ እንዲኖርበት፣ የሰው ልጅ እንዲመራመርበት ስለሆነ ዓለምን መመርመር፣ ዓለምን መቆፈር፣ ዓለምን ማየት ማጥናት ድንጋይ መፈንቀል ከፍተኛ ዝንባሌያቸው ነው።

እንደምናውቀው ስለሰው ልጅ አፈጣጠር ጥናት ለማካሄድ አፍሪካ ድረስ እየሄዱ ገደሉን ተራራውን እየቆፈሩ አዲስ ነገር ለማግኘት ሌት ተቀን ይደክማሉ። በዓለም ላይም ሆነ በጠፈር አዲስ ነገር ለማግኘት የማይፈነቅሉት ድንጋይ የለም። በማለሰብ ደረጃም ቢሆን የዓለምን ከፍተኛ ተራራ ለመውጣት ይሸቀዳደማሉ። ተፈጥሮን በሚመለከት ተፈጥሮን ለመድፈር ዛፉን፣ ሳፍን፣ ቅጠሉን፣ ወንዙን፣ ተራራውን ከመመራመር ወደኋላ አይሉም። ሕይወትን የሚመለከቱት ተፈጥሮን በማወቅ ላይ ነው። ሥልጣኔ ተፈጥሮን በመመርመር ላይ የተመሠረተ ነው። የሥልጣኔ ውጤትም ተፈጥሮን በጥቅም ላይ ለማዋል የተመሠረተ ነው። ሳይንስና ቴክኖሎጂም ተፈጥሮን በመቆጣጠር ላይ የተመሠረተ ነው። ኅብረተሰቡም የሚረድመው ተፈጥሮን ለማሻሻል ነው። የማኅበራዊ ግንኙነታቸውም ተፈጥሮን በማሸነፍ ላይ የተመሠረተ ነው። ተራራውን ለመውጣት ሁሉም መንፈቅቅ ይኖርበታል። እያንዳንዱ ርምጃ ወደተራራው ጫፍ ላይ እንዲያደርሱን የተቃደ ነው። የኅብረተሰቡ ዓላማ ተራራው ጫፍ ላይ ለመውጣት ስለሆነ እያንዳንዱ እርምጃ በአቅድ የሚመራ ነው። የተራራው ጫፍ ስለሚታያቸው ሕይወት ዓላማን የሚከተል ነው። ተራራው ጫፍ ላይ ለመድረስ ያልተቋረጠ ጥረት ይጠይቃል። የሚፈጥሩት ማኅበራዊ ግንኙነትም ሁሉ ወደተራራው ጫፍ ላይ የሚያደርሳቸው መሆን ይኖርበታል። ንደኝነትም፣ ቤተሰብ መመሥረትም ቢሆን ወደተራራው ጫፍ ላይ እንዲያደርሳቸው ነው። የሚያደርጉት ማኅበራዊ ድርድርም ዓላማቸውን መከተል ይኖርበታል አሜሪካ ከሌሎች ሀገሮች ጋር ብትወዳጅም ዞሮ ዞሮ ከአሜሪካ ጥቅም ጋር የተዛመደ መሆን ይኖርበታል።

ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጀምሮ የአሜሪካ ታላቅነት የአሜሪካ ገናናነት በአሜሪካ ኅብረተሰብ አእምሮ ውስጥ ሥር እየሰደደ መጣ።

ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ በዓለም ውስጥ የተፈጸሙትን ሞቶቶች ብንመለከት የአሜሪካ እጅ በግልጽም ሆነ በተዘዋዋሪ የሌለበት ግጭት አልነበረም። በዓለም ውስጥ አሜሪካ ያልገባበት ግጭት ማግኘት አስቸጋሪ ነው። የኮሪያው ጦርነት ኮሚኒዝም እንዳይስፋፋ ለመቆጣጠር በአሜሪካኖች የተጠነሰሰ ጦርነት ነው። ከኮርያ ጦርነትም በኋላ የአሜሪካንን ሕዝብ እስካሁን ድረስ በፖለቲካ የሚያነታርከው የኪትናም ጦርነት ነው። በአሜሪካ ታሪክ ውስጥ ጥቁር ነጥብ ጥሎ በማለቱ እስካሁን ድረስ ቁስሎ አልሻረም። Cold war ቀዝቃዛው ጦርነት እየተባለ ይታወቅ የነበረው በአሜሪካ ይመራ እንደነበር የታወቀ ነው። የሶቭየት ኅብረትም አመራር መጨረሻ ላይ ሊንኮታት የቻለው አሜሪካ ለ75 ዓመታት ያህል ይባረቡረው ስለነበር ነው። በመካከለኛው ምሥራቅም አሜሪካ የእስራኤል የቀኝ እጅ በመሆን ለረጅም ጊዜ የተዘፈቀችበት ጦርነት ነው። በአፍሪካ አህጉር ከነሞቡቲ ሴሌሴኮና ከኤዲላሜን ዳዳ ጀምሮ አሜሪካ ያልገባበት የዓለም ፖለቲካ የለም። የሃያኛው ክፍለ ዘመን በአጠቃላይ የአሜሪካ የበላይነት የገነነበት ወቅት ነበር።

ከሁለተኛው ዓለም ጦርነት መጨረሻ ጀምሮ አሜሪካ በተለያዩ አቅጣጫዎች ዓለምን ለመምራት እየታገለች ነው። ዛሬ በየትኛውም ዓለም አንድ ነገር ኮሽ ባለ ቁጥር የአሜሪካ ወታደሮችና ኤሌኮኖተሮች ማኩብኩብ ይጀመራሉ። ኅብረተሰቡም በተመሳሳይ መድረክ ላይ ያለ እንደመሆኑ የአሜሪካንን የበላይነት ስሜት ከማስተጋባት ወደኋላ አይልም።

አሜሪካ አሁን እደረሰበት ሰላማዊ ደረጃ ሊደርስ የቻለው ከብዙ እልቂትና ፍጅት በኋላ ነው። በታሪክ እንደምናውቀው የአሜሪካንን ሕዝብ እስካሁን ድረስ በርፅዮተ ዓለም ለሁለት የከፈለው የአሜሪካን ሕዝብ ርስ በርስ ደም ያቃባው በሰሜንና በደቡብ ክፍል የተካሄደው የርስ በርስ ጦርነት ነበር። የሰሜን ክፍል የጥቂሮችን ነፃነት ለማስከበር የደቡብ ደግሞ የጥቂሮችን በባርነት መገዛት ለማቆየት የተደረገ ትግል ነበር። ይህ የርስ በርስ ጦርነት ከፍተኛ እልቂት አስከትሏል። የጥቂሮችን ነፃነት ያስከበረው የአሜሪካ የርስ በርስ ጦርነት ቁስሎ እስካሁን ድረስ አልጠፋም። በደቡብ ክፍል የነበሩት

ነጮች ጥቂሮችን እስከዘላለም ባሪያ አድርገው ቀጥቶጠው ለመግዛት ሲፈልጉ የሰሜኑ ክፍል ደግሞ ጥቂሮች ነፃ መውጣት አለባቸው በሚል የሰበአዊ መብትን በማስከበር ላይ የተመሠረተ ጦርነት ነበር። ይህ ራሱን የቻለ መጽሐፍ የሚወጣው ጉዳይ ነው። ዓላማችን ግን የኅብረተሰቡን ታሪክና ሁኔታ አጠቃላይ ገጽታውን ለመመልከት እንዲረዳን ነው። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ይህን ሁሉ አስቃቂ ታሪክ አላልፎ ዛሬ ከመላው ዓለም የመጡ ሕዝቦች በሰላም የሚኖሩበት ሀገር ሆናለች።

በቀዝቃዛው ጦርነት ኮሙኒዝም ድል ከተመታ በኋላ አሜሪካ አቅጣጫዊ ወዴት እንደሆነ በግልጽ የታወቀ ባይሆንም አዝማሚያውን እንደምናየው የአሜሪካ ኃይል እያየለ በመምጣቱ አሜሪካ በምታላየው የከረረ ርምጃ የዓለም ሕዝብ ክፉኛ እየተቃወማት የመጣ ይመስላል። አሜሪካ በዓለም ላይ ኮሚኒዝም ከወደቀ በኋላ ለወደፊቱ የምትከተለውን አቋም ጥርት አድርጋ ያወቀች አይመስልም ። ኮሚኒዝም ከመውደቁ በፊት አሜሪካ የነበራት አቋም ግልጽ ነበር። በአጠቃላይ መልኩ ዓለምን ሙሉ በሙሉ ከመቆጣጠራቸው በፊት ኮሚኒዝምን ለማጥፋት ያልተቆጠበ ጥረት ማድረግ ነበር። ኮሚኒዝም ከወደቀ በኋላ ግን ይህ ለአሜሪካ አዲስ ነገር ስለሆነ አሜሪካ የምትከተለው አቅጣጫ ግልጽ አይደለም። በተለይም ኮሚኒዝም ከወደቀ በኋላ የዓለም ሕዝብ እየነቃና በአሜሪካ ላይ ያለው ተቃውሞ እየከፋ በመምጣቱ አሜሪካንን እያሳሰበው መጥቷል። ለዓለም ሕዝብ ብቻ ሳይሆን ለአሜሪካም ሕዝብ ለራሱ አሜሪካ ወዴት መሄድ እንዳለባት ግልጽ አይደለም። በአሁኑ ወቅት የዓለም አመለካከት እየተለወጠ በመምጣቱ አሜሪካ ከፍተኛ አስተዋይ መሪ የሚያስፈልጋት አሁን ነው። የዓለምን ወቅታዊ ሁኔታ የዓለምን የፖለቲካ ሂደት ተገንዝቦ አሜሪካ ምን ዓይነት ሚና እንደምትጠብቅ፣ ምን ዓይነት አቅጣጫ መያዝ እንዳለባት አቋሟን በከፍተኛ ደረጃ መመርመር ያለባት ይመስለኛል። እንግዲህ አርቆ አስተዋይ መሪ የሚያስፈልገው በዚህ ጊዜ ነው። ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ የነበሩት የአሜሪካ ኘራዚዳንቶች ትልቁ አጀንዳቸው ኮሚኒዝምን መዋጋት ነበር። ኮሙኒዝም ከወደቀ በኋላ ደግሞ ጠለቅ ያለ ሃሳብ ይዞ የቀረበ የአሜሪካ መሪ እስካሁን ገና አልተነሳም ።

ይህም የአሜሪካ ሕዝብ በጉጉት የሚጠብቀው ሁኔታ መሆን ይኖርበታል። በቀዝቃዛው ጦርነት አሜሪካ የምዕራቡ ዓለም መሪ እንደነበረች ይታወቃል። ከቀዝቃዛው ጦርነት በኋላ ግን አውሮፓም እያጎረመረመ በመሆኑ የአሜሪካ የዓለም መሪ መሆን በአሁኑ ወቅት በጣም አጠያያቂ እየሆነ የመጣ ይመስላል።

ሁለተኛው የዓለም ጦርነት ለአሜሪካ አዲስ ምዕራፍ እንደከፈተላት ከታሪክ መረዳት ችለናል። ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ ሁኔታዎች ሁሉ ለአሜሪካ በሩን ስለ ከፈተላት የአውሮፓ የበላይነት ተደምስሶ በምትኩ የአሜሪካ የበላይነት እየገነነ መምጣት ጀመረ። እንግዲህ ጦርነት እስካለ ድረስ አሜሪካ የዓለም መሪነቷን የሚወስድባት ያለ አይመስልም። በጦር ድርጅት የሚሰተካከላት ስለሌለ ጦርነት ከሌለ ግን የኢኮኖሚ የበላይነት ወሳኝ ስለሆነ አሜሪካ ለወደፊት ይህን የኢኮኖሚ የበላይነትን ለመያዝ በጣም የሚያስችግራት ይመስላል። በኢኮኖሚ የበላይነት ከሆነ ጃፓን አሜሪካንን የምታሰጋ የኢኮኖሚ ኃይል እየሆነች መጥታለች። እንግዲህ አሜሪካ የበላይነቷን ለመያዝ ያላት አማራጭ ጦርነት መፍጠር ወይም በኢኮኖሚ መገሰገስ ይሆናል። ይህ እንግዲህ ጊዜ የሚወስነው ጉዳይ ነው።

ሁኔታውን ማሳካት ከተቻለ የአሜሪካ ኅብረተሰብ ታሪክ ለመሥራት ከፍተኛ ዕድል ያለው ይመስላል። በመሠረቱ የአሜሪካ ኅብረተሰብ ከታሪክ የሚማር ኅብረተሰብ ይመስላል። አሜሪካ በታሪኳ ወሳኝ ሁኔታ ላይ የደረሰች ይመስላል። ወይ አምባገነን ወይም ደግሞ የዲሞክራሲና የኢኮኖሚ መሪ መሆን የምትችል ይመስላል ። በአብዛኛው ታሪኳ አሜሪካ ያላት ልምድ በጦር መሪነት እንጂ በኢኮኖሚ መሪነት ገና ራሷን በውል አላስመሰከረችም። የጃፓን ሁኔታ ደግሞ የተገላበጠሽ ነው። በኢኮኖሚ መሪነቱን ስትይዝ በጦር ኃይል ግን ደካማ ናት። የአሜሪካ ኅብረተሰብም ከመቸውም ጊዜ ይልቅ አቋሙን መመርመር ይኖርበታል። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ባሁኑ ወቅት መስቀለኛ መንገድ ላይ የቆመ ይመስላል። የትኛውን መንገድ መከተል እንደሚችል ወደፊት ታሪክ ይመለከራል።

በርግጥ የአሜሪካን ኅብረተሰብ እስካሁን ድረስ ያንቀሳቀሰው የካፒታሊዝም ሥርዓት መሆኑ የታወቀ ነው። ካፒታሊዝም በከፍተኛ ደረጃ የዳበረበት ሀገር ነው። እንደማንኛውም የካፒታሊስት ሀገር ከፍተኛ የሀብት አለመመጣጠን የሚታይበት ኅብረተሰብ ነው። ኅብረተሰቡም ሌላ ሥርዓት አይቶ አያውቅም። የሚያውቀው ይህንኑ ሥርዓት ብቻ ነው። በዓለም ደረጃ የአሜሪካን ካፒታሊዝም ከሌላው የሚለይበት አንዱ ገጽታው በአሜሪካ የኢኮኖሚ ደረጃ አሳሳቂና ከከበርቴውና ከዝቅተኛ ሠራተኛው ውጭ የሆነ እጅግ ሰፊ የሆነ በመካከለኛ የኑሮ ደረጃ ላይ የሚገኝ መደብ በመፍጠሩ ነው። የአሜሪካ ኢኮኖሚ እየተሻሻለና እያደገ ሲሄድ በዝቅተኛ ደረጃ ላይ ያለው መደብ ኑሮው እየተሻሻለ ወደ መካከለኛው መደብ ይቀላቀላል። ኢኮኖሚው ሲወድቅ ደግሞ ሠራተኛው እየቆረቆዘ መካከለኛ መደብ ላይ ያለው እያሸቆለቆለ ወደ ዝቅተኛው መደብ ይወርዳል። እንግዲህ አሜሪካ የኑሮ ደረጃዋን ለመጠበቅ የመካከለኛውን መደብ እያስፋፋች መሄድ ይኖርባታል። ይህ በመካከለኛ የኑሮ ደረጃ ያለው እያደገ ካልመጣ የአሜሪካ ካፒታሊዝም ለወደፊቱ ከፍተኛ ችግር ላይ ይወድቃል።

የዓለም ኢኮኖሚ እየተለወጠ በመምጣቱ እስከዛሬ ድረስ የአሜሪካ ኅብረተሰብ ኑሮ የጽዳት ሠራተኛ እንኳን በደህና የኢኮኖሚ ደረጃ ላይ ይገኝ ነበር። ነገር ግን ይህ ሁሉ እየተዳከመ በመምጣቱ የኢኮኖሚው ሁኔታ እያሳሰበ የመጣ ይመስላል። አሜሪካ ካፒታሊዝም የነገሠበት ሀገር በመሆኑ ኅብረተሰቡ እንቅስቃሴ በማድረግ በየቀኑ ሚሊዮኖች የሚፈጠሩበት ሀገር ነው። የአሜሪካ ብልጽግና እስከመቼ እንደሚቆይም አሳሳቢ ደረጃ ላይ ደርሷል። የአሜሪካ ኢኮኖሚ ቀስ በቀስ እየተዳከመ በመምጣቱ በሠራተኛው ሕዝብ ዘንድ ተቃውሞን እያመጣ ነው። ኢኮኖሚው እስከ ዛሬ ድረስ የተረጋጋ ስለነበር የአሜሪካ ካፒታሊዝም ከፍተኛ ተቃውሞ አላጋጥመውም። ኢኮኖሚው ደክሞ ሲል ብዙ ማኅበራዊ ችግሮች ይከሠታሉ።

በኢኮኖሚ ውድቀት ሳቢያ የሕዝቡ ርስ በርስ ያለመግባባት እየጨመረ፣ የዘር ልዩነት እንደገና እያገረሸበት ሲመጣ፣ የሃይማኖት መሪዎችም ችግሩ የሚመጣው የሞራል ዝቅተኝ በመፈጠሩ ነው። በሚል አስተሳሰብ የአሜሪካንን ሥርዓት ያወግዳሉ። ሃይማኖት በአሜሪካ ኅብረተሰብ ከፍተኛ ቦታ የያዘ ነው። የአሜሪካንን ታሪካዊ አመሠራረት እንደተመለከትነው የክርስትና ሃይማኖት በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ከፍተኛ ቦታ አለው። ነገር ግን የሃይማኖት አምባገነንነት እንዳይፈጠር ሕገ መንግሥቱ ሃይማኖትንና መንግሥትን በመለየት ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጓል። ቢሆንም ሃይማኖት በሕዝቡ ህልውና ውስጥ እስካሁን ድረስ ከፍተኛ ሚና አለው። አክራሪ የክርስትና ሃይማኖት ተከታዮች በየጊዜው የሚያደርጉት እንቅስቃሴ ሕዝቡን ሊከፋፍል ስለሚችል ይህ እንዳይፈጠር የአሜሪካ ኅብረተሰብ ከፍተኛ ጥንቃቄ እያደረገ ነው። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ሃይማኖት ለአምልኮት እንጂ ለፖለቲካ ጠቀሚታ እንዳይውል ሕገ መንግሥቱ ይደነግጋል። ማኅበራዊና ፖለቲካዊ ወሰኑን እስካላለፈ ድረስ የአሜሪካ ኅብረተሰብ በሃይማኖት ነፃነት ላይ የተመሠረተ ነው።

አሜሪካ በህሳብ ነፃነት ላይ የተመሠረተች በመሆኗ ሚዲያና ጆርናሊዝም በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ያላቸው ሚና እጅግ ከፍተኛ ነው። ጆርናሊዝም የነፃነት አገር ቢኖር አሜሪካ ነው ማለት ይቻላል። በእኔ አስተሳሰብ ሚዲያ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ራሱን የቻለ አንድ መንግሥት ነው ማለት ይቻላል። ዛሬ የሀገሪቱን የፖለቲካ ሂደት ማንቀሳቀስ የሚችለው የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ላይሆን የአሜሪካ ሚዲያ ነው ማለት ይቻላል። አሜሪካ ከመጣሁበት ጊዜ ጀምሮ ስለ አሜሪካ ኅብረተሰብ እናደርግ ጥናት ሳደርግ እጅግ ካስገረሙኝና ካስደነቁኝ ሁኔታዎች አንዱ የአሜሪካ ሚዲያ በኅብረተሰቡ ላይ የሚጫወተው ሚና ነው። የአሜሪካ የመንግሥት አስተዳደርም ሆነ የግል ኮርፖሬሽኖች እንደ ጦር የሚፈሩት የአሜሪካንን ሚዲያ ነው። ምክንያቱም በሕገ መንግሥቱ ሚዲያው በሀገሪቱ ከፍተኛ ነፃነትና ኃላፊነት አለው። ባንድ በኩል በኔ ግምት የአሜሪካ ሚዲያ የሕዝቡ አለኝታ ነው ለማለት ይቻላል። በሕዝቡና በመንግሥቱ ያለውን ግንኙነት በሚመለከት በመንግሥት ላይ እንደ

አሞራ እያንገረበበ የመንግሥትን አሠራር ግልጽጥ አድርጎ ለሕዝቡ የሚያሳይ መስታዎት ነው ለማለት ይቻላል።

የአሜሪካ ሚዲያ ባይኖር ኖሮ የአሜሪካ ኅብረተሰብ ፍጹም የተለየ ኅብረተሰብ እንደሚሆን ትንግት ያህል አልጠራጠርም። በተለይ እንደመጣሁ ልንዘዘው የቻልኩት የአሜሪካ ሚዲያ ለህገሩ መሪዎች በተለይም ለፕሬዚደንቱ ምንም ፋታ አይሰጥም። አሜሪካ በመጣሁበት አካባቢ ፕሬዝደንት የነበሩት ፊጋንን አላስወጣ አላስገባ እያሉ ገና ከመኪና እንደወረዱ ጋዜጠኞች በሚያወርዱት የጥያቄ ናዳ ፍጹም ለማመን የማይቻል ነው። ባንድ በኩል ጋዜጠኞች ያላቸውን ነፃነት ስመለከት እጅግ የሚያስደንቅ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የሀገሪቱ የመንግሥት ባለሥልጣኖች በሕዝቡ ዘንድ ተጠያቂነት እንዳለባቸው ተጠንቅቀው ማወቃቸውን እንዲሁም በማን እለብኝነት በሥልጣናቸው እንደፈለጉት ሊያደርጉ እንደማይችሉ ሚዲያው ማረጋገጫ ነው። ጋዜጠኝነትም በዩኒቨርሲቲ ከፍተኛ ክብር ያለው የትምህርት መስክ በመሆኑ ከፍተኛ ትምህርት የሚጠይቅ የሙያ ዘርፍ ነው።

በማንኛውም ኅብረተሰብ ከመንግሥት መዋቅር ውጭ የሆነ ሚዲያ እጅግ አስፈላጊ ነው። በመሠረቱ ሚዲያ ከመንግሥት መዋቅር ውጭ መሆን ይኖርበታል። ይህ እንግዲህ የፍልስፍና ጥያቄ ነው። በመሠረቱ ከመንግሥት መዋቅር ውጭ የሆነና ከመንግሥት ቁጥጥር የተላቀቀ የሕዝቡንና የሀገሪቱን ሀልውና የሚጠብቅ አንድ አካል መኖር ይኖርብታል። ከሁሉ የሚያስደስተው የሚዲያ ድርጅቶች ለማንም ተጠሪ አይደሉም Free Press የሚባለውም ለዚህ ነው። ላንድ አካል ተጠሪ ከሆኑ ነፃነታቸውን ያጣሉ። ተጠሪ የሚሆኑበት አካል ሊያበርራቸው፣ ከሥራ ሊያስወግዳቸው፣ ሊያሥራቸው፣ ሊቀጣቸውና ሊያጉላላቸው ይችላልና ነው። ሚዲያ ነፃ እስካልሆነ ድረስ ሚዲያ ነው ለማለት ያስቸግራል። አንድ ጋዜጠኛ ስለአሜሪካ ሲጽፍ ውሎ ሲጽፍ ቢያድር ዞር ብሎ የሚነካው የለም። ይህም ሁኔታ ሊፈጠር የቻለው ነፃ የሆነ ሚዲያ በመኖሩ ነው። በእርግጥ በምዕራቡ ሀገር ነፃ የሆነ ሚዲያ መኖሩ የታወቀ ነው። ነገር ግን እንደ አሜሪካ በጣም የተደራጀና ነፃ የሆነ ሚዲያ ሌላ ሀገር ውስጥ

ማግኘት በጣም አስቸጋሪ ነው። የአሜሪካንን ሚዲያ የተለየ የሚያደርገው ብዙ የተለያዩ የዜና ድርጅቶች በመኖራቸው አንዱ ከሌላው ልቆ ለመገኘትና ተመልካቾችን ለመሳብ እንዲሁም አንባቢያንን ለማግኘት ርስ በርሳቸው የሚያደርጉት ፋክክር ነው። ይህ የጋዜጠኞች ፋክክር የሀገሪቱን የሚዲያ ጥራት ለማሻሻል ይችላል። በተለይ ዜና ገበያ ወይም ንግድ በመሆኑ ገበያ ለማግኘት ስለራሳቸው አንዱ ከአንዱ ለመብለጥ ሕዝቡን ለመሳብ የማያደርጉት ጥረት የለም። በዚህ ረገድ የአሜሪካንን ኅብረተሰብ አደራጃጀት ለማወቅ ሚዲያ ያለውን ኃይል ማወቅ ያስፈልጋል።

ሌላው ስለአሜሪካ ኅብረተሰብ አሠራርና አድኗር መረዳት ያለብን የአሜሪካ ኅብረተሰብ እምብርት የሆነው የንግድ ሥራ ነው። የንግድ ሥራ የአሜሪካ ባህል ነው ማለት ይቻላል። የዓለምን ሕዝብ የሚሰበውም ይህ ነው። የሕዝቡን ኑሮ ቀላል ለማድረግ ሕዝቡ በሥራ ላይ እንዲያተኩር ሁሉም ነገር ተዘጋጅቶ ይጠብቀዋል። “የማይክሮዊቭ ኅብረተሰብ” እንደሚባለው በአምስት ደቂቃ ውስጥ ራት ሠርቶ መብላት ይቻላል። በአሜሪካ የኢኮኖሚ ሥርዓት በየጊዜው አዳዲስ ሚሲኒየንሮች ሲፈጠሩ እናያለን ትላንት ስሙ ያልታወቀው የኮሚፒተሩ ባላባት ቢል ጌትስ በጥቂት ጊዜ ውስጥ በኮምፒዩተር ሙያ ውስጥ ገብቶ ዛሬ ቢሊይንር ለመሆን በቅቷል። ትላንት ስማቸው ያልታወቀ ሰዎች Yahoo የሚባለውንና ጉጉልስ የተባለውን የኢንተርኔት ሰርች ኤንጂን በመፍጠር ከመቅጸብት ሚሊየንር የሆኑበት ሀገር ነው። በየቀኑ አዳዲስ ሚሊየንሮች የሚወለድባት ሀገር ብትኖር አሜሪካ ነች ሚሊየንርነት በዘር የሚወረስ ሳይሆን በፈጠራ ችሎታ ንቁና ብልጥ ሆኖ አዲስ ሀሳብ በማመንጨት ባንድ ዓመት በማይሞላ ጊዜ ውስጥ ሚሊየንር የሚሆኑ ሰዎች አያሌ ናቸው። ዛሬ ይህንን የፈጠሩ ነገ ደግሞ ምን እንደሚፈጥሩ አይታወቅም።

አዲስ ሀሳብ መፍጠር አዲስ ገበያ መፍጠር ለኪሣራ አእምሮን ማዘጋጀት ከፍተኛ ድፍረትን ይጠይቃል። ይህ ደፋርነት የኅብረተሰቡ ባሕርይ ነው። ሚሊየንር የሆኑ ኢትዮጵያውያን በአሜሪካ እያደር ቁጥራቸው እየጨመረ መጥቷል። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ለመበልጸግ ከቻለበት አንዱ ይህን ነፃ የሆነ የአእምሮ ፈጠራ የሚያበረታታ የኅብረተሰብ ባሕል በመኖሩ ነው።

ከዚህ ኅብረተሰብ ብዙ መማር ይቻላል። ቀደም ሲል እንደተወያየነው አሜሪካ ውስጥ ያለምክንያት ሥልጣኔ ሊሰፋፋ አልቻለም። ለሥልጣኔ መስፋፋት በሩን የከፈቱትን ሁኔታዎች ማጥናት ይኖርብናል። እንግዲህ ከሞላ ጉድል የአሜሪካን ኅብረተሰብ ስነ ባሕርይ አጠቃላይ ገጽታ ይህንን ይመስላል። ይህም የንግድ ሥራ ነፃነት ብዙ የዓለምን ሕዝብ እየሳበ ነው። ብዙ የዓለም ሕዝብ ወደ አሜሪካ የሚመጣውም በዚህ መሠረተ ጽንሰ ሀሳብ በመመራት ነው። ነገር ግን የአሜሪካ ኅብረተሰብ የዓለምን ሕዝብ ሊሰብበት የቻለባቸውን ዋና ዋና ምክንያቶችን ማለትም የአሜሪካ ኅብረተሰብ ብልጽግናን የፈጠሩት ሁኔታዎች ምን እንደሆኑ፣ የኅብረተሰቡ የአኗኗር ስልት ምን እንደሚመስል፣ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ የዓለም ሕዝብ ምን ሊማር እንደሚችል፣ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ የማኅበራዊ፣ የስነ ባህል ሥርዓት የዓለም ሕዝብ ምን መማር እንደሚችል፣ ስለ አሜሪካ ኅብረተሰብ ባጠቃላይ ሁኔታ አነሰም አደገም ለማወቅ ጥረት ማድረግ ይኖርብናል።

ምዕራፍ አምስት

የኢትዮጵያውያን ባህልና የአሜሪካ ኅብረተሰብ

ባለፉት ምዕራፎች እንደተነተነው ከሦስት መቶ ዓመት ያልበለጠ ታሪክ ካላት ከአሜሪካ ጋር ስናነፃፅረው ኢትዮጵያ ለሦስት ሺህ ዘመናት ያህል የራሷን ባህል ተከትላ የኖረች ረጅም ታሪክ ያላት ሀገር ናት። ከማንም ጥንታዊ ሀገር ጋር ብትወዳደር ኢትዮጵያ የራሷ የሆነ የረጅም ጊዜ ታሪክ የረጅም ጊዜ ባህል ያላት ሀገር ናት። በዚህ ምዕራፍ ረጅም ታሪክና በዓለም ውስጥ ልዩ የሆነ ባህል ያላቸው ኢትዮጵያውያን ከባህላቸው ፍጹም ልዩ በሆነ ባህል ውስጥ እንዴት ለመኖር እንደቻሉ ለመተንተን እንሞክራለን። አገር አቋርጠን ወቅያኖስ ተሻግረን ርቀን ብንሄድም ያደገንበት ታሪክና ባህል አብሮን ስለሚጓዝና ስለሚከተለን የራሳችንን ባህልና ታሪክ ጠብቀን በውጭ ባህል ውስጥ እንዴት መኖር እንደሚቻል ለመተንተን እንሞክራለን። የኢትዮጵያውያን ባህል ለአሜሪካ አኗኗር ምን ያህል እንደሚያዘጋጀን፣ ኢትዮጵያውያን ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር ተቀላቅለው በሚኖሩበት ጊዜ ያኗኗር ስልታቸው ምን እንደሚመስል በዚህ ምዕራፍ ለመወያየት እንሞክራለን።

ባህል በመሠረቱ የአኗኗር ስልት ነው። ባህል ከታሪክ ከትውልድ ወደ ትውልድ ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ ማለትም ከወላጆቻችን፣ ካደገንበት ኅብረተሰብ፣ ከአካባቢያችን፣ ከታሪካችን የምንቀስመው የአኗኗር ዘይቤ የአኗኗር ስልት ነው። ባለፈው ምዕራፍ የአሜሪካ ኅብረተሰብ አኗኗር ምን እንደሚመስል የኅብረተሰቡን አጠቃላይ ገጽታ የኅብረተሰቡን ታሪክ፣ የኅብረተሰቡን አመሠራረት በመጠኑም ቢሆን ለመረዳት ሞክረናል። በተለይ ለአዲሲቷ አሜሪካ አመሠራረት ሃይማኖት ቁልፍ ሚና እንደተጫወተ ለመገንዘብ ችለናል። አሜሪካንን ከቆረቆሩት የጥንት ኅብረተሰቦች መካከል የሃይማኖት ነፃነት ፍለጋ እንደተነሳሱ በጓላም ይህ የሃይማኖት ነፃነት እንዴት

ሊመሠረት እንደቻለና በአሜሪካ ኅብረተሰብ ሃይማኖት ከፍተኛ ቦታ እንደያዘ ለመገንዘብ ችለናል። ከዚህ አኳያ አሜሪካ የሃይማኖት ነፃነት የሰፈነበት አገር መሆኑንና ከተለያዩ የዓለም ክፍሎች በየጊዜው እየፈለሱ የሚመጡት ሕዝቦች ሃይማኖታቸው ተከብሮላቸው እንዴት መኖር እንደቻሉ ለመተንተን ሞክረናል።

በተመሳሳይ ሁኔታ በኢትዮጵያ ታሪክ እንደምንመለከተው ሃይማኖት ከፍተኛ ቦታ ይዞ ይገኛል። ኢትዮጵያም የክርስቲያን ደሴት እየተባለች ትጠራ እንደነበር ይታወቃል። በእንደ ወቅትም የእስልምና ሃይማኖት በኢትዮጵያ ውስጥ ከፍተኛ ቦታ እንደነበረውና አሁንም ቢሆን የእስልምና ሃይማኖት በኢትዮጵያ ውስጥ ከፍተኛ ቦታ እንዳለው ግልጽ ነው። በቅርቡም ምዕራባውያን ወደ ኢትዮጵያ ውስጥ መግባት ከጀመሩበት ጊዜ ጀምሮ የወንጌላዊት ቤተክርስቲያን እየተስፋፋች በመምጣቷ ዛሬ በኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ዘንድ በተላሉ የማይገመት ቦታ እንደያዘች የተረጋገጠ ነው። ከክርስቶስ ልደት በፊት ጀምሮ ኢትዮጵያ ለሃይማኖት ከፍተኛ ቦታ የሰጠች ሀገር ናት። ሃይማኖት በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ ከፍተኛ ቦታ የያዘ ነው። ቧኢትዮጵያ ታሪክ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ከሃይማኖት ውጭ የሆነበት ጊዜ ፈጽሞ አልነበረም። ዛሬ በአሜሪካ ሀገር ተመስርተው በከፍተኛ ደረጃ ተደራጅተው የሚገኙ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያናት ቁጥራቸው በቀላሉ የሚገመት አይደለም። ዛሬ ትላልቅ ከሚባሉት በአሜሪካ ከተሞች ውስጥ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ያልተመሠረተችበት ቦታ አይገኝም። ኢትዮጵያውያን በብዛት በሚኖሩበት ከተማዎች በሙሉ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ተቋቁማ ትገኛለች። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን አስተዋጽኦ በሚመለከትም የተለየ ምዕራፍ ስላለው፣ የኢትዮጵያውያንም ኑሮ እንዴት ሊለወጥ እንደቻለ በሰፊው እንወያይበታለን።

የዚህ ምዕራፍ ዋና ዓላማ ሃይማኖት ከፍተኛ ሚናና ከፍተኛ ሥፍራ በያዘበት በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ኢትዮጵያውያን እንዴት በቀላሉ ለመቀላቀል እንደቻሉ አጠቃላይ ግንዛቤ ለመስጠት ነው። ይህን በሚመለከት የኢትዮጵያውያን ባህል በመጠኑም ቢሆን ለአሜሪካ ኅብረተሰብ አኗኗር

ያዘጋጃቸው መሆኑን ለማስገንዘብ እንሞክራለን። ሃይማኖት የራሱን የማጎበራዊ አኗኗር ሥርዓት፣ የራሱን የሕይወት ፍልስፍና፣ የራሱን ባዘል፣ የራሱን የኑሮ ሕግጋት ስለሚፈጥር ለማጎበራዊ አኗኗራችን መሠረት ይጥላል። በዚህ መልኩ ኢትዮጵያውያን ለማጎበራዊ አኗኗራቸው የሃይማኖት መሠረት ስላላቸው በኅብረተሰቡ ውስጥ ተቀላቅለው ለመኖር ብዙም ግር አይላቸውም። ሃይማኖት ለአሜሪካ ርእዮተ ዓለም ቁልፍ ቢሆንም የአሜሪካ ኅብረተሰብ የሚተዳደርበት የአሜሪካ ኅብረተሰብ የሚመራበት የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፍልስፍና ኢትዮጵያውያን ከሚኖሩበት ዓለም እጅግ የተለየ ነው። ባለፈው ምዕራፍ እንደተረዳነው የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ከሌላው ዓለም ከሚለዩት ታሪካዊ ክስተቶች አንዱ አሜሪካ ለሦስት መቶ ዓመታት ያህል ያለማቋረጥ ስትከተለው የነበረው ዲሞክራሲያዊ የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፍልስፍና ነው።

የሶቪየት ኅብረትን ባንድ ወቅት ከሌላው ዓለም ይለያት የነበረው የኮሚኒስት ፍልስፍና እንደነበር ሁሉ የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ከዓለም ሕዝብ እጅግ የሚለየው ደግሞ አሜሪካ የምትከተለው የዲሞክራሲያዊ ካፒታሊስት ፍልስፍና ነው። ከኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ጋር ስናስተያየው የአሜሪካ ኅብረተሰብ በብዙ መልኩ እጅግ የሚያስደንቅ ነው። ባለፈው ምዕራፍ ስለአሜሪካ ኅብረተሰብ አጠቃላይ ገጽታ በተወያየንበት ወቅት እንደተገለጸው የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ከሚለዩት ሁኔታዎች አንዱ ሀገሪቱ የምትመራበት የፖለቲካ ፍልስፍና ነው። ለረጅም ዘመናት መንግሥታቸው ሲተዳደር የቆየው በየአራት ዓመቱ በሕዝቡ በሚመረጥ ኘፈዚዳንት ሲሆን እስካሁን ባለው ታሪካቸው አንድ ጊዜ እንኳን ኩሽ ሳይልባቸው ይህንን ዲሞክራሲያዊ አመራር እስካሁን እንደጠበቁ ናቸው። ለረጅም ጊዜ ሳይደፈር የቆየው የአሜሪካ ዲሞክራሲያዊ አስተዳደር የዲሞክራቲክ ፓርቲ ጠቅላይ ጽ/ቤት ምሥጢር ለማግኘት በኘፈዚዳንት ኒክሰን የተጠነሰሰው ሰውር ደባ በአሜሪካ ጋዜጠኞች ስለተጋለጠ ሊከሸፍ ችሏል። ይህ የወተር ጌት ቅሌት በመባል የታወቀው የአሜሪካንን ኅብረተሰብ እጅግ ያደናገጠ ድርጊት ነበር። የሚያስገርመው ግን በዓለም ዙሪያ በወታደራዊ የመንግሥት ግልበጣ ሕዝብ ሲያልቅና እንዲሁም የሰው ሰራሽና የተፈጥሮ አደጋ በሕዝብ ላይ የሚያደርሱት እለቂት ዓለምን ሳያስደነግጥ አሜሪካ ውስጥ የተከሰተውና ያንድ

ሰው ሕይወት እንኳን ያላጠፋው የወተር ጌቱ ቅሌት የዓለምን ሕዝብ አስደንግጦታል። በአሜሪካም ላይ ጥቁር ነጥብ ጥሏል።

በአሜሪካ ታሪክ “የወተር ጌቱ ቅሌት” በመባል የሚታወቀው በወቅቱ ፕሬዚዳንት በኒክሰን የሚመራው አስተዳደር ኒክሰንን እንደገና ለማስመረጥ በተደረገው ዘመቻ የዲሞክራቲክን ፖርቲ ዘመቻ መምሪያ በሚሥጢር ቴሌፎን በመጥለፍ መረጃዎችን ለመሰብሰብ መከራ አድርገው ነበር። በጋዜጠኞች ክትትልና ምርመራ እጅ ከፍንጅ ስለተያዙ የዲሞክራሲ አሠራርን የሚያፋልስ የሀገሪቱን የዲሞክራሲ አሠራር የሚቃረን ነው በሚል ከፍተኛ አምባገር ተነስቶ ነበር። ይህንንም ተንኮል ተከታትለው ስለደረሱበትና ጋዜጠኞች ለሕዝቡ በማጋለጣቸው ከፍተኛ ውዝግብ ተነስቶ ፕሬዚዳንት ኒክሰን በፈቃዳቸው ከሥልጣናቸው እንዲወርዱ የሚታወስ ነው። ይህ የአሜሪካ ዲሞክራሲ ምን ያህል ጠንካራ እንደሆነ የሚያስረዳን ከፍተኛ የታሪክ ሂደት ነው። ይህ በኒክሰን የተጠነሰሰው ደባ የመንግሥት ሥልጣንን በመተማመን በግልጽ የተደረገ ሳይሆን በረቀቀ ምሥጢር በተራቀቀ የሰለላ ሥራ የተካሄደ ነበር። እንደዚህም ሆኖ ባለፈው ምዕራፍ እንደጠቀስነው የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ልዩ ከሚያደርጉት አንዱ የአሜሪካ ፕሬስ ፈንቅሎ ያወጣው ምሥጢር ነው። የአሜሪካ ፕሬስ ምን ያህል ከፍተኛና ወሳኝ ቦታ እንዳለው በቀላሉ መገመት ይቻላል። ይህ የዲሞክራሲ ፍልስፍና በስም ብቻም ሳይሆን በተግባር ላይ የታየበት መሆኑን መረዳት ይቻላል። እንግዲህ ይህ ኅብረተሰብ በዚህ በዲሞክራሲ ፍልስፍናው በጣም የተለየ መሆኑ ግልጽ ነው። የአሜሪካ የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፍልስፍና ለኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በጣም አዲስ ባሕርይ/ ክስተት ነው።

ኢትዮጵያ ለረጅም ዘመናት በዘውድ አገዛዝ ሥር የነበረች ሀገር መሆኗ እያከራከርም። ከዘውድ አገዛዝ በኋላም በወታደራዊ አምባገነንነት ትተዳደር የነበረች ሀገር እንደመሆኗ ይህ በአሜሪካ ውስጥ ለረጅም ጊዜ የሰፈነው የዲሞክራሲ ባህል ለኢትዮጵያውያን እንግዳ ነው። እንዲያውም እስከ ቅርብ ድረስ ሌላውም ዓለም ኢትዮጵያን የሚያውቃት በዚህ ልዩ በሆነ በዘውድ አገዛዝ ነበር። አብዛኞቹ አሜሪካኖችም እስከ አሁን ድረስ ኢትዮጵያን የሚያውቋት

አንድም በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ወይም ደግሞ በዓለም ዘንድ ዝናን ባተረፈው በማራቱን አሸናፊው አበበ ቢቂላ አማካይነት ነው። አሜሪካኖች ለኢትዮጵያ በጣም የተለየ አክብሮት አላቸው። ኢትዮጵያ ረጅም ታሪክ ያላት ጥንታዊት የሃይማኖት ሀገር ነፃነቷን ጠብቃ የኖረች ሀገር በመሆኗና ንጉሡ አፄ ኃይለሥላሴም በጊዜያቸው በዓለም የታወቁ መሪ በመሆናቸው አሜሪካኖች ለኢትዮጵያ ሕዝብ የተለየ አመለካከት ነበራቸው። እንዲሁም ለብዙ አሜሪካኖች ኢትዮጵያውያንን ባዩ ቁጥር ከኢትዮጵያ የመጣ ሁሉ የንጉሣዊ ቤተሰብ አባል ይመስላቸው ነበር። አሜሪካኖች ከእንግሊዝ ጋር በተያያዘው ታሪካቸው በዘውድ አገዛዝ በጣም የሚደነቁ ናቸው። የተለየ አክብሮትም አላቸው።

በሌላ በኩል ደግሞ አሜሪካኖች በርእዮተ ዓለም ፍልስፍናቸው ኮሚኒዝምን አጥብቀው የሚዋጉት ስለሆነ የዘውድ አገዛዝ የሚያስፈራቸውና የሚያስበረግጋቸው ሥርዓት አይደለም። የዘውድ አገዛዝ ለአሜሪካኖች ለቁጥጥር ስለሚመቻቸው መንግሥቱንም በራሳቸው መዳፍ ውስጥ ለማስገባት ስለሚቀላቸው ሥርዓቱ አያሳስባቸውም። እንደሌላው የአገዛዝ ሥርዓት አያስፈራራቸውም ኢትዮጵያውያን በአሜሪካኖች ዘንድ ያላቸው ተቀባይነት በጣም ከፍተኛ ነው። ባጠቃላይ መልኩ አሜሪካኖች ስለኢትዮጵያውያን ያላቸው አስተያየት ቀና ነው። በተለይም በታሪክ እንደምንመለከተው ሁለቱ ሀገሮች ማለትም ኢትዮጵያና አሜሪካ በጣም ወዳጆች ነበሩ። በተለይም እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ዓለም በርዕዮተ ዓለም በሁለት በተከፈለችበት ወቅት የአሜሪካ ትልቁ ወዳጃቸው የንጉሣዊ አገዛዝ ያላቸው እንደ ኢትዮጵያ ያሉት ሀገሮች ነበሩ። ከማንኛውም ሀገር የበለጠ ኢትዮጵያ የአሜሪካ የቅርብ ወዳጅ እንደነበረች በታሪክ የምናውቀው ነው። በቀድሞው የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ኬኔዲ የተመሠረተው የሰላም ንድ (Peace Corps) የዓለም አቀፍ ፕሮግራም ወጣት አሜሪካኖች ከኢትዮጵያውያን ጋር የመሠረቱት ወዳጃነት ለሁለቱ ሀገሮች መተዋወቅና ለሁለቱ ሀገሮች የቅርብ ግንኙነት መፈጠር ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጓል።

በከፍተኛ ትምህርትም የአዲስ አበባን ዩኒቨርሲቲ በተለይም የዓለማዊን የእርሻ ኮሌጅ ቀጥ አድርጎ የያዘው የአሜሪካ መንግሥት እንደነበር የታወቀ ነው። በተለይ የከፍተኛ ትምህርት የተስፋፋው በአሜሪካኖች አማካይነት እንደነበር በውስጡ ያለፍንበት በቀላሉ መረዳት እንችላለን። ይህንን ጉዳይ እዚህ ላይ ለማንሳት የመጽሐፉ አጀንዳና ቦታው አይደለም እንጂ ትምህርት በኢትዮጵያ እንዲ እጅግ አንገብጋቢ በመሆኑ መጠናት ያለበት ከፍል ነው። ጠለቅ ብለን ሁናቴውን ብንመረምረው የከፍተኛ ትምህርት በኢትዮጵያ ገና ተጀመረ እንጂ አልተሰፋፋም። እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ኢትዮጵያ ለረጅም ዘመናት የነበራት ዩኒቨርሲቲ አንድ ብቻ እንደነበር የታወቀ ነው። ኢትዮጵያን የሚያህል ትልቅ ሀገር ለሃምሳ ዓመታት ያህል የነበራት የከፍተኛ ትምህርት ተቋም አንድ ብቻ ነበር። ይህ በጣም የሚያሳዝን ነው። ባንድ ዩኒቨርሲቲ ብቻ የከፍተኛ ትምህርት ሊሰፋፋ አይችልም። በኢትዮጵያ ውስጥ በየዓመቱ ከሁለት መቶ ሺህ የበለጡ ተማሪዎች የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ሲያጠናቅቁ ለነዚህ ሁሉ ያለው ዩኒቨርሲቲ አንድ ብቻ ነበር። ከዚህ ሁሉ ተፈታኞች ዩኒቨርሲቲው የሚቀበለው ሁለት ሺህ የማይሞሉ ተማሪዎችን ነበር። የተቀረው ወዴት እንደሚገባ በሀገሪቱ ዕቅድ ውስጥም አልነበረም። የሀገሩ ሁናቴ በተለወጠ ቁጥር ትምህርት በተስፋፋ ቁጥር የከፍተኛ ትምህርት ተቋሞችም በአንፃሩ ቦታ ማዘጋጀት እንደሚኖርባቸው የታወቀ ነው። ይህ የሚያስረዳን አንድ ዩኒቨርሲቲ ለይስሙላ ከተቋቋመ ከሃምሳ ዓመት በኋላ እንኳን የከፍተኛ ትምህርት እንዲሰፋፋ ተገቢው ጥረት አልተደረገም። ቀደም ብዬ እንደገለጽኩት ስለኢትዮጵያ ከፍተኛ ትምህርት ለመተንተን የዚህ ምዕራፍ ዓላማ ባይሆንም ለወደፊት የከፍተኛ ትምህርት ሂደት በኢትዮጵያ ሰፊ ባለ መልክ ወይይት የሚያስፈልገው ዘርፍ መሆኑን ለማስገንዘብ ያህል ነው። ለሥልጣኔ መስፋፋት ለአንድ ሀገር ዕድገትና ልማት ከፍተኛ ትምህርት ትልቅ ሚና ያለው በመሆኑ ይህንን በማመለከት ራሱን የቻለ ውይይት መክፈት ይኖርብናል።

ወደዋናው ዓላማችን እንመለስና ለሁለቱ ሀገሮች መቀራረብ የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ከፍተኛ ሚና ተጫውተዋል። ቀደም ብለን እንደገለጽነው የሐረሩ የዓለማዊ ኮሌጅ ሙሉ በሙሉ የተቋቋመው በአክላሆማ ስቴት ዩኒቨርሲቲ ነበር።

ኮሌጁም ሙሉ በሙሉ ይካሄድ የነበረው በአሜሪካኖች እንደነበር የታወቀ ነው። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በመጠኑም ቢሆን ወጣት ኢትዮጵያውያን ለከፍተኛ ትምህርት ወደ አሜሪካ ይላኩ ስለነበር የባህል መቀላቀልና የባህል ግንኙነት ሊፈጠር ችሏል።

ሌላው መገንዘብ ያለብን የአሜሪካ ህልውና በውጭ ገበያ ላይ የተመሠረተ ስለሆነ ስለአሜሪካ ኅብረተሰብ በቀጥታ ባናውቅም በተዘዋዋሪ መንገድ በየሲኒማ ቤቱ በምርቱ በሙዚቃው የአሜሪካ ባህልና ሥልጣኔ ያልደረሰበት ቦታ የለም። በተለይ ባሁኑ ወቅት አሜሪካ በንግድና በገበያ ሩጫው በቻይና፣ በታይላንድ፣ በኮሪያ፣ በጃፓን ዓይቀር የዓለምን ምርት በመቆጣጠር ላይ ስለሆነች ስለ አሜሪካ ኅብረተሰብ በመጠኑም ቢሆን አሜሪካ ከመምጣታችን በፊት በተለያዩ መንገድ ስለአሜሪካ የተወሰነ ዕውቀት ይኖረናል። ኢትዮጵያውያን ስለአሜሪካ አጠቃላይ የአኗኗር ስልት መጠነኛ ግንባቤ እንዳለን መገመት ይቻላል። በተለይ በቀዝቃዛው ጦርነት ጊዜ የአሜሪካ የማስታወቂያና የሕዝብ ግንኙነት ማዕከል በየቦታው ተከፍቶ ነበር። በአዲስ አበባ የአሜሪካ ቤተ መጽሐፍትም የባህል ማዕከል ስለነበር ስለ አሜሪካ አጠቃላይ ዕውቀት ይኖረናል። በነዚህ ማዕከሎች በአስተማሪዎች በሚሸነገሩት አማካይነት አሜሪካ ራሷን ለዓለም ሕዝብ ለማስተዋወቅ ከፍተኛ ጥረት አድርጋለች።

የሰነ-አእምሮ ሊቃውንትን በከፍተኛ ደረጃ እያሳሰበ ያለው እያንዳንዱ ኅብረተሰብ የራሱ የሆነ ባህልና ታሪክ እያለው በራሱ ባህልና ታሪክ መከራት ሲገባው የሌላውን ባህል መቶ በመቶ ለመውሰድ ለምን እንደሚሯሯጥ ነው። ይህ አዝማሚያ መጠናት ያለበት ጉዳይ ነው። ባንድ በኩል ባህል ሊለወጥ እንደሚችልና አኗኗራችንን በየጊዜው ለመለወጥ ዝግጁ እንደሆንንና በሌላ በኩል ደግሞ ባህል በየጊዜው ሊለወጥ እንደሚችል መገንዘብ እንችላለን። በመሠረቱ የሰው ልጅ አኗኗሩንና ባህሉን ለመለወጥ ለምን እንደሚነሳሳ መመርመር ይኖርብናል። የባህል ትርጉም ምን እንደሆነም በትክክል ማወቅ ይኖርብናል። ባህል በመሠረቱ ኑሮ ነው። ባህል የዕለት ተዕለት ኑሮአችንን ይመለከታል። ባህልን ባጠቃላይ መልኩ ስንመለከት የአንድ ኅብረተሰብ የአኗኗር ስልት ነው

ማለት ይቻላል። ባህል ፍልስፍናችንን ስለዓለም ያለንን አስተያየት ስለጎብረተሰብ ያለንን ፍልስፍና፣ ስለማኅበራዊ ኑሮ ስነ ሥርዓት ያለንን ግንዛቤ የሚያጠቃልል ነው። ባህል ማንኛውንም የኑሮ ዘርፍ ይነካል። ባህል ከታሪካችን፣ ከምንኖርበት መልክዓ ምድር፣ ከምንኖርበት ኅብረተሰብ ጋር የተዛመደ ነው። ባህል ከዕለት ዕለት የኑሮ ልምዳችን ጋር አብሮ የሚያድግ የአኗኗር ዘዴ ነው። እንዲህም ሆኖ ባህል በመቸውም ጊዜ ሊለወጥ ይችላል። በየጊዜው ከምናደርገው አዲስ ግንኙነትም ሊለወጥ የሚችል ነው። የባህል ተጽእኖ ከግለሰብ ግለሰብ ይለያያል። እያንዳንዱ ግለሰብ በተመሳሳይ ባህል ውስጥ በያድገውም የሚከተለው የባህል ዘይቤ እንደየግለሰቡ ይለያያል እንደ ባህሉን እጅግ አጥባቂ ሲሆን ሌላው ደግሞ ባህሉን ለመቀየር ወደኋላ አይልም። ባህል እንዳስተዳደሯችን የተለየ ስለሆነ በግለሰቦች ዘንድ የተለያየ መልክ ሊይዝ ይችላል።

ባህል አብሮ የሚያድግ እንደመሆኑ መጠን በወጣትነት ዕድሜያቸው አሜሪካ የመጡና ዕድሜያቸው ጠና ካለ በኋላ ከመጡ ኢትዮጵያውያን ጋር ሲወዳደሩ በወጣትነት ዕድሜያቸው የመጡ ኢትዮጵያውያን አዲሱን ባህል ለመያዝ ጊዜ አይወስድባቸውም። ባህል ስር ከሰደደ ለመለወጥ በጣም አስቸጋሪ ይሆናል። ባህል በተለያየ ምክንያት ከተለያየ እንጻር ከተለያየ አካባቢ ሊገነባ ይችላል። ትምህርትም ባህልን ለመገንባት ከፍተኛ ድርሻ አለው። በውጭ ትምህርት የሰለጠኑ ባህላቸውን ለውጠው አዲስ ባህል ለመያዝ ብዙ ጊዜ አይፈጅባቸውም። ባህልን መለወጥ ምን ማለት እንደሆነ ለወደፊቱ በሰፊው እንወያይበታለን። ባህልን መለወጥ አኗኗርን መለወጥ እንጂ ማንነትን መለወጥ ሳይሆን ይችላል። በትምህርትና በሥልጠና ምክንያት የሰዎች አስተሳሰብና አመለካከት ሊለወጥ ይችላል። ነገር ግን ታሪካቸውንና ማንነታችንን ሊለውጠው አይችልም። ዞሮ ዞሮ የማንኛውም ኅብረተሰብ ባህል ዓላማውና ግቡ ተመሳሳይ ነው። ኑሮን ለማሸነፍ አካባቢን ለመለወጥ የምናደርገው ጥረት የባህል ዘርፍ ነው።

ትምህርት ምን ያህል ባህልን ሊለወጥ እንደሚችል በሚቀጥሉት ምዕራፎች በከፍተኛ ደረጃ የምንወያይበት ነጥብ ይሆናል። ትምህርት መመራመርን አርቆ ማስተዋልን ጠለቅ ብሎ መገንዘብን ሁናቴዎችን መተንተንን ባህላችን ወደት እንደሚወስደን የሚያመራምረን መሣሪያ ነው። ትምህርት ባህልን እንዲት ሊነቀንቅ እንደሚችል ትምህርት የባህል ለውጥን እንዲት እንደሚያመጣ ባጠቃላይ የትምህርትና የባህል ግንኙነት ራሱን በቻለ ሁኔታ መጠናት ያለበት መስክ ነው። ትምህርትና ምርምር አዲስ ሃሳብ በማመንጫት ላይ የተመሠረተ ነው። ትምህርት ያመራምራል፣ ትምህርት ያጠያይቃል፣ ትምህርት ያከራክራል፣ ትምህርት ያወያያል፣ ትምህርት ባህላችንን ዕምነታችንን እንድንጠይቅ፣ ስለባህላችን፣ ስለአኗኗራችን፣ እንድንመራመር ያደርገናል። ትምህርት ያመለካክትና የአስተሳሰብ ለውጥ ሊያስከትል ይችላል።

የኢትዮጵያን ባህል በሚመለከት ብዙ የተጻፉ መጽሐፍት ባይኖሩም የኢትዮጵያ ባህልና የልጆች አስተዳደግ፣ የኢትዮጵያ ባሕልና ሌቶች በኅብረተሰቡ ውስጥ የሚይዙት ቦታ፣ የኢትዮጵያ ባህልና ዕድገት ለወደፊት የምንወያይባቸው ነጥቦች ናቸው። እነዚህ ርእሶች ስለባህላችን የበለጠ እንድናውቅ ስለባህላችን አጠቃላይ ሁናቴ ሊያስረዱን ይችላሉ። በመሠረቱ ባህል እንድን ኅብረተሰብ መጥቀም እንጂ መጉዳት አይኖርበትም ። ባህል ኅብረተሰብን አደጋ ላይ መጣል የለበትም። ባህል እንደማንኛውም የኅብረተሰብ ገጽታ የሚሻሻልና የሚለወጥ ነው። በተለይ የውጭ ባህልን በምንመለከትበት ጊዜ ለመጀመሪያ ጊዜ ባህላችንን ከሌላ ኅብረተሰብ ባህል ጋር ማወዳደር እንጀምራለን። በመሠረቱ ባህላችንን በሚመለከት ተገቢውን ጥናትና ምርምር ማድረግ ይኖርብናል።

በሀገራችን የታሪክ ጥናት የተስፋፋ ቢሆንም የስነ ልቡና ጥናት፣ የማኅበራዊ ሳይንስ ጥናት፣ የስነ ባህል ጥናት የሰው ልጅ ባሕርይ ጥናት የተለመደ አይደለም። ባጠቃላይ ማኅበራዊ ጥናት ኢትዮጵያ ውስጥ የተስፋፋ አይመስልም። ማኅበራዊ ርእሶችን በሚመለከት መጽፍ ያለባቸው ብዙ መጽሐፍ እንዳሉ በጉጉት የምንጠብቀው ነው። የኢትዮጵያን ኅብረተሰብ አጠቃላይ ገጽታ

በንመለከት ብዙ ሃይማኖቶች ብዙ ቋንቋዎች ብዙ ብሔረሰቦች የሚኖሩባት ሀገር በመሆኗ የመገናኛ መረብ በሚፈለገው መንገድ ያልተዘረጋባት በመሆኗ ኅብረተሰቡ ሙሉ በሙሉ የተዋሃደ አይደለም። ስለተለያዩ ኅብረተሰቦችም ባህልና አኗኗር ያለን ዕውቀት በጣም የተወሰነ ነው። የተለያዩ ኅብረተሰቦችን በማገናኘት በኩል ገና ብዙ መንገድ ይቀረናል። ሆኖም የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ሙሉ በሙሉ የተዋሃደ ባይሆንም አብሮ መቀላቀል ከጀመረ ብዙ ዘመናት አልፈዋል። ከዚህ አኳያ ኢትዮጵያ እጅግ የተለያዩ ባህሎችና የባህል መቀላቀል፣ የተለያዩ ኅብረተሰቦች የሚኖሩባት ሀገር ናት። በመጠኑም ቢሆን በትላልቅ ከተሞች ይህ የባህል መቀላቀል የባህል መዋሃድ ጎልቶ ይታያል። በተለይ የኢትዮጵያ ገጠር ከዋና ዋና ከተሞች ጋር ስላልተገናኘ የተለያዩ ባህሎች ያላቸው ኅብረተሰቦች በተናጠል የሚኖሩባት ሀገር ናት። የተለያዩ ባህሎችን በማቀላቀል ረገድ ከመቶ ዓመታት በላይ ዕድሜ ያለው ያዲስ አበባ ከተማ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጓል። እንግዲህ ያደግንባትን ባህል ወደ አሜሪካ ይዘን ስለምንመጣ ያደግንበት ባህላችን ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ባህል ጋር በሚገናኝበት ጊዜ ምን ያህል የባህል መናጋትና የባህል መዋህድ ሊያስከትል እንደሚችል በሰፊው ለመመርመር እንሞክራለን።

የኢትዮጵያውያን ባህል በምንልበት ጊዜ በጣም አጠቃላይ የሆነ ጽንሰ ሃሳብ ነው። ቀደም ብለን እንዲገለጽነው አንድ ኅብረተሰብ ባንድ ሥርዓት ለረጅም ጊዜ አብሮ ከመኖሩ የተነሳ የጋራ የሆነ የአኗኗር ስልት ይኖረዋል። ኢትዮጵያ እጅግ ሰፊ ሀገር በመሆኗ በውስጧ የተለያዩ ባህል ያላቸው ኅብረተሰቦች እንደሚኖሩባት የኢትዮጵያ ገጽታ ለምናውቅ ሁሉ የታወቀ ነው። የሰሜን ኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በቋንቋና በሃይማኖት ተመሳሳይነት አለው። የደቡብም ክፍል ቢሆን እንዲሁ በቋንቋና በሃይማኖት ተቀራራቢነት ያለው ኅብረተሰብ ነው። የምሥራቅና የምዕራብ ኢትዮጵያ ከፍሎችም እንደዚሁ ተመሳሳይ ባህላዊ ገጽታ እንዳላቸው ለመረዳት እንችላለን። ስለዚህም በኢትዮጵያ ውስጥ ብዙ የተለያዩ ባህሎች እንዳሉ መረዳት እንችላለን። የእያንዳንዱ ኅብረተሰብ ክፍል የራሱ ታሪክ፣ የራሱ ቋንቋ፣ የራሱ ልምድ፣ የራሱ አኗኗር ስልት አለው። የእያንዳንዱን ኅብረተሰብ ታሪክና ባህል ለመረዳት

የእያንዳንዱን ኅብረተሰብ ታሪክ ማጥናት ይኖርብናል። በሱዳን፣ በሱማሊና በኬንያ ድንበር ያሉት ኅብረተሰቦች በጅላግራፊ አቀማመጣቸው ምክንያት የተለያዩ ታሪክ የተለየ ባህል ሊያዳብሩ ችለዋል። በኢትዮጵያ ማኅበራዊ ሳይንስም ሆነ በስነ ልቡና መስክ የኅብረተሰቡን ባህልና አኗኗሩን በሚመለከት ጥናትና ምርምር አልተካሄደም። ማኅበራዊ ነክ በሆኑ ጉዳዮች የተጻፉ መጻሕፍት ባለመኖራቸውም ስለ ኅብረተሰባችን አጠቃላይ የማኅበራዊ ኑሮ ሁኔታ የጠለቀ ዕውቀት ገና አላገኘንም። በዚህ በኩል የማኅበራዊ ሳይንስ ሊቃውንት ተገቢውን ጥናት ለማድረግ መነሳሳት ይኖርባቸዋል።

ባህላችን በአኗኗራችን ላይ ምን ለውጥ እንደሚያስከትል፣ ባህላችን ከሥልጣኔ ጋር ያለውን ግንኙነት ባህላችን ከዕድገትና ከልማት ጋር ያለውን ቁርኝት ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ማጥናት ይኖርብናል። ካንዳንድ የውጭ ጸሐፊዎች እንደምንረዳው ኢትዮጵያውያን ፍጹም ትሕትና የተሞላቸው ሰውን በአክብሮትና በታላቅ ትህትና የሚቀበሉ መሆናቸው በሰፊው የሚነገርላቸው ናቸው። በኢትዮጵያውያን ጸሐፊዎች ደገሞ ኢትዮጵያዊ በራሱ የሚከራ በራሱ የሚተማመን ረጅም የጀግንነት ታሪክ ያለው ሕዝብ እንደሆነ ይነገርለታል። የዓለም ሕዝብ ደግሞ ኢትዮጵያውያንን በተለየ ሁኔታ ይመለከታታል። በተለይ የኢትዮጵያን የረጅም የነፃነት ታሪክ ጠለቅ ብሎ የሚያውቀው የዓለም ሕዝብ ለኢትዮጵያ የተለየ አክብሮት ይሰጣል። በተለይ የአሜሪካ ምሁራን ለኢትዮጵያ ያላቸው አመለካከት ለኢትዮጵያ ያላቸው አክብሮት እጅግ የተለየ ነው። በተለይ ስለሰው ልጅ አመጣጥና ታሪክ የሚያጠኑት የአርኪዎሎጂና የአንገሮፖሎጂ ሊቃውንት ኢትዮጵያን በተለየ ዓይን ይመለከቷታል።

ለረጅም ጊዜ በምሥራቅ አፍሪካ አካባቢ በተለይም ኢትዮጵያ ውስጥ በተደረገው የአርኪዎሎጂ ጥናት የተገኘው የሰው ልጅ ዝርያ ኢትዮጵያን ከዓለም ሁሉ እጅግ ጥንታዊ ሀገር አድርጓታል። የዚህ ቅርስ ኢትዮጵያ ውስጥ መገኘት በዓለም በአርኪዎሎጂስቶች ዘንድ ከፍተኛ ትኩረት የተሰጠው መሆኑ እሙን ነው። በዓለም ደረጃ የታወቀችው ሉሲ ተብላ የተሰየመችው አጽም ኢትዮጵያ ውስጥ በመገኘቷ ኢትዮጵያን የሰው ልጅ ታሪክ መፍለቂያ እድርጎ

አስቆጥሯታል። የሰው ልጅም ሥልጣኔ ኢትዮጵያ ውስጥ እንደተጀመረ ትንተናቸውን ደምድመዋል። ኢትዮጵያም ጥንታዊ ሥልጣኔ የተወለደበት ሀገር እየተባለች በመታወቅ በታሪክ የተለየ ቦታ እንድትይዝ አድርጓታል። ይህ ከፍተኛ ታሪካዊ ክስተት በኢትዮጵያውያን ስነ ልቦና ላይ የሚፈጥረውን ስሜት በቀላሉ መገመት ይቻላል። በዓለም የዚህ ታሪክ ባለቤት መሆን ከፍተኛ ቦታ ይኖረዋል። በዓለም የሥልጣኔ ታሪክ ከፍተኛ ቦታ ከያዙት ሀገሮች አንዷ ኢትዮጵያ ናት። በዓለም ዘንድ የአንዲህ ዓይነት የታሪክ ባለቤት መሆን ቀላል ነገር አይደለም። በአሜሪካ ውስጥ እጅግ ተስፋፍተው የሚገኙት የአበሻ ምግብ ቤቶችም በአሜሪካ ኅብረተሰብ ዘንድ በጣም ተወዳጅነትን አትርፈዋል። በአሁኑ ወቅት የአበሻ ምግብ ቤቶች በአሜሪካ ውስጥ ትልቅ ኢንዱስትሪ ሆነዋል። ዛሬ በትላልቅ የአሜሪካ ከተሞች የኢትዮጵያ ሬስቶራንት የማይገኝበት ቦታ የለም።

የአሜሪካ ኅብረተሰብ የውጭውን ዓለም የሚሰብስብ ዋነኛው መሠረቱ የኢኮኖሚው አውታር ነው። በርግጥ የአሜሪካ ሕብረተሰብ በግንባራዊ በዲሞክራሲያዊና የመንግሥት ፍልስፍናው ከብዙ ሀገሮች የተለየ ቢሆንም አሜሪካንን የሚያንቀሳቅሰው የኢኮኖሚው አሠራር በመሆኑ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ መቅሰም ከሚገባን ጉዳዮች የበላይ ሆኖ መታየት ያለበት የኢኮኖሚው ግንባታ ነው። የአንድን ሀገር ልማት የአንድን ሀገር ዕድገት የሚመራው ዋነኛው የኢኮኖሚው እንቅስቃሴ ነው። በሀገራችንም ብዙ ጊዜ የኢኮኖሚው እንቅስቃሴና የሥራ ዕድሉ በከተማ ውስጥ በመሆኑ ሕዝብ ከገጠር ወደ ከተማ ይፈልሳል። ምክንያቱም የትምህርትም የሥራውም ዕድል የሚገኘው በከተማ ነውና እዚህ ልይ ልናነሳዋ የፈለግነው አሜሪካንንና ኢትዮጵያን ለማወዳደር ሳይሆን ከአሜሪካ ኅብረተሰብ የምንግረው ቁም ነገር ስላለ ነው የሽውም በአሜሪካኖች ግንኙነትም ሥራ ከብር አለው። ራስን በራስ ማስተዳደር ለአሜሪካኖች ከፍተኛ የመንፈስ ኩራት የሚሰጥ ነው። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ከፍተኛ ደረጃ ላይ የሚደርሰው የሥራ ክብርነትን ተገንዝቦ በማንኛውም የሥራ መስክ ተሰማርቶ ደፋ ቀና የሚል ነው።

አሜሪካ ውስጥ ዛሬ ሚሊየነር ሆነው የምናያቸው ትላንትና ቴማቲምና ድንች በየበሩ እየተዘዋወሩ ይሸጡ የነበሩ ናቸው። ዛሬ ከበርቲ ሆነው የምናያቸው ትላንት መንገድ ጠራጊዎች የነበሩ ናቸው የዓለም ሕዝቦች ትልቁ ዓይነ ጥላቸው የሚገፈፈው በዚህ በሥራ ክብርነት ሲያምኑ ነው። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ሰው ማንነቱን የሚያሳውቀው ከተንሽ ተነስቶ ትልቅ ደረጃ ላይ ሲደርስ ነው። በሀገራችንም ቀስ በቀስ ዕንቁላል በእግሩ የሄዳል እንደሚባለው ዕድሉ በሚሰጠን የሥራ መስክ በመሰማራት ቀስ በቀስ ራሳችንን እያሻሻልን ዓላማችን ላይ መድረስ እንችላለን። ርም ባንድ ቀን አልተመሰረተችም እንደሚባለው የሰው ልጅ ከፍተኛ ደረጃ ላይ የሚደርሰው የሚያደርገውን እንቅስቃሴ ከጊዜ ወደጊዜ እያሻሻለው ሲሄድ ነው። አሜሪካም እንደዚሁ ከፍተኛ የሥልጣኔ ደረጃ ላይ ለመድረስ የቻለችው ሕዝቡ በትንሽ በትልቁም የሥራ መስክ በመሰማራቱ ነው።

ከሁለት መቶ ዓመታት በፊት አሜሪካ አሁን እንደምናውቃት በሕዝብና በሕንፃ የተሞላች አልነበረችም። ባንድ ጊዜ ትልቅ ደረጃ ላይ መድረስ አይቻልም። አሜሪካን አገር ስለመጣን ብቻ በቅጽበት ከፍተኛ ደረጃ ላይ መድረስ አይቻልም። ከትንሽ ጀምሮ ትልቅ ደረጃ ላይ መድረስ የማንኛውም ኅብረተሰብ ምኞት ነው። ከታች መጀመር ለብዙ ኅብረተሰቦች የተለመደ አይደለም። ከታች መጀመር ለብዙ ኅብረተሰብ ራሱን ማዋረድ ይመስላል። ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ግን ከዝቅተኛ ደረጃ መጀመርን በጸጋ የሚቀበል ነው። ሀገርን ያህል ትልቅ ነገር ለቆ ወደማያውቁት ሀገር መሄድ ትልቅ እንቅስቃሴ ትልቅ ድፍረት ሲሆን አገር እስኪለመድ ድረስ በተለያዩ ዝቅተኛ ደረጃ ሥራዎች መሰማራት ደግሞ ሌላው የወሳኝነት ሚና ችሎታ ነው። ያደጉበትን ቀዬ ያደጉበትን ባህል ያደጉበትን መንደር ጥሎ ወደማይታወቅበት ሀገር መምጣቱ ራሱን የቻለ ትልቅ ርምጃ ሲሆን ሀገሩ ባፈራው ሥራ መተዳደር ደግሞ የበለጠ ትልቁ ርምጃ ነው ለማለት ይቻላል።

ከሀገር ከወገን ተለይቶ ወደ ውጭ ባህል መምጣት ቀላል ነገር ባይሆንም ከውጭ ኅብረተሰብ ጋር ተግባብቶ መኖር ደግሞ ከፍተኛ የአስተሳሰብ ለውጥ

ከፍተኛ የሰነ ልቦና ጥንካሬን ይጠይቃል። እዚህ ከፍተኛ ሰነ ልቦናዊ ለውጥ ላይ የደረሱ ኢትዮጵያውያን ወደፊት የሚያጋጥሟቸውን ችግር ሁሉ በቀላሉ ሊወጡት ይችላሉ። በሀገራችንም ካገሩ የወጣ ካገሩ እስኪመለስ ቢጭኑት አሁን ቢለጉሙት ፈረስ እንደሚባለው ሀገሩንና ኅብረተሰቡን እስኪያስለምድ ድረስ አስፈላጊውን እንቅስቃሴና መስዋዕትነት መክፈል ይኖርብናል። ካገር ከወጡ በኋላ ማንኛውንም ችግር ለመቋቋም ዝግጁ ሆኖ መገኘትን ለማስረገጥ ይመስላል። አሜሪካም ከዛሬ 300 ሙቶ ዓመት በፊት ልትመሠረት የቻለችው ያደጉበትን ሀገር ለቀው በወጡ ታታሪ ሰዎች ነው። እዚህ ላይ መጠንቀቅ ያለብን የሰው አእምሮ ብዙ ስለሚያሰብ ከሀገሩ የማይወጣ ሰነፍ ነው ለማለት ሳይሆን ያለበት የኑሮ ሁኔታን አገናዝቦ ኑሮ ሲጨልምበት ኑሮ ሳይሳካለት ሲቀር እስቲ ኑሮዬን ወጣ ብዬ ልሞክረው በሚል አስተሳሰብና ራስን ከማሻሻል የውሳኔ ሃሳብ ተነስቶ ከሀገር ወጥቶ ዕድልን መሞከር ተላል ውሳኔ አይደለም ለማለት ነው። ወደ አሜሪካ የሚሄድ ማንኛውም ገለሰብ ኑሮውን ለማሻሻል ቤተሰቡን ለመርዳት ወገኑን ለማሳደግ ራሱን ለመስዋዕትነት ያቀረበ መሆን አለበት።

አሜሪካ ወርቅ የሚታፈስበት ሀገር ሳትሆን ጥርስን ነክሶ ሌት ተቀን ሠርቶ ጥሮ ደክሞ ሁለት ሦስት ሥራ እየተሠራ የሚኖርበት ሀገር ነው። አሜሪካ መምጣት እጅግ የሚያስቀና ሆኖ መገመት የለበትም። ራስን ለማሻሻል ኑሮን ለመቋቋም መታገል የሰው ልጅ ባሕርይ ነው። በሀገራችንም እልፍ ሲሉ እልፍ ይገኛል እንደሚባለው ኑሮን ለማሻሻል መሯሯጥ ያለ ነው። ባለብትም ቦታ ሆኖ በመንቀሳቀስ ጥረት በማድረግ ልዩ ልዩ ዕድሎችን የተለያዩ መንገዶችን መሞከር የኑሮ ግዴታ ነው። አቅማችን በፈቀደው መጠን እንቅስቃሴን ካላሳየን መሻሻል ሊኖር አይችልም። ያልተገባበጠ ያራል እንደሚባለው ኑሮን ለማሻሻል መገለባበጥ፣ መንቀሳቀስ ያስፈልጋል። ከሀገር መውጣት የሀገርን ጥላቻ የሚያሳይ ሳይሆን ራስን ለማሻሻል እና ወገንን ለመርዳት የሚደረግ ጥረትንና ፍላጎትን የሚገልጽ ነው። በተለይ ደግሞ የውጭውን ሁኔታ አይቶ አስፈላጊውን ትምህርትና ልምድ ቀስሞ ለሀገር ለወገን ማካፈል ደግሞ ትልቁ ሰማዕትነት ነው። ይህንን ነጥብ በሚመለከት ለወደፊቱ ሰፊ ባለ ሁኔታ የምንወያይበት ርዕስ ይሆናል።

የካፒታሊስት ሥርዓት በተንሰራፋበት በአሜሪካ ኅብረተሰብ ትልቁ ሀብት፣ ትልቁ ቅርስ ጉልበት ወይም የሰው ኃይል ነው። ለማንኛውም የካፒታሊስት ኅብረተሰብ የሰው ጉልበት ዕንቁ ነው። ዛሬ አሜሪካ ድንበርቿን ከፍታ አንዳንድ ጊዜም የድንበርቿን ኬላዎች ላላ አድርጋ ከተለያዩ ሀገሮች ለሚመጡ ሕዝቦች ወደ አሜሪካ የመግባት ዕድሉን የምትሰጠው ሰብአዊ ርህራሄ ያላት ሀገር በመሆኗ ሳይሆን የካፒታሊስት ስርዓቷ እንዲሰፋፋት ነው። የሰው ኃይል እንደልብ ካልተትረፈረፈ የካፒታሊስት ሥርዓት ይንኩተኩታል። የአሜሪካም ድንበሮች ከተዘጉ ምንጩ ይደርቃል። ባህገርም ውስጥ የሰው ኃይል የሰው ጉልበት ውድ ስለሆነ የካፒታሊስት ሥርዓት ለሠራተኛው መብት ለመስጠት የሠራተኛውን መብት ማስከበር የሠራተኛውን ጥቅም መንከባከብ ይኖርባቸዋል።

በየጊዜው ለሚፈጠሩት የሠራተኛውን የመብት ጥያቄዎች ማሟላት ደግሞ የካፒታሊስት ሥርዓትን በጣም ሊያዳከመው ይችላል። ስለዚህ ሀገሪቷ ውስጥ ሰፊና የማያቋርጥ የሰው ኃይል ሁልጊዜ መኖር አለበት። ይህ ሁኔታ ካልተሟላ ሠራተኛው በመኩራራት እንደልቡ ይሆናል። የሠራተኛ ዕጥረትም ይፈጠራል። በመሆኑም ዕቃውም ይወደዳል። ኑሮም ይከብዳል። ሠራተኞችም ብርቅ ይሆናሉ። ታዲያ በዚህ ጊዜ የሠራተኛው የመብት ጥያቄ እየጨመረ ይሄደል ጥያቄውም በወቅቱ መልስ ካለገኘ የሥራ ማቆም አድማ ይደርጋል። በዚህ ጊዜ ሥርዓቱም እየተዳከመ ኑሮውም እየከበደ ይመጣል። ይህ ከውጭ ያለማቋረጥ የሚመጣው የሰው ኃይል ከተዘጋ የካፒታሊስት ህልውና አከተመ ማለት ይቻላል ከውጭ ወደ አሜሪካ የሚጉርፈው የሰው ኃይል ካፒታሊዝምን በአሜሪካ ውስጥ የማይደርቅ ወንዝ አድርጎታል የውጭው በር ከተዘጋ የበለጠ የሚጉዳው የአሜሪካንን ካፒታሊስት ሥርዓት ነው።

እንግዲህ ወደፊት የኢሚግሬሽን ጉዳይ አላሳቢ ከሆነ ይህ ጉዳይ ወዴት እንደሚያመራ ግልጽ አይደለም። በአሁኑ ጊዜ ደግሞ አሜሪካ የተያያዘችው ግሎባል ወይም ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት በሚል ስበብ ፋብሪካዎችንና

ኩባንያዎችን፣ ርካሽ የሰው ጉልበት ወደሚገኝበት ወደተለያዩ ሀገሮች ማለትም ላቲን አማሪካ ቻይናና ኮርያ እያሸጋገረች ነው። ይህ ደግሞ አዲስ እንቅስቃሴና አዲስ የሰው ኃይል አሰላለፍን ሊያስከትል ይችላል። ይህ አዝማሚያ ከቀጠለ ሕዝቡ ወደ አሜሪካ ከመምጣት ይልቅ አሜሪካ ወደ ሕዝቡ ወደየሀገሩ ትዘምታለች ማለት ነው። ይህ ምን ያህል አሜሪካንን እንደሚያዋጣት ጊዜ የሚፈታው ጉዳይ ነው። ዞሮ ዞሮ የአሜሪካ ድንበሮችም ከፍተኛ ቢሆኑ ፋብሪካዎችም ወደተለያዩ ሀገሮች ቢዘምቱ ዋናው ዕቅድ ርካሽ የሰው ጉልበት ፍለጋ ከሆነ አልሸሹም ዞሮ አሉ ነው። መጽሐፉ ይህንን አነስ ያለ የኢኮኖሚ ትንተና ያደረገበት ዋና ዓላማው በአማሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ተደራጅተው ለመኖር የኅብረተሰቡ ፍላጎት፣ የኅብረተሰቡን የኢኮኖሚ መዋቅር፣ የኅብረተሰቡን አደናገጥ፣ የሀገሪቱን የኢኮኖሚ ዕምብርት ምን እንደሆነ ውስጡን መርምረን ማወቅ እንድንችል ነው። በሀገሪቱ ውስጥ ለመኖር ስለ ሀገሪቱ የኢኮኖሚ ሥርዓት አነሰም አደገም አጠቃላይ ዕውቀት አንዲናረን ያስፈልጋል።

አሜሪካ ኢትዮጵያውያንንም ሆነ ሌሎችን በየጊዜው ለማስገባት በሯን የምትከፍተው ለኢትዮጵያውያን ልዩ ፍቅር ለማሳየት ሳይሆን ከሀገሪቷ ኢኮኖሚ ጋር የተሳበረ በመሆኑ ነው። እያንዳንዱ ከውጭ የሚመጣው ሕዝብ አሜሪካንን ለማሳደግ የአሜሪካንን ኢኮኖሚ ለመገንባት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደርጋል። ጥቅሙ የጋራ ቢሆንም ዋናው መሠረቱ የአሜሪካንን ኢኮኖሚ ለማሳደግና በሌሎች ሀገሮች ተወዳዳሪ ወይም ተፎካካሪ እንዳይነሳ ነው። ዛሬ በተለያዩ የአሜሪካ ዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ የምናያቸው ኢትዮጵያውያን የማቲማቲክስ ሊቃውንት፣ የቻይና የኮምፒውተር ሊቃውንት፣ የናይጄሪያ የፊዚክስ ሊቃውንት፣ የአሜሪካንን መንግሥትና ድልድዮችን የሚቀይሱ ኢትዮጵያውያን መሐንዲሶችን፣ የፓኪስታንና የሕንድ የሕክምናና የቀዶ ጥገና ሊቃውንት፣ የፊሊፒንስ ነርሶች ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ከፍተኛ አገልግሎት በመስጠት ሳይ ናቸው። ይህን ሁኔታ ከውጭ ሆነን ስንመለከት በመጀመሪያ የሚታየን አሜሪካ ምን ያህል ለተለያዩ ሕዝቦች የሥራና የትምህርት ዕድል እንደፈጠረች ነው። በርግጥ አሜሪካ ለተለያዩ ሕዝቦች ሰፊ ዕድል እንደከፈተች የማይታበል ሐቅ ነው። ዞሮ ዞሮ ግን ከፍተኛውን ድርሻ የያዘችውና ዋነኛው ተጠቃሚ አሜሪካና የአሜሪካ ኅብረተሰብ

መሆኑ እያጠራጥርም። የሌላው አገር ኢኮኖሚ እየተናደ የሌላውን መገንባት ማለት ነው። ይህን ነጥብ ያነሳንበት ምክንያት አሜሪካንን ወይም የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ለመተቸት ወይም ለመውቀስ ሳይሆን የሥርዓቱን ሳዕላይና ታህታይ መዋቅሩንና አጠቃላዩን የኢኮኖሚና የማኅበራዊ ፍልስፍና አስኳሉ ምን እንደሆነ ለመጠቆም ነው። በግለሰብ ደረጃ ከውጭ ሀገር የመጡ ብዙ ሕዝቦች ጥሩ ዕድል የገጠማቸው ቢሆንም በሀገር ደረጃና በኅብረተሰብ ደረጃ ከፍተኛ ተጠቃሚ የሆነችው አሜሪካ እንደሆነች ለማስገንዘብ ያህል ነው አሜሪካ ለውጭ ሕዝቦች የምታደርገው ችሮታ ሳይሆን የኢኮኖሚ ሥርዓቱን ለማስጠበቅ ነው።

በአሜሪካ ፍልስፍና ምንጊዜም ቅድሚያ የሚሰጠው የአሜሪካ ብሔራዊ ጥቅም ነው። የአሜሪካም የኢኮኖሚና ፖሊሲ የአሜሪካንን ኢኮኖሚ ለማዳበር የኅብረተሰቡን ኑሮ ለማሻሻል የታቀደ ነው። እያንዳንዱ የአሜሪካ የውጭ ፖሊሲ በዚህ መደበኛ ጽንሰ ሀሳብ ላይ የተመሠረተ ነው። ለምሳሌ ያህል አሜሪካ ከሜክሲኮ ጋር ያላትን ግንኙነት ብንመለከት በሁለቱ ሀገሮች መካከል በኢኮኖሚም ሆነ በፖለቲካ በከፍተኛ ደረጃ ተሳስረዋል። ባንድ ወቅት በአሜሪካ ፕሬዚዳንት ክሊንተን የአስተዳደር ዘመን የሚከሊኮ ኢኮኖሚ እንኩትኩቱ በመጣበት ወቅት የአሜሪካ መንግሥት በብዙ ቢሊዮን የሚቆጠር ገንዘብ በማፍሰስ ሚክሊኮ ከወደቀችበት የኢኮኖሚ አዘቅት ለመውጣት ችላለች። ዞሮ ዞሮ የሚክሊኮ ኢኮኖሚ ማንሰራራት አሜሪካንን ለመጥቀም ይችላል። ያም ሆነ ይህ በሚክሊኮ የፈሰሰው መዋዕለ ንዋይ ርዳታ ቢመስልም ዞሮ ዞሮ የአሜሪካንን ጥቅም ለማስከበር ነው። ብዙ የአሜሪካ ኩባንያዎች በአነስተኛ ቀረጥ ሚክሊኮ ውስጥ ገብተው እንደልባቸው እንዲያመርቱ እንደልባቸው እንዲነግዱ በሩ ተከፍቶላቸዋል። ከጥቂት ዓመታት በፊት ሚክሊኮ የሥራ ጉብኝት ባደረኩበት ወቅት ለመረዳት እንደቻልኩት መላው ሚክሊኮ የአሜሪካ ሽቀጣ ሽቀጥ ማራገፊያ ሆኗል። በተለያዩ በውቅያኖስ ዳርቻ ላይ የተገጣለሉት ከፍተኛ ደረጃ ያላቸው ሆቴሎች በሙሉ በአሜሪካ ኩባንያ ውስጥ የሚተዳደሩ ናቸው። በሚክሊኮ ታላላቅ ከተማዎች ሲርመላመሉ የሚታዩት መኪናዎች የአሜሪካ ኩባንያ ምርቶች ናቸው። ባጠቃላይ የሚክሊኮ ኢኮኖሚ መውደቅ በሀገሪቷ ላይ ከፍተኛ የኢኮኖሚና የፖለቲካ ቀውስ ሊያስከትል ስለሚችልና ይህንንም ሰበብ በማድረግ

የሚመጣው የፖለቲካ ለውጥ ለአሜሪካ መንግሥት እጅግ የሚያሳስበው ነው። ተተኪው መንግሥት ፀረ አሜሪካ ከሆነ ለአሜሪካ በጣም አደገኛ ሁኔታን ሊፈጥር ይችላል።

አሜሪካኖች ለየት ያለ የአሜሪካንን ሥርዓት ወይም ከአሜሪካ ፍልስፍና ጋር የሚቃረን መንግሥት በሌላ አገር ከተቋቋመ የተደረገው የኢኮኖሚ ስምምነት የሚፈርስ መሆኑን አስቀድመው ስለሚረዱ አስፈላጊውን ርምጃ ያለማወላወል ይወስዳሉ። ሚክሊኮ ለረጅም ጊዜ በድህነት ክፋኛ የተመታች ሀገር ናት። በመሆኑም አሜሪካ በዘረጋችው የኢኮኖሚና የፖለቲካ እስተራተጂ ሚክሊኮን ወደ ኮሙኒዝም ፍልስፍና እንዳታዘነብል በጠበቀ ወዳጅነት እስከ ዛሬ ድረስ ይዛታለች። ሚክሊኮ ብቻ ሳትሆን አብዛኛው የደቡብ አሜሪካ አህጉር በኋላ - ቀርነት በድህነት ክፋኛ የተመታ አህጉር በመሆኑ በቀዝቃዛው ጦርነት ጊዜ ለኮሙኒዝም በጣም የተጋለጠ ኅብረተሰብ እንደነበር ከታሪክ መረዳት እንችላለን በተለይ ኮሙኒዝም በዓለም እንዳይስፋፋ ቆርጦ የተነሳውና በኮሙኒዝም ጥላቻው የታወቀው ኘሬዝዳንት ፊጋን በተለያዩ የደቡብ አሜሪካ ሀገሮች በተለይ ዘኒካራን የጦር መሣሪያን በማስገባት ኮሚኒዝምን ለመዋጋት ችሏል። የአሜሪካ ድብቅና የረቀቀ የሰለሰ አሠራር እንዲሁም ይፋ የሆነ የጦርና የኢኮኖሚ ርዳታ ባይኖር ኖሮ ዛሬ መላው የደቡብ አሜሪካ በኮሚኒዝም እጅ ሊወድቅ ይችላል ነበር። ከኘሬዝዳንት ፊጋን በኋላ በጀርጅ ቡሽ ሲኒየር ጊዜም ፖርቱጋል በቀጥታ በመውረር አሜሪካንን አሻፈረች ያለውን ያገራቱን መሪ ኖርየጋን ገልብጠው የአሜሪካን አሻንጉሊት መንግሥት ማቋቋሚያው የዓለም ሕዝብ የዓይን ምስክር ነው። አሜሪካ የኢኮኖሚ ህልውናዋን ለመጠበቅ በዓለም ላይ እያንዣበበች መሆኗን ሌት ተቀን የምናየው ነው።

እንግዲህ በአሜሪካ ውስጥ ለመኖር የአሜሪካንን ሥርዓት ጠለቅ ብለን ማወቅ ይኖርብናል። የአሜሪካ ዋና ዓላማ ምን እንደሆነ ኅብረተሰቡ ምን እንደሚጠብቅ የኅብረተሰቡን ባህሪና ገጽታ ማወቅ ይኖርብናል አሜሪካ ብልጽግናን የሚወድ ኅብረተሰብ ነው። ዓላማቸው ምንግዜም ብልጽግና አሁንም ብልጽግና ነው። ይህንን ዓላማቸውን ግብ ለማድረስ በተለያዩ መንግሥታዊ ደግሞራ

የማኅበራዊ የኢኮኖሚ ፍልስፍናቸው ብልጽግናን ለዓለም ለሕዝብ ለማድረስ ብልጽግናን ለዓለም ለሕዝብ ለማካፈል ሳይሆን ሀብትንና ንብረትን ለማካበት ነው። አሜሪካ እንዴት እንዳደገች አሜሪካ እንዴት እንደበለጸገች አሜሪካ እንዴት እንደሰለጠነች ሂደቱን ከተረዳን ፊውቀቱንና ብልሃቱን ለራሳችን መሻሻል ለሀገራችን ዕድገት ልንጠቀምበት እንችላለን።

በውጭ ሀገር ኅብረተሰብ ውስጥ መኖር ሠርቶ ለማደር ብቻ ሳይሆን የሕዝቡን አኗኗር የሕዝቡን ዕምነት የሕዝቡን ባሕል የሕዝቡን አሠራር ሥርዓቱን መንገዱን ፍልስፍናውን ምስጢናንም መረዳት ይኖርብናል የአሜሪካ ሕብረተሰብ የደምስር የንግድ እንቅስቃሴ በዝነስ መሆኑን አሜሪካ ውስጥ የኖረ በቀላሉ ሊረዳ ይችላል። ለአሜሪካ ሕዝብ የንግድ እንቅስቃሴ ወይም በዝነስ ምግብ ነው። ኢትዮጵያውያን ከአሜሪካኖች እንቅስቃሴና የቢዝነስ ሥርዓት ብዙ መማር ይችላሉ። ብዙ ከውጭ የመጡ አሜሪካ ውስጥ ኑሮአቸውን የመሠረቱ ግሪኮች ጣሊያኖችና እስራኤላውያን አሜሪካ ውስጥ በከፍተኛ ንግድ ላይ ተሰማርተው ይገኛሉ።

በኢትዮጵያውያንም የሚካሄዱ የንግድ እንቅስቃሴዎች ብዙም ባይሆኑ ብቅ ብቅ ማለታቸው በጣም የሚያበረታታ ነው። በተለይ የራሳችንን ኢኮኖሚ በራሳችን መደገፍ ለንግድ እንቅስቃሴ ዕድገት ቁልፍ ስለሆነ እርስ በርስ የመደጋገፉ ባህል እንዲኖረን ያስፈልጋል። ካሊፎርኒያ የምትገኘውን የሳንፍራንሲስኮን ከተማ በጉበኝሁበት ወቅት እጅግ በጣም ካለደንቁኝ ሁኔታዎች አንዱ የቻይናው መንደር በከፍተኛ ደረጃ በመደራጀቱ ፍጹም ቻይና እንጂ አሜሪካ ውስጥ ያለ የቻይና መንደር አይመስልም። ቻይና ውስጥ ያለን እንጂ አሜሪካ ውስጥ ያለን አይመስልም የኅብረተሰቡ አሠራር ሙሉ በሙሉ በራሳቸው ቁጥጥር ስር ሆኗል ንግዱ በሙሉ የተያዘው በቻይናዎች ነው። የኢኮኖሚ ድርጅቶች የባንክ የልብስ መደብር የቅመማ ቅመም ቤቶች አንድ ሳይቀር ማህበራዊ ድርጅቶች ሁሉ በቻይናዎች ቁጥጥር ሥር ናቸው። የቻይና ሕዝቦች ርስ በርስ በመረዳዳት በጣም የተለዩ ሕዝቦች ናቸው። ይህን ቻይናዎች የሚያሳዩት አይነት የማኅበራዊና የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ በሌላው ኅብረተሰብ ገና

በብዛት የሚታይ ሁኔታ አይደለም በመጠኑም ቢሆን ሕንዶችም ተመሳሳይ የቢዝነስ እንቅስቃሴ በአሜሪካ ውስጥ በማሳየት ላይ ናቸው።

እንዲህ ዓይነቱ ከፍተኛ የቢዝነስ ዝንባሌ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ገና የተስፋፋ አይደለም። ከጊዜ ወደ ጊዜ በሚያበረታታ ሁኔታ እየተሻሻለ የመጣ ቢሆንም አሜሪካ ውስጥ በኢትዮጵያውያን የሚካሄዱ የንግድ እንቅስቃሴዎች የበለጠ መታየት ይኖረባቸዋል። በጣም ከሚያበረታታው አንዱ በሆሊውድ ዝነኝነትን ያተረፈችው የሙሽራ ልብስ ዓይነቶች ዲዛይነር የሆነችው ኢትዮጵያዊቷ አምሳለ ዛሬ በጠራት የማትሰማ ታዋቂ ሚሊየነር ዲዛይነር ለመሆን በቅታለች። ይህን ዕውቀቷን በመጠቀም ደግሞ ኢትዮጵያ ውስጥ ኢትዮጵያውያት እህቶቿን አስተባብራ በኢትዮጵያ ውስጥ የዲዛይን ትምህርት ቤት በመክፈት ተመሳሳይ የንግድ ዘርፍ መክፈት ይቻላል። የንግድ እንቅስቃሴ የሕዝብን ድጋፍ ስለሚጠይቅ በተለይ ኢትዮጵያውያን በዚህ ረገድ የወገናቸውን ንግድ በመደገፍ መተባበር ይኖርባቸዋል።

ዛሬ የኢትዮጵያውያንን ድጋፍና ትብብር ባለማግኘታቸው ባዎሩ የሚቀጩ በኢትዮጵያውያን የተጀመሩ የንግድ ድርጅቶች ጥቂት አይደሉም። የኢትዮጵያውያን ኅብረተሰብ ድጋፍ ከሌላቸው ለማደግ ስለማይችሉ የመረዳዳት የመደጋገፍ መንፈስ በኢትዮጵያውያን መካከል የበለጠ መታየት ይኖርበታል። ኢትዮጵያውያን በንግድ ሥራ ቢሰማሩ ኅብረተሰቡን የበለጠ ሊያገለግሉ ይችላሉ። ዞሮ ዞሮ የሥራ ዕድል በመክፈት ኢትዮጵያውያን ሊጠቀሙ ስለሚችሉ ይህ ከጋራ ብልጽግና ጋር መታየት ይኖርበታል። የምንገነባው የራሳችንን ኢኮኖሚ ስለሆነ እንደራሳችን አድርገን መቁጠር ይኖርብናል። በኅብረተሰባችን መተማመን መጀመር ይኖርብናል። ይህ አዝማሚያ ለተተኪው ትውልድ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደርጋል።

የአሜሪካ ኅብረተሰብ በንግድ ላይ ከፍተኛ ዕምነት ስላለው ንግድ ያካባቢውን ገቢ ያካባቢውን ኢኮኖሚ ስለሚያዳብር በኅብረተሰቡ ዘንድ ተቀባይነት ያለውና ድጋፍ የሚሰጠው እንቅስቃሴ ነው። በአሜሪካ ውስጥ

ሂደት የተሞላበት ነው። በአሜሪካ ሕብረተሰብ ጊዜ ወርቅ ነው ኅብረተሰቡም ኑሮውን የሚመራው ሕዝቡም የሚንቀሳቀሰው እንደ ሁለት እያለ በካላንደር ነው። ሕይወታቸው በሙሉ በካሌንደር የሚሸከረከር ነው። ሕዝቡ ኑሮውን የሚመራው እጅግ በተጣበበ ካላንደር ነው። ወደ ሥራ መግባትና መለማራት ራሱ እንደ ሥራ ነው። “ራሽ አወር” /የሥራ መግቢያና መውጫ/ የትንቅንቅና የግርግር ሰዓት ለአሜሪካኖች ከፍተኛ ራስ ምታት ነው። በእንደዚህ በተጣደፈ ኑሮ ውስጥ ለመኖር ራሳችንን ማዘጋጀት ይኖርብናል። የኑሮንና የሥራ ጥድፊያን በሚመለከት አዲስ የኑሮ ስልት መማር ይኖርብናል። ቀስ ብሎ ሚማ አስጠርጎ ነጭ ወይም ጥቁር ማኪያቱ ጠጥቶ ተዝናንቶ ሥራ መግባት ቅንጦት ነው። አሜሪካ በሩሜ የሚሠራበት ኅብረተሰብ ነው። ይህ ያልተለመደ ጥድፊያ የአእምሮ አለመረጋጋትን ሊያስከትል ይችላል። በመሠረቱ ይህ የአእምሮ ችግር ሳይሆን የተለየ የአኗኗር ስልት ስለሆነ የኅብረተሰቡን የአኗኗር ፍጥነት በመመልከት አኗኗራችንን ማስተካከል ይኖርብናል።

ይህ የኑሮ ጥድፊያ ስለሰዓት ያለንን ስለ ጊዜ ያለን ፍልስፍናና አመለካከት ይለውጠዋል የሕዝቡን አኗኗር አካሄድ የሚመራው የሚወስነው ሕዝቡ ሳይሆን ሰዓቱ ነው። ያውሮፖም ኅብረተሰብ ተመሳሳይ የሰዓት አካሄድ አለው። እንዲያውም ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ይልቅ የበለጠ ሰዓት/ ጊዜ የሕዝቡን ኑሮ የሚቆጣጠር በአውሮፓ ኅብረተሰብ ውስጥ እንደሆነ መረዳት ይቻላል። በተለይ በጀርመንና በኦስትሪያ እንዲሁም በሌሎች የአውሮፓ ሀገሮች የሥራ ጉብኝት ባደረግሁበት ወቅት ማንኛውም እንቅስቃሴ የሚለካው በደቂቃ ነው። የተለያዩ የባቡር አገልግሎቶችና ሌሎች የሕዝብ ማመላለሻዎች የሚንቀሳቀሱት በሰዓት፣ በደቂቃና፣ በሰከንድ ነው። የሰዓት አከባቢ ሥርዓታቸው እጅግ የሚያስደንቅ ነው። ሰው ሳይሆን የሚጠብቀው ሰዓቱ ነው ሰውም ሁኔታውን ስለሚያውቅ የሰዓት አከባቢና የተለየ ነው። ሰዓት አጅግ ክብር ነው። እኛም እንግዲህ ከዚህ ዓለም አቀፋዊ የሰዓት አጠቃቀም ትምህርት በመውሰድ በተለምዶ የወረሰነዉን የሰዓት አመለካከት

ማስወገድ መቻል ይኖርብናል። ከገብረተሰባችን የወረሰነው የሰዓትና የጊዜ አመለካከት መሰላዊ ይኖርበታል።

የምዕራባውያንን የሰዓት አመለካከት ሕዝቡ ኑሮውን በዕቅድ እንዲመራ ያስገድደዋል። በሰዓት መገኘትና በዕቅድ ሥራን መሥራት ለአሜሪካ ገብረተሰብ የህልውና ጥያቄ ነው። ከማኅበራዊ ኑሮ ይልቅ ገብረተሰቡ ቅድሚያ የሚሰጠው ለሥራው ነው። የግል ጉዳዮች ሁሉ ትርፍ ስለሆኑ በሥራ ካላንደር ውስጥ የሚዋጡ ናቸው። የአሜሪካ ገብረተሰቦች ለማሕበራዊ ኑሮዎቻቸው በጣም ይጠነቀቃሉ። የማኅበራዊ ኑሮአቸው ከዓላማቸው ውጭ እንዳያዘናጋቸው ከፍተኛ ጥንቃቄ ያደርጋሉ። ይህ የሰው ጥላቻ ወይም የማኅበራዊ ኑሮ ጥላቻ ሳይሆን ሥራቸውን ለማስቀደምና ማኅበራዊ ኑሮአቸው ሥራቸውን እንዳያደናቅፍ ከፍተኛ ጥንቃቄ ለማድረግ የሚያደርጉት መከራ ነው። ትዳርም የቤተሰብ ምስረታም በከፍተኛ ዕቅድ የሚካሄድ ነው። ማኅበራዊ ኑሮአቸው በመጠኑና በዕቅድ የሚካሄድ ነው። የአሜሪካ ገብረተሰብ ማኅበራዊ ኑሮ በከፍተኛ ዕቅድ የሚመራ ነው። የአማሪካ ገብረተሰብ ቅድሚያ የሚሰጥው የግል ኑሮውን ለማስተካከል ነው። የማኅበራዊ ኑሮ የሚታሰበው የግል ኑሮአቸው ከተስተካከለ በኋላ ነው። ማኅበራዊ ኑሮም የሚመራው በዕቅድ ነው።

በኢትዮጵያውያን ባህል የማኅበራዊ አኗኗር በጣም የሚያኩራ ነው። የባህሉ ልዩነት የሚመጣው እዚህ ላይ ነው። የኢትዮጵያ ሕዝብ ቅድሚያ የሚሰጠው ለማኅበራዊ ኑሮ ይመስላል። ይህ ከባህላችን የመነጨ ባሕርይ ይመስላል። ይህ ማኅበራዊ አስተሳሰብ ገብረበተሰብን ሊገነባ ገብረተሰብን ሊያጠናክር ስለሚችል በማኅበራዊ ኑሮአችን መፈላላግ መረዳዳት ጠንካራ ገብረተሰብን ሊፈጥር ይችላል። በአንፃሩ ደግሞ የምንኖርበት ገብረተሰብ የሥራ ውጥረት የተሞላበት ስለሆነ ማኅበራዊ ኑሮአችንን ከሥራ ጋር ማስተባበር አስፈላጊ ይሆናል። ከሞቀ የማኅበራዊ ኑሮ ባህል የወጣ ገብረተሰብ በግለሰብ ኑሮ ላይ በተመሠረተ ገብረተሰብ ውስጥ መኖር ተፈታታኝ ቢሆንም ማኅበራዊ ኑሮአችንን በዕቅድ መምራት ይኖርብናል።

የኑሮአችን አመራር ባለን አቅም ላይ የተመሠረተ ስለሆነ ማኅበራዊ ኑሮአችንን ካለን አቅም ጋር ማመዛዘን ይኖርብናል። ባብዛኛው የአሜሪካ ገብረተሰብ በአቅሙ እንጂ ከአቅሙ በላይ አይኖርም። የገብረተሰቡ ፍልስፍና ያገኘውን ማጥፋት ሳይሆን ካገኘው የበላጠ ለማግኘት መጣር ነው። ኑሮውን በዚያ መጠን ያንቀሳቅሳል ያገኘውን ካወደምን መሻሻል ሊኖር አይችልም። ከአቅማችን በላይ ከኖርን በኑሮአችን መሻሻል አይኖርም። ከዚህ አኳያ አዲስ የኑሮ ስልት አዲስ የኑሮ ፍልስፍና መገንባት ይኖርብናል። በአሜሪካ ውስጥ ትልቁ ዋስትናችን የምንመራበት የኑሮ ፍልስፍና ስለሆነ የኑሮ ዘይቤዎቻችን በዕቅድ መመራት ይኖርባቸዋል። ሕይወት ዓላማ አለው ሕይወት ግብ አለው ከሀገር ከወጣን አይቀር ለሕይወታችንና ለኑሮአችን አዲስ ፍልስፍና መዘርጋት ይኖርብናል። ጥረታችን አሜሪካዊ ለመሆን ሳይሆን ከሀገር የወጣንበትን ዓለማዊ ከግብ ለማድረስና ራሳችንን ቁምነገር ላይ ለማዋል ነው።

ምዕራፍ ስድስት

አዲሱ ትውልድና የባህል ግጭት

የባህል ትልቁ ገጽታ ከትውልድ ትውልድ ይለያያል። ከኅብረተሰብ ታሪክ እንደምንረዳው ባህል ተከታታይነት ቢኖረውም እያንዳንዱ ትውልድ የራሱን ባህል ይፈጥራል። ይህ የኅብረተሰብ ሕግ ነው። ይህ የኅብረተሰብ ሕግ በማንኛውም ኅብረተሰብ የሚከሰት የኅብረተሰብ ታሪካዊ ሂደት ነው። በውጭም ሆነ በሀገር ውስጥ ይህ በሁለት ትውልዶች መካከል የሚታየው የባህል ልዩነት አሜሪካ ባሉ ኢትዮጵያውያን ኅብረተሰብም የሚታይ ነው። በማንኛውም ሀገር በማንኛውም ኅብረተሰብ በማንኛውም ባህል ምን ጊዜም ቢሆን ባንድ ወቅት ቢያንስ ቢያንስ ሁለት ትውልዶች ጉን ለጉን ይኖራሉ። አንድ ትውልድ ብቻ ያለው ኅብረተሰብ በዓለም ውስጥ ሊኖር አይችልም። ኅብረተሰባዊ ቅራኔ ቢመስልም አዲሱና የቆየው ትውልድ አብረው ጉን ለጉን ይኖራሉ። ይህ የሰነ ኅብረተሰብ (Sociology) ሊቃውንት ከጥንት ጀምሮ የትውልድ ልዩነት ወይም “ጀኔሬሽን ጋብ” ብለው የሚጠሩት ነው። ይህ የማኅበራዊ ቅራኔ ሳይሆን ተፈጥሮአዊ የኅብረተሰብ ሂደት ነው። ዘመኑ የሚፈጥረው ወይም የማኅበራዊ ሁኔታው የሚፈጥረው የተፈጥሮ የኅብረተሰብ ሕግና ደንብ ወይም ሂደት ነው።

ይህ በሁለቱ ትውልዶች መካከል ያለው ያስተሳሰብ ያሠራር የኑሮ አመራር የኑሮ አመለካከት ልዩነት እንጂ አንዱ ትውልድ ሌላውን ትውልድ ለመጣል የሚያደርገው ማኅበራዊ እንቅስቃሴ ሳይሆን እያንዳንዱ ትውልድ የራሱ የሆነ ባህል ለመፍጠር የሚያሳየው መፍጨርጨር ነው። ማንኛውም አዲስ ትውልድ በተለያየ የሥርዓት አስተዳደር፣ በተለየ ማኅበራዊ ክስተት፣ በተለየ የኢኮኖሚ ሥርዓት፣ በተለየ የፖለቲካና የማኅበራዊ ሥርዓት፣ በተለየ የአስተዳደር ፍልስፍና፣ በተለየ የአስተዳደር ደምብ ስለሚያድግ የተለየ ሰነ

ልዩናዊ አመለካከት ይዞ ያድጋል። ኅብረተሰብ ሁልጊዜ በእንቅስቃሴ ላይ የሚታይ ነው። አነስም አደገም ማንኛውም ኅብረተሰብ በእንቅስቃሴ ላይ ያለ ነው። ባለበት የሚረግጥ ኅብረተሰብ የለም። የኅብረተሰብ አኗኗር ሁልጊዜ በእንቅስቃሴ ላይ ያለ ነው። የአንድ ኅብረተሰብ የአኗኗር ስልት ሁልጊዜ ተለዋዋጭ ነው። ፍጥነቱ እካሄዱ አረማመዱ ይለያይ እንጂ የኅብረተሰብ አኗኗር የኅብረተሰብ ባህል በለውጥ ላይ የተመሠረተ ነው።

አዲሱ ትውልድ የራሱን ሥርዓት የራሱን የባህል ሥርዓት ቀስ በቀስ ይፈጥራል። አንድ መገንዘብ ያለብን ትልቁ ነጥብ አዲሱ ትውልድ የራሱ የሆነ ፍልስፍና የራሱ የሆነ የባህል ሥርዓት የራሱ የሆነ የኅብረተሰብ ሥርዓት ከመፍጠሩ በፊት ብዙ ግርግር ብዙ ውዥንብር ብዙ መንገዳገድ ያሳያል። የራስን ባህላዊ ሥርዓት መገንባት ቀላል ስላልሆነ ይህ ማንኛውም አዲስ ትውልድ የሚያጋጥመው ማኅበራዊና ተፈጥሮአዊ እንቅስቃሴ ነው። የቱን እንደሚያይ የቱን እንደሚጨብጥ የቱን እንደሚይዝ የቱን እንደሚጥል ለረጅም ጊዜ በሃሳብ ይዋልሳል። ይህም የኅብረተሰብ ሕግ ነው። በአንድ የተደላደለ ፍልስፍና ላይ እስከምንቆናጠጥ ድረስ ራሳችንን መጠየቃችን ራሳችንን መመርመራችን የማይቀር ነው። አንድ የተደላደለ ሥርዓት ለመፍጠር ጊዜ ይጠይቃል። ትውልድ ከትውልድ መለያየትን ጠለቅ ብለን ከተረዳነው ኅብረተሰብን የሚያራምድ የሚያሻሽል ሥልጣኔን የሚገነባ የኅብረተሰብን ለውጥ የሚመራ ሂደት ሊሆን ይችላል። በዱሮ በሬ ያረሰ የለም እንደሚባለው ይህ የትውልድ ትውልድ ያስተሳሰብ ያሠራር ያኗኗርና ያመለካከት ለውጥ ባይኖር ኖሮ ዓለም እዚህ እደረሰችበት የሥልጣኔ ደረጃ መድረስ እንደማትችል መረዳት እንችላለን። ይህ የትውልዶች ግጭት በአግባቡ ከተገነዘብነው ጤናማ የሆነ ኅብረተሰብን የሚያንቀሳቅስ ከፍተኛ ማኅበራዊ ኃይል ነው።

አሜሪካ ውስጥ በሚኖሩ ኢትዮጵያውያን መካከል ደግሞ ይህ ኅብረተሰባዊ ህልውና የተለየ መንገድ ይከተላል። ባንድ በኩል በውጭ ባህል ውስጥ መኖር ራሱን የቻለ የባህል ግጭት ሲፈጥር በሌላ በኩል አዲስና

ያለው ከፍተኛው የኢትዮጵያውያን ኢንዱስትሪ የኢትዮጵያ ባህላዊ ምግብ ቤቶች ናቸው። ንግድ ድፍረትን የሚጠይቅ ሙያ ስለሆነ ኢትዮጵያውያን በዚህ የሙያ መስክ እንዲገቡ መደፋፈር አለባቸው። አሜሪካ ውስጥ በሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ዘንድ የሚታየው አንዱና ትልቁ ድክመት ርስ በርስ መደጋገፍ ርስ በርስ ተያይዞ መጓዝ በሰፊው አይታይም። ባለቤቱ ያቀለለውን አሞሌ ባለዕዳው አይቀበለውም እንደሚባለው የራሳችንን ድርጅቶች ካልደገፍን ለሌላ አሳልፈን መስጠት ይሆንብናል። ራሳችንን እንደ አንድ ኅብረተሰብ ማየት ይኖርብናል። ያንድነትና ኅብረተሰብ ስሜት እስካልተፈጠረ ድረስ የምናደርገው ዕድገት በጣም የተወሰነ ይሆናል። ለማደግ አስቀድመን ኅብረተሰብ መፍጠር ይኖርብናል።

በኢትዮጵያውያን ዘንድ በአሁኑ ወቅት የሚጉድለው ይህ ነው የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በአሜሪካ ገና በመገንባት ላይ ያለ ኅብረተሰብ ነው። የኅብረተሰብ መንፈስ እንዲፈጠር ኢትዮጵያውያን በያሉበትና በተሰማሩበት የትምህርትና የሙያ ዘርፍ መሰባሰብና መደራጀት አለባቸው። አዲስ ኢትዮጵያውያን በሚመጡበት ጊዜ በተለያዩ ወቅት አስቀድሞ የተደራጀው ኅብረተሰብ አስፈላጊውን ምክርና አመራር በመስጠት ትልቅ አገልግሎት ሊሰጥ ይችላል። ይህ የመረዳዳትና የኅብረተሰብ ስሜት እየተቀጣጠለ በመሄድ በአካባቢው ያሉትን በርካታ ኢትዮጵያውያንን ትምህርት የሚማሩትን በማሰባሰብ ትምህርታቸውን ለማጠናቀቅ እንዲችሉ፣ በሙያቸውና በችሎታቸው ሥራ የሚፈልጉትን ደግሞ ሥራ እንዲያገኙ በማድረግ አስፈላጊውን ማኅበራዊና ስነልቦናዊ ድጋፍ መስጠት ይችላል። በተለያዩ ኮሌጆችና ዩኒቨርሲቲዎች ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ያሉ ኢትዮጵያውያን ይህንን የኅብረተሰብ መንፈስ ቢያጠናክሩ የተጠናከረና የተደራጀ የኢትዮጵያውያንን ዩኒቨርሲቲ ኅብረተሰብ መፍጠር ይቻላል።

የኢኮኖሚው ሁኔታ የኅብረተሰቡን ማኅበራዊ አኗኗር እንደሚወስነው ሁሉ የሕዝቡ የኑሮ እንቅስቃሴ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ እጅግ የተቻኩለ፣ እጅግ የተጣደፈ፣ በሰዓትና በደቂቃ የሚለካ የተዋከበ የኑሮ

ታዳጊ ትውልድ መሆን ደግሞ ሁለተኛ ድርብ የትውልድ የባህል ግጭት ሊፈጥር ይችላል። አሜሪካ ውስጥ በመወለዳቸው አሜሪካ ውስጥ በማደጋቸው አዲስ ትውልድ ሲያደርጋቸው ለባህሉም አዲስ ትውልድ መሆናቸው አይቀራ ነው። ለኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ደግሞ ተተኪ ትውልድ በመሆናቸውና በሁለት የባህል ዓለም ውስጥ በመፈጠራቸው ሁለት ታላላቅ የኅብረተሰብ ተጽእኖዎች ያጋጥማቸዋል። ባንድ በኩል የኢትዮጵያ ባህል በሌላ በኩል ደግሞ በአሜሪካ ባህል ውስጥ በመወለዳቸውና በማደጋቸው አንድ የባህል ክስተት ስለሚሆን በሌላ በኩል ደግሞ ከኢትዮጵያ ባህል በመወለዳቸው በኢትዮጵያውያን ባህል አሜሪካ ውስጥ በማደጋቸው ይህ ደግሞ ሌላው ባህላዊ ክሥተት ነው። ይህ አዲሱ ትውልድ የሚያጋጥመው ልዩ የሆነ የባህል ዓለም ነው። የቆየው ትውልድ ኑሮን ባህልን “ሀ” ብሎ የመማር ዕድሉ አልፏል። ይህ አዲሱ ትውልድ ግን ኑሮን ባህልን “ሀ” ብሎ ከመጀመሪያው ጀምሮ የመማር ዕድል አለው።

አሜሪካ ውስጥ ያደገው አዲሱ ትውልድ ከሁለት ባህል ውስጥ በመፈጠሩ በሁለት ባህል በማደጉ ሳይወድ በግድ የባህል ቅንጅት ማድረግ ኅብረተሰባዊ ግዴታው ነው። ነገር ግን እነዚህ አዲስ ትውልዶች ይህንን የባህል ቅንጅት በአስተዳደራቸው በአኗኗራቸው ባስተሳሰባቸው ከመገንባታቸው በፊት ብዙ ግጭት በማሳለፍ እንደሚገኙት ማስታረቅ ይኖርባቸዋል። ለኑሮአቸው አመች የሚሆን የባህል ቅንጅት እንዴት ሊፈጥሩ እንደሚችሉ የልጆች አስተዳደግ ዘይቤ ከፍተኛ ሁኔታ ስላለው ይህንን ርእስ በሚመለከት በተለየ ምዕራፍ መወያየት ይኖርብናል።

የልጆች አስተዳደግ ቤተሰብን ብቻ የሚመለከት ሳይሆን ባጠቃላይ የኢትዮጵያን ኅብረተሰብ በአሜሪካ የሚመለከት ስለሆነ ከቤተሰብ የሚገኘውም አስተዋጽኦ እጅግ በጣም ወሳኝ ነው። የልጆች አስተዳደግ የቤተሰብ ጥያቄ ብቻ ሳይሆን የኅብረተሰብ ጥያቄ ነው። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ የልጆች አስተዳደግ ከፍተኛ የሰነ ልቦና የሰነ ኅብረተሰብና የሰነ ትምህርት ጥናትና ምርምር የሚጠይቅ ነው። የልጆች አስተዳደግ ራሱን

የቻለ ሰፊ ጉዳይ ነው። በተለይ የሰነድ ባሕርይ ሊቃውንት ይህንን ያስተዳደሩ ሁኔታ በሚመለከት ጠለቅ ያለ ምርምርና ጥናት ማድረግ ይኖርባቸዋል። በኢትዮጵያውያን ወላጆች የሚያድጉ ኢትዮጵያውያንን ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ለአሜሪካ ባህል ምን ያህል ብቁ እንደሚሆኑ ራሱን የቻለ የጥናት መስክ ነው። ባለፈው ምዕራፍ እንደተወያየንበት በከፍተኛ ደረጃ በኅብረተሰብአዊ ድርጅት ባይዋቀርም የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በአሜሪካ ውስጥ አዲስ ትውልድ በመፍጠር ላይ ያለ መሆኑን በግልጽ መረዳት ይቻላል። አስተዳደሩ አሜሪካ የሆነ ይህ አዲስ ትውልድ ለመጭው ዘመን አሜሪካ ውስጥ ለሚኖሩት ኢትዮጵያውያን መሠረት የሚጥል ትውልድ ነው። ይህ አዲስ ትውልድ የኢትዮጵያውያንን የወደፊት ኑሮን የሚቀይስ ትውልድ ነው።

በዚህ ምዕራፍ የምናተኩረው በዚህ አዲስ ትውልድ ላይ ይሆናል። ይህ ትውልድ ወደፊት ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር ተዋህዶ ወይም ተቀላቅሎ የሚኖር ኅብረተሰብ ነው። በአኗኗሩ በባህሉ በአመለካከቱ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር በመቀላቀል ወይም በመዋሃድ ከሕዝቡ ጋር አብሮ መኖር ግዴታው ይሆናል። ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር በምን መንገድ እንደሚቀላቀል ኑሮውን እንዴት እንደሚመራ በዚህ ምዕራፍ በሰፊው እንወያያለን በመገንባት ላይ ያለው ይህ አዲስ ትውልድ በአኗኗሩ ምን እንደሚያጋጥመውና ራሱን ለማደላደል /ለማኖር ሲሞክር የሚያጋጥሙትን የባህል መሰናክሎች እንዴት ማለፍ እንዳለበት ሰፊ ያለ ትንተና ይቀርባል። በሌላ አንጻር ደግሞ ይህንን በመውጣት ላይ ያለውን አዲሱን ትውልድ መንከባከብና ለቁምነገር ማብቃት የቆየው ወይም የአንጋፋው ትውልድ ኃላፊነት ነው። አዲሱን ትውልድ ለአሜሪካ የኑሮ ባህል የማዘጋጀት ኃላፊነት ያለበት የቆየው ትውልድ እንደመሆኑ መጠን ይህ ደግሞ እጅግ ከፍተኛ ኃላፊነት ስለሆነ በጥሞና መመልከት ይኖርብናል። ለአዲሱ ትውልድ የሚደረግለት እንክብካቤ ምን መልክ መያዝ እንዳለበት ጠለቅ ብለን መመርመር ይኖርብናል። አዲሶቹ ትውልዶች አሜሪካ ውስጥ ከኅብረተሰቡ ጋር ተቀላቅለው ባህላቸውን፣ ኢትዮጵያዊነታቸውን፣ ታሪካቸውን ሳይለቁ

ተገቢውን የባህል ቅንጅት እንዴት መፍጠር እንደሚችሉ ቅድሚያ የሚያወጣው አንጋፋው ትውልድ ነው።

የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ስንመለከት የልጆች ዕድገት የሚመራው በወላጆች በቢያንም ኅብረተሰቡ በሥራ ገቢታ ላይ መስማራት ግዴታው በመሆኑ አብዛኛው የልጆች አስተዳደሩ ኃላፊነት በአሳዳጊዎች የወደቀ መሆኑን በየጊዜው የምናየው ነው። የልጆች መዋያ ተቋሞች በአሜሪካ ውስጥ እንደአሸንፎ ፈልተዋል። እንኳን በአሜሪካ ይቅርና በኢትዮጵያም በቢያን የልጆች አስተዳደሩ መልኩን እየቀየረ መጥቷል። በእንዱስትሪ የበለጸጉ ሀገሮች ካጋጠሟቸው ክፉኛ የማኅበራዊ ችግሮች እንዱና ዋነኛው የልጆች አስተዳደሩን የሚመለከት ነው። የኅብረተሰብ በኢንዱስትሪ ማደግ አዲስ የማኅበራዊ አኗኗር ስልት ፈጥሯል። በኢንዱስትሪ መበልጸግ ያስከተላቸው ችግሮች ኅብረተሰቡ በሥራ መስክ ላይ ሲሠማሩ ሕፃናት ሜዳ ላይ ይፈሳሉ። ኅብረተሰቦች ለዚህ ከፍተኛ ማኅበራዊ ችግር ድርጅታዊ መልስ ካላገኙለት የልጆች አስተዳደሩ ከፍተኛ ችግር ይሆናል። በተለይ በአማሪካ ባሁኑ ወቅት ከማኅበራዊ ቁስላቸው አንዱ የሕፃናትን ዕድገት በሚመለከት ነው።

በሥልጣኔ ተራቃ ጨረቃ የደረሰቸው አሜሪካ ይህንን ትልቅ የማኅበራዊ ኑሮ በሚመለከት ገና መልስ አላገኘችለትም። የሕፃናትን ዕድገት በሚማለከት በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ መፍትሔ ያልተገኘለት ከፍተኛ ችግር ከሆነ ውሎ አድሯል። በማደግ ላይ ያሉ ልጆችና ወጣቶች ከወላጆቻቸው ጋር የሚያደርጉት ግንኙነት ከወላጆቻቸው ጋር የሚያሳልፉት ጊዜ እጅግ በጣም የተወሰነ ነው። በተለይ ለሀገሪቱ አዲስ የሆኑ አዲስ መጠዎች ኑሮአቸውን ለመቋቋም ሁለት ሦስት ስራ መሥራት ግዴታቸው በመሆኑ ይህ የኢኮኖሚ ሁኔታ ቢተሰብ ለመፍጠር ከፍተኛ መሰናክል ሆኗል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ በአሜሪካ ውስጥ ተወልደው ወይም በሕፃንነታቸው መጥተው በማደግ ላይ ባሉት አዲስ ኢትዮጵያውያን ላይ እናተኩራለን። ባጠቃላይ የዚህ ትውልድ አስተዳደሩና ወደፊት የሚገጥመው ምን እንደሚመስል ለመወያየት እንሞክራለን። ይህ አዲስ ትውልድ ስለራሱ

ባህል ስለኢትዮጵያ ያለው አመለካከት ምን እንደሚመስል ለወደፊት ስለኢትዮጵያ ያለው ዓላማ ምን እንደሆነ፤ ከኢትዮጵያ ጋር ያለው ግንኙነት ምን መልክ ሊይዝ እንደሚችል፤ ለኢትዮጵያ ዕድገት ለወደፊት ምን አስተዋጽኦ ሊያደርግ እንደሚችሉ እንወያያለን።

ኢትዮጵያ በማደግ ላይ ያለች አገር እንደመሆኗ መጠን አዲሱ ትውልድ በአሜሪካ የኢትዮጵያን ዕድገት ለመለወጥ ለወደፊት ከፍተኛ ሚና ሊኖረው ይችላል። አሜሪካ ውስጥ ተወልደው ሀገራቸውን ኢትዮጵያን ላያዩ ከ20 ዓመት በላይ የሆኗቸው አያሌ ኢትዮጵያውያን እንዳሉ የታወቀ ነው። አዲሱ ትውልድ ጠንካራ ባህል ሊኖረው የሚችለው ሁሉ፤ ባህል አቀናጅቶ ሲይዝ ነው። ይህ ጠንካራ ኅብረተሰብን ሲፈጥር ይችላል። በአሜሪካ ውስጥ ጠንካራ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ሲፈጠር የሚችለው አዲሱ ትውልድ ጠንካራ ሲሆን ነው። ይህን አዲሱን ትውልድ ጠንካራ ለማድረግ ምን መደረግ እንደለበት ሃሳብ ለሃሳብ መለዋወጥና በተለያዩ መድረክ መወያየት ይኖርብናል።

በዚህ ነጥብ ላይ መወያየት እጅግ አስፈላጊ ነው አሜሪካ ብዙ ባህል የተቀናጀባት በመሆኗ ባንድ ባህል ብቻ የሚያድግ ትውልድ ጠንካራ አይሆንም። ባሜሪካ ውስጥ ጠንካራ ኅብረተሰብ ለመፍጠር የራስን ባህል መሠረት በማድረግ የተለያዩ ባህሎችን ማቀናጀት ሲችል ነው። አሜሪካ ውስጥ ባንድ ባህል ብቻ ለመኖር አይቻልም። በተለይ ሀገርን ወገንን ተቶ በውጭ ባህል መኖር በውጭ አገር መኖር ማለት አዲስ ባህልን አዲስ አስተሳሰብን መማር ይጠይቃል። ባንድ ባህል መኖር በአንድ እግር መንጠልጠል ማለት ነው። አዲሱ ትውልድ ስለሀገሩ ታሪክ ስለባህሉ መማር ማወቅ ግዴታው ሲሆንም ስለሚኖርበት ኅብረተሰብ ደግሞ በእጅጉ ማወቅ ለህልውናው አስፈላጊ ነው።

በጣም አስፈሪ የሚሆነው እነዚህ አዲስ ኢትዮጵያውያን ስለኢትዮጵያ ያላቸው ዕውቀት፤ ስለኢትዮጵያ ያላቸው ስሜት ባይ ሲሆን ብቻ ነው። ይህ

ሁናቴ ጥቁር አሜሪካኖችን ያጋጠማቸው ችግር ነው። ዛሬ አብዛኛው ጥቁር አሜሪካኖች በስም እንጂ በባህል በቋንቋ በሃይማኖት በማኅበራዊ ኑሮ ከአፍሪካ ጋር የሚያዛምዳቸው የሰም። በተለይ ደግሞ አዲሱ ትውልድ ከኢትዮጵያ ይዞት የመጣው ባህል ስለሲሰና ሙሉ በሙሉ በውጭ ባህል ያደገ በመሆኑ እንደ አንጋፋው ትውልድ መከራያ/ መመኪያ ስለሌለው በጣም የተጋለጠ ትውልድ ነው። ከፋም ለማም አንጋፋው ትውልድ ከኢትዮጵያ ይዞት የመጣው መከራያ/ መመኪያ ባህል ስላለው ችግር ሲያጋጥመው ይንገዳገዳል እንጂ ጨርሶ አይወድቅም። አዲሱ ትውልድ ግን ከአንገዳገደው መደገፊያ ስለሌለው አይወድቁ አወዳደቅ ሊወድቅ ይችላል ለምሳሌ ያህል በደርግ ዘመን መንግሥት ወደ እስራኤል የሄዱት ፈላሻዎች በመባል የሚታወቁት የኢትዮጵያ የእስራኤል ልጆች ባህላቸውን ይዘው ስላደጉ ለወደፊት ጊዜውና ሁናቴ ከፈቀደ ለወደፊት ትልቅ የኢትዮጵያ አለኝታ ሊሆኑ ይችላሉ። እንግዲህ አሜሪካ ውስጥ የተገነባው አዲሱ ትውልድ የወደፊት የኢትዮጵያ አለኝታ የኢትዮጵያ ተስፋ ሊሆን የሚችለው በኢትዮጵያ ባህልና ታሪክ ተምረውና ተኩትኩተው ሲያድጉ ነው። የሀገሪቱ ዕድገትና የማኅበራዊ ሆናቴ ስላስገደዳቸው እንጂ የእስራኤል ልጆች በመሠረቱ ኢትዮጵያውያን ናቸው። ወደተሻለ ኑሮ ወደተሻለ የዕድገት ሁናቴ ተሸጋገሩ እንጂ የኢትዮጵያ ልጆች ናቸው።

ከዛሬ ሃያ ዓመት ጀምሮ በኢትዮጵያ ውስጥ ሁሉም የተሻለ ኑሮ ፍለጋ የኢትዮጵያ ልጆች በየአቅጣጫው በተለያዩ የዓለም ሀገሮች ዘመቻውን በሰፊው ጀምረዋል። በፈላጆች የተጀመረ ሳይሆን ኑሮአቸውን ለማሻሻል ወደተለያዩ ዓለም የሚሄዱት ኢትዮጵያውያን ቁጥር ቀላል አይደለም። ከዚህ አኳያ ስናየው ኢትዮጵያውያን የእስራኤል ልጆች ወደ እስራኤል መሄዳቸው ብዙ የሚያስገርም መሆን የለበትም። የምንመኘው ግን በቅርብ ጊዜ ውስጥ ከእስራኤል ጋር የተቀላቀሉት የኢትዮጵያ ልጆች በቴክኖሎጂ ዕድገት ከፍተኛ ምጥቀት በማሳየት ወደፊት የኢትዮጵያን መሬት በቴክኖሎጂ እንዲያስሙት ነው። ይህ ሊሆን የሚችለው የእስራኤል ልጆች በታሪክ ፈላሻዎች ቢባሉም በሁለቱ ሀገሮች መካከል ያለውን የቆየና የጠበቀ የታሪክ

ግንኙነት እንደገና በአዲስ መንገድ ሊያድሱት ይችላሉ። በተመሳሳይ ሁኔታ በአሜሪካ ውስጥ ተወልደው ያደጉ ኢትዮጵያውያንም እንደዚህ የኢትዮጵያ የወደፊት ትልቅ ተስፋ ሊሆኑ ይችላሉ።

ለወደፊት በኢትዮጵያ ላይ ትምህርት ለማስፋፋት መንገዶችን ለመሥራት ሕክምናን ለማስፋፋት የተለያዩ ኢንዱስትሪዎች እንዲስፋፉ ለማድረግ በተለይ ደግሞ ጊዜውን እየጠበቀ የኢትዮጵያን ሕዝብ በረሃብ የሚያስቃየው የድርቅ ችግር ካህገሪቱ ለማጥፋት ብሎም ሥልጣኔ በኢትዮጵያ እንዲስፋፋ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ሊያደርጉ ይችላሉ። እንግዲህ ያልዘሩት አይበቅልም እንደሚባለው የኢትዮጵያ የወደፊት ተስፋ እንዲሆን ለማድረግ ከሥር መሠረቱ አስፈላጊውን እንክብካቤ አስፈላጊውን አስተዳደግ ከአሁኑ መቀየስ ይኖርብናል። ዛሬ አዲሱን ትውልድ ለማዘጋጀት የምንከተለው የአስተዳደግ ዘዴ ለወደፊት ከሀገራቸው ከኢትዮጵያ ጋር ለሚኖራቸው ግንኙነት ጥሩ መሠረት መጣል ሊሆን ይችላል። ለኢትዮጵያ የወደፊት ተስፋ ሊሆን የሚችለውን ይህን አዲሱን ትውልድ መንገድ ለማስያዝ የዛሬው የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ምን ማድረግ እንዳለበት በጥሞና መወያየት ይኖርበታል። ይህን ርእስ በሚመለከት ትምህርታዊ ለሚኖሩትን ውይይቶችን በማድረግ ስለ አዲሱ ትውልድ መወያየት አለብን። አዲሱ ትውልድና የኢትዮጵያ ዕድገት በሚልና በተለያዩ ርእስ በመገጋገር ካሁኑ ዘዴ መቀየስ ይኖርብናል። ይህንን በሚመለከት ራሱን የቻለ አንድ የውይይት ድርጅት መፍጠር ያስፈልጋል ብዬ እገምታለሁ።

የኢትዮጵያን ባህልና የኢትዮጵያን ታሪክ ለአዲሱ ትውልድ የሚያስተላልፍ አንድ ድርጅት መፈጠር አለበት። አሁን ባለው የሕዝብ ብዛት አካሄድ ከቀጠለ ከ10 ዓመት በኋላ አሜሪካ ውስጥ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ከሁለት ሚሊዮን በላይ ሊደርሱ እንደሚችሉ ይገመታል። ይህ ቁጥር ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ቀላል አይደለም። ይህ በሁለት ሚሊዮን የሚገመት ባንድ የድርጅት ጥላ ሥር ከሆነ ሕዝቡ ተደማጭነትን ያገኛል ብዙ የፖለቲካ የኢኮኖሚና ማኅበራዊ ተግባሮችን ማከናወን የሚችል ኃይል

ሊሆን ይችላል። ራት አድርገን ከተመለከትን ደግሞ ይህ ሁለት ሚሊዮን ሕዝብ 10 ሚሊዮን የሚሆንበት ጊዜ በጣም ሩቅ አይሆንም። በአሁኑ ወቅት ድርጅት ኃይል ስለሆነ ቁጥሩ አነሰም በዛ በአሜሪካ ውስጥ ያሉትን ኢትዮጵያውያን የሚያቅፍ ድርጅት መፍጠር ይኖርብናል።

ኢትዮጵያውያን በብዛት በሚገኙበት አካባቢ ላይ በማተኮር ወጣቱን የኢትዮጵያ ትውልድ በትምህርት በባህል በታሪክ ኩነቶች ማሳደግ ይቻላል። በተጨማሪም ትምህርት ቤት ለረጅም ጊዜ በሚዘጋበት ወቅት አገርህን እወቅ የሚል የባጋ ሃርግራም በማዘጋጀት ለኢትዮጵያውያን ወጣቶች ትምህርታዊና ባህላዊ ጉዞ በማዘጋጀት ስለሀገራቸው ትምህርት ኢንዱስትሪ ማድረግ ይቻላል። የኢትዮጵያን ባህል በተመለከተ በለሙያዎች የተለያዩ የታሪክ ዶክመንታሪዎችን በማዘጋጀት ብዙ ኢትዮጵያውያንን መማሪክ ይቻላል። ስለሀገራቸው እንዲያውቁ ስለሀገራቸው እንዲማሩ አጫጭር ጽሑፎችን ማዘጋጀት ይቻላል። በጥቂት ጊዜ ውስጥ የዋሽንግተን ዲሲ ከንቲባ ከአዲሱ የኢትዮጵያ ትውልድ ሊወጣ ይችላል። በቅርብ ጊዜ ውስጥ በሚኒያኖሊስ ሚኒሶታ እንዳየነው የሱማሌ ተወላጅ የሆነ ለከተማው ከንቲባነት ተወዳድሮ በጥቂት ድምጽ ብቻ ተሸንፏል። ይህም ዓይነቱ ዕድል ለኢትዮጵያውያንም ሊደርስ ይችላል ብለን እናስባለን። የኢትዮጵያውያን ቁጥር እያደገ ከሄደ በአትላንታም እንደዚሁ አንድ ቀን ኢትዮጵያዊ ከንቲባ የሚሆንበት ጊዜ ሊመጣ ይችላል። የኢትዮጵያ ተወላጅ የአንድ የአሜሪካ ከተማ ከንቲባ ከሆነ ከኢትዮጵያ ጋር የኢኮኖሚ የባህልና የትምህርት ግንኙነት መፍጠር ይቻላል። ይህ ሃሳብ በአሁኑ ደረጃ ምኞት ቢመስልም በሚቀጥሉት ሁለት ትውልዶች ውስጥ እውን ሊሆን የሚችል ነው።

በአሜሪካ ውስጥ የአዲሱ ትውልድ አስተዳደግ በጣም አሳሳቢ እየሆነ መጥቷል። በተለይ አሜሪካ ውስጥ ብዙ ዓመት ያልተቀመጡ ስለኅብረተሰቡ ባህልና አሥራር ገና ያልተረዱና ስለሀገሪቱ ሁኔታ ሰማያውቁ ኢትዮጵያውያን አስፈላጊውን ትምህርት የሚሰጥ አካል ያስፈልገናል። የልጆች አስተዳደግን በሚመለከት ስለኅብረተሰቡ ፍልስፍና ጠለቅ ብለው ካለማወቃቸው የተነሳ

በዙ ችግር ሲያጋጥማቸው ስለሚችሉ ለችግራቸው ፈጥኖ ደራሽ የሆነ ድርጅት ያስፈልጋቸዋል።

በተለይ በጣም አሳሳቢ የሆነው አዲሱ ትውልድ የሀገሩን ቋንቋ የማይናገር በመሆኑ ከወላጆቻቸው ጋር መግባባት እጅግ ከፍተኛ ችግር ሆኗል። አባትና ልጅ እናትና ልጅ የሚግባቡበት የጋራ ቋንቋ የግድ አስፈላጊ ነው። ወላጆች ከወለዷቸው ልጆቻቸው ጋር እንኳ መነጋገርና መግባባት ባለመቻላቸው በጣም አሳዛኝ ሁኔታ እየተፈጠረ ነው። በመሆኑም ይህን ሁኔታ ለመቋቋም ከኢትዮጵያውያን የበለጠ የሚያሳስበው ሊኖር አይችልም። ለዚህ ችግር አስቸኳይ መፍትሔ መሻት ይኖርብናል። ከኢትዮጵያ የሚመጡ እናቶችና አባቶች የቋንቋ ችግር ስለሚያጋጥማቸውና የኅብረተሰቡንም ባህል ገና ስላልተረዱት የልጆች አስተዳደግና የአሜሪካን ኅብረተሰብ በሚመለከት ለወላጆች ትምህርት ማዘጋጀት የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ፋንታ ነው። ይህንን ኃላፊነት በሚመለከት በሌላ ምዕራፍ በሰፊው እንወያይበታለን።

አሜሪካ ውስጥ በመደራጀት ላይና በመቋቋም ላይ ላሉ ሀገሩን ባህሉን ኅብረተሰቡን በማወቅ ላይ ላሉ ቤተሰቦች ስለሀገሩ ስለባህሉ ስለሕጉ በተለይም ስለልጆች አስተዳደግ መንገዱን ማሳየት ይኖርብናል። ይህንን በተቀላጠፈ መንገድ ለማካሄድ የኢትዮጵያ የቤተሰብ መምሪያ ድርጅት አካል መፍጠር አስፈላጊ ይሆናል። የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በቤተሰብ ምሥረታ ላይ ከፍተኛ ዕምነት ስላለው የኢትዮጵያውያንን ቤተሰብ ለማጠናከር የቤተሰብ መወያያ መድረክ መፍጠሩ ከፍተኛ አገልግሎት ሊሰጥ ይችላል። አዲሱ ትውልድ በዚህ ዓይነት እንክብካቤ ካደገ ሰፋ ያለ ዕውቀትና ግንዛቤ ሊኖረው ይችላል። በተለይ አሜሪካ ውስጥ ያለው ኅብረተሰብ ከዓለም የተውጣጣ ኅብረተሰብ ስለሆነ ኅብረተሰቡ ስለ ዓለም ኅብረተሰብ ስለሃለም ባህል ሊያስተምረን ይችላል።

ባጠቃላይ መልኩ የአሜሪካ ኅብረተሰብ በሦስት በተለያዩ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ አካባቢዎች የሚኖር ኅብረተሰብ ነው። ከእነዚህ ከሦስቱ የመጀመሪያዎቹ አካባቢዎች ኒዮርክንና ሎስ አንጀለስን የሚመስሉ ትላልቅ ከተማዎች ናቸው። ሁለተኛው ደግሞ በነዚህ በትላልቅ ከተሞች ዳርቻ ላይ የተመሠረቱ መለስተኛ ከተሞች ሲሆኑ ሦስተኛው ግብርና የሚካሂድበት የገጠሩ አካባቢ ነው። አሜሪካ ውስጥ ሰማይ ጠቀሰ ሕንፃዎች የሞሉባቸው ትላልቅ ከተሞች እንደ ኒውዬርክ፣ ሎስ አንጀለስ፣ ቺጋጋ፣ ሂውስተን፣ ዳላስ፣ ሳንፍራሲስኮ ትላልቅ ከተሞች ውስጥ መኖር እንደ ኅብረተሰቡና እንደአካባቢው ሁኔታ ልዩ ዝግጅት ይጠይቃል። ከነዚህ ትላልቅ ከተሞች ደግሞ አነስ ያሉ ከተማዎች እንደ ሲያትል ሳንዲያጎ ሚኒያሖሊስ ፊኒክስ ሳንአንቶኒዮ የመሳሰሉት የራሳቸው የሆነ ልዩ ጠባይ አላቸው። የቤተሰብ ሁኔታ የቤተሰብ አኗኗር እንደ አካባቢው ይለያያል። ትላልቅ ከተሞች የኑሮ ውድነት ያለበትና የሕዝቡ ዓይነት የተደበላለቀ ነው። ቤተሰብን በእንደዚህ ዓይነት አካባቢ መመሥረት ከፍተኛ ጥንቃቄ ይጠይቃል።

ከዚህ ሌላ ደግሞ አሜሪካ የኮሌጅ ከተማዎች በብዛት አሏት። በነዚህ በኮሌጅ ከተማዎች ትልቁ ተቋም ዩኒቨርሲቲው ነው። በዚህ አካባቢ የኅብረተሰቡ ኑሮ ከትላልቅ ከተማዎች የኑሮ ስልት ጋር ሲወዳደር በጣም የተረጋጋ የመኖሪያ አካባቢ ነው። የትምህርት መንደር የትምህርት አካባቢ በመሆኑም የኅብረተሰቡ ግንዛቤ በከፍተኛ ትምህርት ላይ የሚያተኩር ነው። ለልጆች ዕድገት በጣም አመቺና ተፈላጊ ከሚባሉት አካባቢዎች አንዱ ነው። ቀደም ብለን እንደጠቀስነው ከከተማ ወጣ ያሉ “ሰበርብ” በመባል የሚታወቁት መለስተኛ ከተማዎች በገቢም ሆነ በኑሮ ፍልስፍና የሚመሳሰሉ በአመለካከት የሚግባቡ ርስ በርስ የሚፈቃቀሩ ታታሪዎች፣ ኑሮአቸውን ለማሻሻል ጥርት ያለ ግብ ያላቸው፣ በኑሮአቸው ከሞላ ጉደል የተደላደሉ ኅብረተሰቦች የሚኖርበት አካባቢ ነው።

ሌላው አካባቢ ደግሞ ኑሮአቸውን በግብርና ላይ የመሠረቱና በእርሻ የሚተዳደሩ ጠንካራ ሠራተኞች የሚኖሩባቸው አካባቢዎች ናቸው።

የግብርናው ምርቱ ይለያይ እንጂ እያንዳንዱ የአሜሪካ ክፍለ ሀገር የግብርና ወይም የእርሻ የኢኮኖሚ ዘርፍ ይኖረዋል። ለምሳሌ ያህል ካሌፎርኒያ በፍሬፍሬና በወይን ተክል ዊስኮንሲን፤ በወተት ላም እርባታ አይዋ ደሣሞ በቦቶሎ እርሻ የታወቁ ናቸው። እንግዲህ ኢትዮጵያውያን እንደፍላጎታቸውና እንደዝንባሌያቸው ኑሮአቸውን መቀየስ ይችላሉ። አሁን ባለንበት ወቅት አብዛኛው ኢትዮጵያዊ የሚኖረው በትልልቅ ከተሞችና በመለስተኛ ከተሞች ነው። ከሞላ ጉደል 220 ሚሊዮን የሚገመት ሕዝብ የሚኖርበት አሜሪካ የሕዝቡን አጠቃላይ አሰፋፈርና አጠቃላይ አኗኗር ለንመለከት አጅግ የተለያዩ ዓይነት አሠፋፈር አለው። የኅብረተሰቡ የኢኮኖሚ ሁኔታ የምንኖርበትን አካባቢ ስለሚወሰን የአሜሪካ አውታር የሆነው መካከለኛ ገቢ ያለው በመለስተኛ ከተማዎች የመኖር አዝማሚያ ሲያሳይ ዝቅተኛ የገቢ ምንጭ ያለው ደግሞ በትላልክ ከተሞች ሕንፃዎች ውስጥ ተጨናንቆ ይኖራል። ሌላው ኑሮውን በማስተካከል ላይ ያለው ታዳጊ የኅብረተሰብ ክፍል ደግሞ ተንቀሳቃሽ ነው።

ስለ ሕዝቡ አሰፋፈር ለውይይት አነሳነው እንጂ አንዱ አካባቢ ብቻ ለኑሮ ተስማሚ ነው ለማለት ሳይሆን እንደቤተሰቡ ሁኔታ እንደኑሮው ጠባይ ሲለያይ ይችላል። የከፍተኛ ትምህርትን ለመከታተል ለሚሻ የኮሌጅ ከተማዎች ለተማሪ እኗኗር የታቀዱ ስለሆነ የኢኮኖሚውም ሁኔታ በተማሪ አቅም ላይ የተመሠረተ በመሆኑ ለተማሪዎች አማራጭ የማይገኝለት ነው። የትምህርት ዕቅድ ላለው ሰው በዚህ አካባቢ ኑሮን ለመጀመር ጥሩ ዘዴ ነው። የኮሌጅ ከተሞች ለኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በጣም አመቺ ናቸው ብዬ እገምታለሁ። እነዚህ ከፍተኛ የኮሌጅ ከተሞች ከየሀገሩ የተወጣጡ ዓለምአቀፍ ተማሪዎች እንዲሁም አስተማሪዎች በብዛት የሚኖሩበት ስለሆነ ኅብረተሰቡም በትምህርት ላይ የተመሠረተ በመሆኑ የሚያጓጓ አካባቢ ነው። ቤተሰብ ላለው ደግሞ ልጆች የሚማሩበት ትምህርት ቤት እንደኅብረተሰቡ ከተለያዩ ሀገሮች የተወጣጣ በመሆኑ ለማንኛውም የኅብረተሰብ ክፍል የተመጣጠነና የተስተካከለ ኅብረተሰብ የሚኖርበት ነው። ልጆችም ዘረኛነት ባልነገሠበት አካባቢ ያለ ውጥረት ትምህርታቸውን ሊከታተሉ ይችላሉ።

አዲሱ ትውልድ በአሜሪካ ለወደፈት የሚጠብቀው ዕድል ምንድን ነው? ይህን በሚመለከት ሁለት የተለያዩ አመለካከቶች ሊኖረን ይችላል። ባንድ በኩል ኢትዮጵያዊ በመሆናቸው በባህላቸው ባስተዳደሯቸው ባመለካከታቸው በኑሯቸው ኢትዮጵያዊ እንዲሆኑ እንጠብቅ ይሆናል በሌላ በኩል ደግሞ አሜሪካ ውስጥ ተወልደው ስላደጉ አሜሪካዊ ባህል አሜሪካው አኗኗር አሜሪካዊ አስተሳሰብ አሜሪካዊ አመለካከት እንዲኖራቸው እንጠብቅ ይሆናል። እንግዲህ አዲሱ ትውልድ የትኛውን አቅጣጫ፤ የትኛውን መንገድ መከተል እንደሚኖርበት መመርመር ይኖርብናል። በዚህ ላይ ቤተሰብ ከፍተኛ ሚና ይጫወታል። አዲሱ ትውልድ የሚይዘውን የወደፈት አቅጣጫ ለመወሰን ቤተሰብ ከፍተኛ ድርሻ አለው። አዲሱን ትውልድ መስመር በማስያዝ ቤተሰብም በበኩሉ ልጆቹ ፍጹም ኢትዮጵያዊያን ሆነው እንዲያድጉ ይፈለግ ይሆናል። ከኢትዮጵያዊነት ለየት ያለ ባሕርይ ካላዩ ቤተሰብን በጣም ያሳስባሉ ቤተሰብም ልጆቻችን የኢትዮጵያን ባህል አልያዙልንም በማለት ትልቅ ጭንቀት ትልቅ ሀሳብ ሊያድርባቸው ይችላል። በማንኛውም ኅብረተሰብ ልጆች የሚያድጉት በቤተሰብ እንክብካቤ ብቻ ሳይሆን ባጠቃላይ ከኅብረተሰቡና ከሚኖሩበት አካባቢ ከሚያገኙት ልምድ ነው። ከቤተሰብና ከትምህርት ቤት የሚያገኙት ትምህርት ከአጠቃላይ ከኅብረተሰቡ የሚገኝበት ሁኔታ በጣም የተለያየ ይሆንባቸዋል። ይህንን የተምታትና የተዘበራረቀ እይታና ሁኔታን ለመፍታት ቤተሰብ ከፍተኛ ድርሻ ይኖረዋል የኢትዮጵያም ኅብረተሰብ ከፍተኛ ድርሻ ይኖረዋል።

አዲሱ ትውልድ አሜሪካዊ ነው ወይስ ኢትዮጵያዊ? በጉልማላነት ዕድሜያችን ወደ አሜሪካ የመጣን ኢትዮጵያዊነታችን አጠያያቂ ባይሆንም ኑሮአችንን ለማራመድ የሀገሩንና የኅብረተሰቡን አሠራርና ልምድ በመረዳት እኗኗራችንን ማስተካከል የግድ ይኖርብናል። መጠነኛ የሆነ የሽግግር ውጣ ውረድ ቢያጋጥመንም ጠለቅ ያለ ራስን የማወቅ ችግር አይፈጥርብንም። ማንነታችንን የምንጠይቅበት ጊዜ የተላለፈ በመሆኑ የሚያጋጥመን የስነ ልቡናዊ ችግር ሥር የሰደደ አይሆንም። ይህ የማንነት ጥያቄ በከፍተኛ ደረጃ

አላሳቢ የሚሆነው በጣም በልጅነት ዕድሜያቸው ለመጡት፤ አሜሪካ ውስጥ ተወልደው አሜሪካ ላደጉ ወጣቶች ነው። በዚህ የዕድሜ ክልል ማንነትን መጠየቅ በጣም ተገቢ ነው። እንግዲህ ማንነታቸውን የሚጠይቁ ኢትዮጵያውያን በመጀመሪያ ደረጃ ወቅታዊና ዕድገታዊ ጥያቄ በመሆኑ የጥያቄውን ተገቢነት መረዳት ይኖርብናል። ችግሩ ጥያቄውን ማንሳት ላይ ሳይሆን ችግሩ ያለው መልሱ ላይ ነው። ማንነትን በሚመለከት ችግር ቢያጋጥም በማንኛውም ኅብረተሰብ የሚከሰት ችግር በመሆኑ ብዙም መደናገጥ ብዙም መርበትበት አይኖርብንም። ሊያስደነግጠን የሚገባው ግን ዕድሜያቸውን በሙሉ ማንነታቸውን ሳያውቁ የሚንከራተቱ ከሆኑ ነው።

ታዳጊ ወጣቶች ጊዜያዊ የሆኑ ባሕርዮችን በተለያዩ ወቅት ሊያሳዩ ይችላሉ። በተለይ በትላልቅ ከተሞች አካባቢ ከትምህርት ቤት ከቴሌቪዥን በሚቀሰሙት ጸሁፊዎች ለየት ባለ ሁኔታ በመሠራት ጥቁር አሜሪካንን ለመምሰል የሚሞክሩ ብዙ የአበሾች ልጆች ማየት እንችላለን። ይህ ሁኔታ የአበሾች ልጆች ስለሆኑ ሳይሆን የሚኖሩበትን አካባቢ የሚያንጸባርቅ ነው። እንዲህ ዓይነቱ አዝማሚያ የታዳጊዎች ጠባይ ነው። ማንነታቸውን መጠየቃቸው ማንነታቸውን መግለጻቸው መሆኑን የሚያሳይ ምልክት እንጂ የባሕርይ መዛባት አይደለም። ታዳጊ ወጣቶች ብዙ ሙከራዎች ያደርጋሉ። በጸጉር አሠራር ባለባበስ ባነጋገር ባረማመድ ራሳቸውን በተለያዩ ድርጊቶች የሚፈትሽበት ወቅት ነው። በየጊዜው የሚያደርጉት ልዩ ልዩ ሙከራዎች ስለራሳቸው ስለማንነታቸው ለመረዳት የሚያደርጉት ሙከራ ነው። ኅብረተሰቡ ይህንን ልዩ ልዩ የወጣቶችን ሙከራዎች በመገንዘብ ማንነታቸውን እንዲረዱ ለማድረግ ኅብረተሰቡ የራሱ መልስ ማዘጋጀት ይኖርበታል።

በተለይ ታዳጊ ወጣቶች እንደየአካባቢያቸው ሁኔታ ልዩ ልዩ የኑሮ ዘዴዎችን ሊሞክሩ ስለሚችሉ ሁኔታዎችን ማስረዳትና ማብራራት የቤተሰብና የኅብረተሰብ ኃላፊነት ነው። በዚህ ወቅት ከቤተሰባቸው ወይም ከኅብረተሰቡ አጥጋቢ መልስ ካላገኙ ወጣቶች ወደተሳሳተ ጉዳና ሊያመሩ ይችላሉ።

አንዳንዴም መመለሻው ጠፋቸው ቀልጠው ሊቀሩ ይችላሉ። እንጋፋው ትውልድ ያደገበት አካባቢ የተለየ ቢሆንም ምንጊዜም ቢሆን ወላጆች ራሳቸውን አስመስለው ልጆቻቸውን ለማሳደግ ጥረት ማድረጋቸው አይቀርም። ነገር ግን ማንኛውም ትውልድ የአካባቢው ውጤት እንደሆነ ሁሉ የሚያድግበት የአሜሪካ ኅብረተሰብ አካባቢ ውጤት ስለሆነ የሚያድግበት አካባቢ ከኢትዮጵያ ኅብረተሰብ የተለየ መሆኑን ተገንዝቦ የአስተዳደግ ዘይቤያችንን ሰፊ ማድረግ ይኖርብናል። አዲሱ ትውልድ በባህሉ ባደረገው አንጋፋውን ትውልድ ሊመስል በፍጹም አይችልም። ነገር ግን ባህላቸውን እንዲረዱ ቋንቋዎቻቸውን እንዲማሩ ታሪካቸውን እንዲያውቁ ሁኔታዎችን ማመቻቸት አለብን። ያዲሱ ትውልድ የመጀመሪያ አስተማሪዎች ወላጆች ናቸው። ቤተሰብም ለልጆች የመጀመሪያው ትምህርት ቤት ነው። የሀገራቸውን ቋንቋ መማር ለአዲሱ ትውልድ ወሳኝና ከፍተኛ ዋጋ ያለው ከቤተሰቦቻቸው ጋር ለመግባባት ብቻ ሳይሆን ማንነታቸውንም ለማወቅና ለመረዳት ይጠቅማቸዋል። ከኅብረተሰቡም ጋር ለመግባባት ለወደፊቱም የተለያዩ በሀገራቸው ቋንቋ የተጻፉ ጽሑፎችን በማንበብ ስለሀገራቸው ስለባህላቸው ስለኅብረተሰባቸው ብዙ ሊማሩና ሊያውቁ ይችላሉ።

ሕጋዊ ዜግነታቸው አሜሪካዊ ቢሆንም የአሜሪካ ኅብረተሰብ ዜግነትን ሳይሆን አስቀድሞ ባህልንና ማንነትን ስለሚመለከት በሕጋዊ መንገድ አሜሪካውያን ቢሆኑም ሥረ መሠረታቸውና ማንነታቸው ኢትዮጵያዊ በመሆኑ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ዘንድ የሚታወቁት በኢትዮጵያዊነታቸው ነው። ለአሜሪካ ሕዝብ በሚል ሳይሆን ማንነታቸው ኢትዮጵያዊ ስለሆነ ስለኢትዮጵያ ማወቅ የግድ ይኖርባቸዋል። ኅብረተሰቡ በመጀመሪያ ደረጃ የሚያየው ኢትዮጵያዊ ገጻቸውን ስለሆነ ባህላቸውንና ታሪካቸውን ለማወቅ ጥያቄ ሊያቀርብ ይችላል። የሚያስደንቀው ደግሞ የእንግሊዘኛን ቋንቋ አቀላጥፈው ቢናገሩም አድኗራቸውና በሕርያቸውም አሜሪካዊ ቢሆንም ኅብረተሰቡ በመጀመሪያ ደረጃ የሚያየው የኢትዮጵያዊነት ዝርያቸውን ነው። ምንም እሜሪካዊ ለመምሰል ብንሞክርም ኢትዮጵያዊነታችንን ለመደበቅ ዝርያችን በምንም አንፃር ሊቀየርና ሊተካ ስለማይችል የኋላ ኋላ የራስን

ማወቅ ችግር ከመፈጠሩ በፊት በቅርቡ ማንነታቸውን ማሳወቅ ይኖርብናል። የራሱን ባህል መሠረት የሚረሳ ሁልጊዜ የሚጥረው ሌላውን ለመምሰል ስለሆነ ሌላውን መምሰል ደግሞ ጨርሶ ስለማይቻልና የማያዛልቅ ስለሆነ የራሳችንን ማንነት የራሳችንን ባህል ፍለጋ ሁልጊዜ ጥረት ማድረግ ይኖርብናል። ራሳችንን የምንጠይቀው ማንነታችንን ስለሌላው ሕዝብ ለማስረዳት በሚል ዓላማ ሳይሆን ለራሳችን መልስ ለመስጠት ለራሳችን የውስጥ ሰላም ለመፍጠር መሆን ይኖርብታል። ይህ ለራሳችን የአካምሮ ሰላም ለራሳችን ህልውና የምናደርገው የዕድገት ሂደት ነው።

ብዙዎቻችን እንደምናውቀው በደርግ ዘመን መንግሥት በኢትዮጵያና በኩባ በነበረው ወዳጅነት ሳቢያ ከ 10 ሺህ በላይ የሚሆኑ ኢትዮጵያውያን ሕፃናት በመርከብ ተጭነው ወደ ኩባ መወሰዳቸው ይታወሳል በአሁኑ ወቅት እነዚህ ከ 10 ሺህ በላይ የሚሆኑ ሕፃናት በግምት ከ30 እስከ አርባ ዕድሜ ክልል ውስጥ በገዛቸው አሁን የት እንደደረሱ በውል አይታወቅም። ደብዛቸው ጠፍቶ ከሀገራቸው ከወገናቸው ተለይተው በማያውቁት ሀገር ቀልጠው መቅረታቸው በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ ጥቂር ነጥብ የያዘ ምዕራፍ ነው። ምንጊዜም ቢሆን ኢትዮጵያዊነታቸው ለዘላለም አብሮአቸው ስለሚኖር ባሁኑ ወቅት እነዚህ የኢትዮጵያ ልጆች ኑሮአቸው ምን እንደሚመስል የት እንደደረሱ ተቆርቋሪ ማጣታቸው በጣም የሚያሳዝን ነው። እነዚህን የኢትዮጵያ ልጆች ታሪክ ረስቷቸው እንዳይቀር ያስፈራል። እነዚህ በታሪክ አጋጣሚ ከሀገራቸው ተለይተው ቀልጠው የቀሩ የኢትዮጵያ ልጆች ከእናት ሀገራቸው ጋር ግንኙነት እንዲፈጥሩ አንድ ተቆርቋሪ ድርጅት መቋቋም ያለበት ይመስለኛል። ለአንድ ኅብረተሰብ ህልውና ድርጅት እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው። ኩባ ውስጥ ያሉት የኢትዮጵያ ልጆች አንድ ድርጅት ቢኖራቸው ኖሮ በድርጅታቸው አማካይነት ግንኙነት በመፍጠር ከሀገራቸው ከኢትዮጵያ ጋር ከወገኖቻቸውና ከዘመዶቻቸው ጋር ያልተቋረጠ ግንኙነት ማድረግ በቻሉ ነበር።

አንድ ትውልድ እንዲህ ወድቆና ተረሰቶ ሲቀር እጅግ የሚያሳዝንና የሚያሳስብ ሁኔታ ነው። አሜሪካም ውስጥ ያለው አዲሱ ትውልድ እንዲህ ዓይነት ሁኔታ ሊያጋጥመው ይችላል ማለት ሳይሆን ለወደፊት የሚፈጠረው ተተኪ ትውልድ ወዴት እንደሚያመራ አቅጣጫው ምን እንደሚመስል በውል የታወቀ አይደለም። ወደ ቀድመው ትንተናችን እንመለስና አዲሱ ትውልድ መለያው ምንድን ነው? የኢትዮጵያዊነት ምልክቱስ ምንድን ነው? የአዲሱ ትውልድ መለያ መሠረቱ ቤተሰቡ ነው። አንድ ትውልድ ነፍስ እንዲዘራ ስነ ልቡናዊ ህልውናው እንዲጠበቅ ጠንካራ ቤተሰብ ያስፈልገዋል። ጠንካራ ቤተሰብ ደግሞ ጠንካራ ኅብረተሰብን ሊፈጥር ይችላል። በምሳሌ ደግሞ ጠንካራ ኅብረተሰብ ጠንካራ ቤተሰብ ሊፈጥር ይችላል። አነስም አደገም ለአዲሱ ትውልድ መነሻ ያስፈልገዋል። ቤተሰብና ኅብረተሰብ ሁልጊዜ ተደጋጋፊ ናቸው። ማንኛውም ትውልድ መነሻ ያስፈልገዋል። ቤተሰብ ይህንን መነሻ ይሰጠዋል። ከቤተሰብ ቀጥሎ ኅብረተሰብም ለአዲሱ ትውልድ መነሻ ይሰጠዋል። ቤተሰብ ላይ ማተኮር የሚኖርብን ዋነኛው ምክንያት ይህ ነው። ቤተሰብ ላዲሱ ትውልድ መነሻ የሚሰጥ የኅብረተሰብ ክፍል ነው። ለምሳሌ ያህል አሜሪካ ውስጥ ካሉት የተለያዩ ኅብረተሰቦች የምንረዳው ሁኔታ አለ። በአሜሪካ ውስጥ የሚኖሩ ሕንዶችን ብንመለከት ትልቁ መለያቸው ቤተሰብ ነው። ሕንዶች በጠንካራ ቤተሰብ የሚያምኑ በጠንካራ ቤተሰብ የተመሠረተ ኅብረተሰብ አላቸው። ለሕንዶች ቤተሰብ ሃይማኖት ነው ማለት ይቻላል።

ጠንካራ ቤተሰብ ያለው በጠንካራ ቤተሰብ ላይ የተመሠረተ ጥሩ መሠረት ስላለው ለኑሮው አቅጣጫ ያሲዘዋል ማንኛውም ኅብረተሰብ የሚያምንበት ዓላማ እንዲኖረው ያስፈልጋል። ጠንካራ ቤተሰብ ማለት ዕምነት ያለው ቤተሰብ ማለት ነው ይህ ዕምነት ለአዲሱ ትውልድ አመራርን ይሰጠዋል ወዴት እንደሚሄድም ያውቃል ለማንኛውም የኅብረተሰብ ዕድገት መነሻ ወይም ጥንሰስ ያስፈልገዋል። አስቀድሞ ጥንሰሱ ካልተዘጋጀለትና ከተገኘው አደባባይ የሚሰራው መጠጥ ትክክለኛውን ጣዕም አይዝም። አዲሱ ትውልድ ጥንሰስ እንዲኖረው ያስፈልጋል። ተገቢው ጥንሰስ የሌለው መጠጥ

የሚፈለገውን ጣዕም የያዘ የጠበቀ መጠጥ እንደማይሆን ሁሉ መሠረት የሌለው ትውልድም መጨረሻው አያምርም። ሕንዶች በማያወላውልና በማያጠራጥር ሁኔታ የወደፊት አቅጣጫቸው ምን እንደሆነ ትክክለኛውን መመሪያ ከቤተሰብ ስለሚያገኙ ከአንድ ቤተሰብ ብቻ እንኳን ሁሉም ልጆች ዶክተሮች ሆነው ይገኛሉ። በማያወላውል ሁኔታ ቤተሰብ ትክክለኛውን አመራር ያሳያቸዋል።

በትምህርትና በሥልጣኔ ቢገፉም ሕንዶች ባህላቸውን አይሰቱም። በአሁኑ ጊዜ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ብቅ ብቅ በማለት ሥርዓቱ ውስጥ ገብተው ይታያሉ። ጊዜያዊ መተዳደሪያ ውስጥ ሳይሆን በኅብረተሰቡ ከፍተኛ ደረጃ ይዘው ይገኛሉ። በተለይ በሕክምና መስክ ላይ እጅግ ተንሰራፍተው ይገኛሉ። በኢትዮጵያውያንም ባህል ቢሆን ልጆችን ሰቁም ነገር ማድረስ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ነው። አብዛኛው ኢትዮጵያዊም ቀድሞውኑ ወደ ውጭ ሀገር ለመሄድም ሆነ አሜሪካ ለመምጣት የሚታየው ለልጆቹ አዲስ ዕድል ለመክፈት ነው። ለልጆች መሥዋዕት መሆን በኢትዮጵያ ባህል ከፍተኛ ቦታ አለው። ጐሽ ለልጆቿ ስትል ተወጋች የሚለው ኢትዮጵያዊ አባባል ቤተሰብ ለልጆች መሥዋዕት መሆንን የሚያመለክት አባባል ነው።

ሌላው ከፍተኛውና ዋነኛ ጥያቄ አዲሱ ትውልድ ከኛ ከቀድሞው ትውልድ የሚለየው በምንድነው? የቀድሞው ትውልድ አብዛኛውን ጊዜውን ያሳለፈው አገሩ ውስጥ ስለሆነ ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ተዘጋጅቶ የተፈጠረ አይደለም። የቀድሞው ትውልድ በድፍረት ኑሮን ለመቋቋም የመጣ እንጂ ባደኗሩ ለአሜሪካ ባህል የተዘጋጀ አይደለም። ይህ የቀድሞ ትውልድ በገብረ ክርስቶስ ቋንቋ ፋና ወጊ ነው። አዲሱ ትውልድ መነሻ ያስፈልገዋል የተባለበትም ምክንያት ይህ ነው። አዲሱ ትውልድ በአሜሪካ ጭቃ ተለውሶ የተሠራ ነው። ለአሜሪካ የኑሮ ስልት የተሳለ ቢለዋ እንዲሆኑ ደግሞ መዘጋጀት ይኖርባቸዋል በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ኑሮአቸውን ለማቃናት ምሥጢሩን አሠራሩን ሥርዓቱን ውሉን ፈልፍለው ማወቅ ይኖርባቸዋል።

በመሠረቱ አዲሱ ትውልድ ሙሉ በሙሉ የኢትዮጵያን ባህል ሊይዝ አይችልም። በአንፃሩም አዲሱ ትውልድ ሙሉ በሙሉም የአሜሪካን ባህል ሊይዝ አይችልም። ለአዲሱ ትውልድ የባህል ቅንጅት የሚፈጠረውም ለዚህ ነው። ስለዚህ አዲሱ ትውልድ አዲስ ባህል ፈጣሪ ነው ለማለት ይቻላል። ይህም የባህል ቅንጅት አዲሱ የአሜሪካ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ባህል ነው። የሰው ልጅ ባህልም የሚለወጠውና የሚዳብረው በዚህ መልኩ ነው። ይህ አዲስ የባህል ቅንጅት የምንኖርበት አካባቢ የሚፈጥረው ነው። አዲሲቷ አሜሪካም የተፈጠረችው ይህን በመሰለ የባህል ቅንጅት ነው። የአሜሪካ ባህልና የልጆች አስተዳደግ ራሱን የቻለ መጽሐፍ የሚወጣው ርእሰ በመሆኑ ለወደፊቱ በሰፊው የምንወያይበት ይሆናል። ትልቁ ጽንሰ ሃሳባችን በአሜሪካ ውስጥ ያለው አዲሱ የኢትዮጵያ ትውልድ ራሱን የቻለ ባህል ፈጥሮ እንዴት መኖር እንደሚችል ነው። ስለባህል ጽንሰ ሃሳብ ቀደም ሲል በሰፊው እንደተወያየንበት ከአካባቢያችን የምንማረውና ከምናድግበት አካባቢ የሚመነጭ ነው። ባህል የህልውናችን መሠረት እንደመሆኑ አዲሱ ትውልድ በአሜሪካ ኑሮውን ለመመሥረት የአማሪካ ኅብረተሰብ አካል ለመሆን ይህን አዲስ ባህል የግድ መፍጠር ይኖርበታል።

አዲሱ ትውልድ የሀገሩን ባህል ለማወቅ የሀገሩን ታሪክ ለመማር ማንነቱን ለመረዳት ለኢትዮጵያዊነቱ መሸጋገሪያ ድልድይ ያስፈልገዋል። ኑሯችንን በኢትዮጵያ የመሠረትን የቀድሞው ትውልድ ለአዲሱ ትውልድ መሸጋገሪያ ድልድይ ነን። ያለዚህ ድልድይ አዲሱ ትውልድ ኢትዮጵያዊ ባህሉን ይዞ ለማደግ በጣም አስቸጋሪ ይሆንበታል። ይህ መሸጋገሪያ ድልድይ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው። አሜሪካ ተወልደው ባደጉ ወጣት ኢትዮጵያውያን መካከል እንዳንድ የባሕርይ ሁኔታዎች ይታያሉ። ይህም የሀገራቸውን ባህል ትተው የጥቁር አሜሪካውያንን ባህል ለመቅሰም ሲሞክሩ አልፎ አልፎ እናያለን። ይህ በአንድ መልኩ ማንነታቸውን ፍለጋ የሚያሳዩት ምልክት ሊሆን ይችላል። ማን እንደሆኑ በትክክል ያለማወቃቸውና የሌላ ሰው ባህልን መያዝ ትክክል ሊመስላቸው ይችላል። የዓባይን ልጅ ውሃ

ጠማው እንደሚባለው ከኢትዮጵያውያን ተወልደው የራሳቸው የሆነ ባህል እያለ የሌላውን ባህል መክፈላቸው እጅግ ሊያሳስበን የሚገባ አዝማሚያ ነው። ኢትዮጵያ የባህል የሃይማኖት የቋንቋ የታሪክ ደህ አለመሆኗ ዓለም የሚያውቀው። ከአካባቢያቸው ከቤተሰባቸው የተዘጋጀ ባህል ያለመኖሩና ከሥር ጀምሮ የሚኩተኩታቸው ባህላቸውንና ታሪካቸውን የሚያስተምራቸው ከሌለ ሌላ ባህል ፍለጋ መሄዳቸው አይቀርም በእንደዚህ ዓይነት አዝማሚያ የውጭ ባህል መቅሰም በማንኛውም ኅብረተሰብ የተለመደ ነው። የዓለም ሕዝብ ልዩ ልዩ ባህል በሚታይባት በአሜሪካ ወጣቶች ሰተለያዩ ባህሎችና ልምዶች የተጋለጡ በመሆናቸው ክልጅነታቸው ጀምሮ ባህላቸውን የሚያስተምራቸው የተደራጀ አካል ከሌለ ማንነታቸውን ፍለጋ ሲቅበዘበዙ ይታያሉ። የወጣትነት ጊዜ የሙከራ ጊዜ ስለሆነ ለሙከራ ብለው በዛው ቀልጠው እንዳይቀሩ ታሪካቸውን ባህላቸውን ቋንቋቸውንና ሃይማኖታቸውን ማሳወቅ ግዴታችን ነው።

አዲሱ ትውልድ የራሱን ታሪክ በሚጠይቅበት ጊዜ የራሱን ባህል በሚፈልግበት ጊዜ ተገቢውን መልስ ካላገኘ በኢትዮጵያዊነቱ ሊኮራ አይችልም። የሌላውን ባህል መቅሰም ደግሞ ግንጥል ጌጥ በመሆኑ አዲሱ ትውልድ ከሁለት ያጣ ጉመን እንዳይሆን መጠንቀቅ ይኖርብናል። ለምሳሌ ያህል የአሜሪካ ጥቁሮች ለረጅም ጊዜ ባህላቸውንና ታሪካቸውን ተገፈው የኖሩ ሕዝቦች እንደመሆናቸው ከአሜሪካ የወረሱትን ባህላቸውን ሙሉ በሙሉ እርግፍ አድርገው በሃይማኖት በባህል ባለባበስ አፍሪካዊ ለመምሰልና አሜሪካ ጠቀሰ የሆነውን ነገር ሁሉ ጠቅልሎ በመጣል አፍሪካዊ ለመሆን ሲጥሩ እንመለከታለን። የአሜሪካንን ታላቁን በዓል ክሪስማስን ኩዋንዛ በሚባለው አፍሪካዊ በዓል በመለወጥ አፍሪካዊ ኑሮ ለመኖር ሲወሰኑ በሌላ በኩል ደግሞ በቅርብ ከአፍሪካ ሀገሮች የመጡ የአፍሪካ ተወላጆች ጥቁርነታቸውን ረስተው ነጭ አሜሪካዊ ለመምሰል ሲሞክሩ ማየት ደግሞ እንቅስቃሴ ይመስላል። በመሠረቱ ለጥቁር አሜሪካኖች ከብዙ መቶ ዓመታት በኋላ ሙሉ በሙሉ አፍሪካዊ የመሆን ጉዳይ ሳይሆን ቀደም ሲል እንደተወያየው አፍሪካዊነት ታሪካቸውን በመጠበቅ አሜሪካ ውስጥ ለረጅም

ጊዜ በመኖራቸው ሁለቱን አዋህደውና ሁለቱን አጣምረው የተለየ የራሳቸው የሆነ ባህል መፍጠር መቻል ትክክለኛውን መንገድ መከተል ነው። የነጭን የአሜሪካ ኅብረተሰቦች ሁናቴን ብንመለከት ከአውሮፓዊ ጠባያቸውና ታሪካቸው ሳይርቁ የራሳቸው የሆነ አዲስ ባህልን ማጸበር ችለዋል። ለምሳሌ ያህል የጣሊያን አሜሪካውያን ኅብረተሰቦችን ብንመለከት የጣሊያን መሠረታዊ ባህላቸውን ሳይለቁ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ባህል ጋር አዋህደው የራሳቸውን ባህል ፈጥረዋል። የግሪክ አሜሪካውያንም እንደዚሁ ያገራቸውን ቋንቋና ሃይማኖት ሳይለቁ ዛሬ አሜሪካ ውስጥ አሉ ከሚባሉት ኑሮ ከተቃራኒባቸው ሕዝቦች አንዱ ናቸው።

በተመሳሳይ ሁኔታ ኢትዮጵያውያንም ባህላቸውን ሳይረሱ ታሪካቸውን ሳይለቁ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር በመዋሃድ የራሳቸው የሆነ አዲስ ባህልን ሲፈጥሩ ይችላሉ። በውጭ ኅብረተሰብ ኑሮአችንን ስንመሠርት ሙሉ በሙሉ ኢትዮጵያዊ ወይም ሙሉ በሙሉ አሜሪካዊ መሆን አይቻልም። የዚህ ውይይት ፍሬ ነገር ማንም ትውልድ ማንም የኅብረተሰብ ክፍል ባህል አልባ ታሪክ አልባ ሆኖ መቅረት የለበትም። ታሪክ አልባ የሚሆነው የራሱን ታሪክ ትቶ የሌላውን ታሪክ ሲፈልግ ነው። ማንነቱን የሚያጣው የራሱን ማንነት ትቶ የሌላ ሰው ማንነት ሲፈልግ ነው። ጥቁር አሜሪካውያን ከሥርዓቱ ጨካኝነት የተነሳ ቋንቋቸው ባህላቸው ሃይማኖታቸው ቀልጠ ቀርቷል። ታሪክን ወደ ኋላ መመለስ ባይቻልም የጠፋውን ባህላቸውን የጠፋውን ሃይማኖታቸውን የጠፋ ቋንቋቸውን መልሶ ማቋቋም ይቻላል። ባሁኑ ወቅት ይህ አዝማሚያ በጥቂር አሜሪካኖች ዘንድ እየታየ ነው። ይህም የማያበረታታ እንቅስቃሴ ነው።

አዲሱ ትውልድ ቀደም ሲል እንደተጋገረው ባህሉንና ታሪኩን በመፈለግ ሳይ ያለ እንደመሆኑ መጠን ለቀድሞው ትውልድ ብዙ ጥያቄዎችን ሊያቀርብ ይችላል። ታዲያ ልጆች ወላጆችን በጥያቄ እንደሚያሰለቱ ሁሉ አዲሱም ትውልድ ብዙ ጥያቄዎችን ሊጠይቅ ይችላል። ህልውናውን በሚመለከት ብዙ ጥያቄዎች በአእምሮ ውስጥ ሊመላለሱ

ይችላሉ። በአእምሮቸው ሊመላለስ የሚችለውን ጥያቄዎች አስቀድመን ተገንዝቦን ተገቢውን መልስ ለመስጠት ራሳችንን ማዘጋጀት አለብን። ከጥያቄዎቻቸው ሁሉ መሠረታዊ ጥያቄ ሊሆን የሚችለው ከሀገራቸው ለምን እንዴት እንደወጡ መጠየቃቸው የማይቀር ነው። ይህንንና ይህንን የመሳሰሉ ጥያቄዎች መጠየቅ ጤናማ ነው። ማንኛውንም ጥያቄ አደባብሶ ለማለፍ ሳይሆን በታሪክ የተደገፈ መልስ መስጠት ግዴታችን ነው። የሀገሪቱን ሁኔታ በታሪክ መስታዎት ወለል ብሎ ስለሚታይ ግልጽልጽ አድርገን ማስረዳት ዕውነተኛውን ታሪክ እንዲረዱ ማድረግ የኛ ኃላፊነት ነው። ለምሳሌ ያህል ጥቁር አሜሪካኖች እንዴት ወደ አሜሪካ በመጀመሪያ ሊመጡ እንደቻሉ በታሪክ ማህደር ውስጥ ያለ ስለሆነ ቁልፍ ያለ መልስ አለው። ወደ ዝርዝሩ ለመግባት ሳይሆን ታሪክን ማስተማር ታሪክን ማስረዳት ይኖርብናል ለማለት ነው። እኛም ከሀገራችን እንዴት እንደወጣን ያመጣጣችንን ሁኔታ ሥረ መሠረቱን ለአዲሱ ትውልድ ግልጽልጽ አድርገን በትክክል ማስረዳት ይኖርብናል። እያንዳንዱ ቤተሰብ ወይም ገለሰብ ወደ አሜሪካ የመጣበት ጊዜ ስለሚለያይ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ዘመነ መንግሥት፣ በደረግ አገዛዝ ጊዜ፣ በኢሕአዴግ አስተዳደር እያልን ታሪክን መሠረት በማድረግ መግለጽ ይኖርብናል። ሌላው ከሀገር አወጣጣችንን በሚመለከት ዋነኛው ጉዳይ እያንዳንዱ ቤተሰብ ሆነ ግለሰብ የራሱ የሆነ ልዩ አመጣጥ ስላለው ይህንን ለየት ያለ ታሪክ ለአዲሱ ትውልድ ማስረዳት ይኖርበታል።

አጠቃላይ መልስ መስጠት ብቻ በቂ አይሆንም። አጠቃላይ ታሪክን መሠረት በማድረግ ከግል ሕይወት ጋር በማዛመድ መተንተን ይኖርብናል። እንግዲህ እያንዳንዱ ቤተሰብ ልዩ የሆነ ታሪክ ስላለው አዲሱ ትውልድ ላይ የተለየ ስሜት ሊፈጥር ይችላል። ይህ የቤተሰብ ታሪክ በአዲሱ ትውልድ ማንነትን የበለጠ ሊያስረዳ ይችላል። ሀገር አቆራርጠው ወንዝ ተሻግረው በርሃ ለበርሃ ተንከራተው አሜሪካ መግባታቸው ተአምር ሊሆን ይችላል። ይህ ታሪክ የማያውቀው በታሪክ የማያገኙት በጽሑፍ የማያገኙት ከፍተኛ ትርጉም ሊሰጣቸው የሚችል የራሳቸው ታሪክ መሆኑን መገንዘብ ይኖርብናል። እንዲህ ዓይነቱን ታሪክ ከየትም ሊያገኙት የሚችሉት

አይደለም። ማን ያውራ የነበረ ማን ያርዳ የቀበረ እንደሚባለው የተጓዝንበትን መንገድ ለአዲሱ ትውልድ ማስረዳት አስፈላጊ ነው።

በተለያዩ ሕዝቦች ልዩ ልዩ ታሪክ ላይ የተመሠረተው አሜሪካ የእያንዳንዱን ኅብረተሰብ ታሪክ በአካባቢው ትይዘዋለች ስለዚህ ይህንን የቤተሰብ የባህል ታሪክ ለአዲሱ ትውልድ ማስተላለፍ በጣም አስፈላጊ ነው። ሁሉም በየቤቱ የራሱ ታሪክ ስላለው ዝም ብሎ መተኛት አይቻልም። ሁሉም ኅብረተሰብ ታሪኩን ለአዲሱ ትውልድ በሚያስተላልፍበት ወቅት ሁሉም ሕዝብ በየፊናው የየራሱን የኅብረተሰብ አመጣጥና ታሪክ ጠንቅቆ መረዳት ይችላል። ሁሉም በየሀገሩ በየሃይማኖቱ በየአካባቢው በየባህሉ እየተደራጀ ራሱን በማጠናከር ላይ ስለሆነ ከሌላው ተነጥለን መቅረት የለብንም። ባህልና ታሪክ ደብዛው ከጠፋ በኋላ እንፈልግህ ቢሉት በጣም አስቸጋሪ ስለሚሆን ሰዶ ማሳደድ እንዳይሆንብን ባህላችንን ታሪካችንን ከአሁኑ ጠብቀን ማቆየት ይኖርብናል። የአሜሪካ ጥቁሮች የባህል ችግር የፈጠረባቸው ዋናው ምክንያት ይህ ነው። ባህላቸው ደብዛው ስለጠፋ ከጊዜ በኋላ ቢፈልጉት ለማግኘት በጣም አስቸጋሪ ነው። ሳይደርቅ በርጥቡ ሳይርቅ በቅርቡ እንደሚባለው ባህላችን ደብዛው ሳይጠፋ የባህል ውክንብር ከመፈጠሩ በፊት አዲሱ ትውልድ በተደራጀ መልክ ባህሉን እንዲማር አገሩን እንዲያውቅ ታሪኩን እንዳይረሳ አስፈላጊውን የትምህርት መረብ መዘርጋት አለብን።

አዲሱ ትውልድ ከቀድሞው ትውልድ የተሻለ የኑሮ ሁኔታ ላይ እንዲደርስ ለማድረግ የሁላችንም ጥረት አስፈላጊ ነው። ወገኖቻችን ልጆቻችን ወንድሞቻችንና እህቶቻችን ከፍ ያለ ደረጃ ደርሰው ትምህርታቸውን ዕውቀታቸውን ሥልጣኔአቸውን ለወገኖቻቸውና ለሀገራቸው እንዲያካፍሉ ለማድረግ እኛ መንገድ ጠራጊዎች መሆን አለብን። የቀድሞው ትውልድ ሙሉ በሙሉ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር ተዋህዶ ሥርዓቱ ውስጥ ገብቶ የሥልጣኔው ተካፋይ ባይሆንም አዲሱ ትውልድ ህልውናው ስለሆነ ኅብረተሰቡ ውስጥ ጠልቆ መግባት ይኖርብታል። ባሬ የሌሎች ሀገሮችን አዲስ ትውልዶች በተለይ ቻይናዎችንና ሕንዶችን

ሰንመለክት በአማራካ ኅብረተሰብ ሥርዓት ውስጥ ሠርገው እየገቡ ናቸው። አዲሱ የሕንድና የቻይና ትውልድ በየጊዜው መሐንዲሶችን የሕክምና ደክተሮችን በማፍራት ላይ ይገኛል። እነዚህ ኅብረተሰቦች ባህላቸውን ሳይለቁ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ጋር ተዋህደዋል። በተለይ ሕንዶችና ቻይናውያን ለትምህርት እጅግ ከፍተኛ ቦታ ይሰጣሉ። ለጊዜአዊ ጥቅማቸው ሳይታለሉ ለዘለቄታው በማሰብ ጥርሳቸውን ነክሰው ትምህርታቸውን በመከታተል አንደኛ ራሳቸውን ያስከብራሉ ሁለተኛ ደግሞ ሥርዓቱና ኅብረተሰቡ እንዲቀበላቸው ያደርጋሉ። ሕንዶችና ቻይናውያን ከጥቂቶች በስተቀር ተባራሪ ሥራ ላይ ተሠማርተው ጊዜያቸውን አያጠፉም። ጊዜያዊ ደስታን ለማግኘት ሳይሆን ዘለቄታ ያለው መስክ ላይ ለመሰማራት ይመርጣሉ። በዚህ አኳያ ከቅርብ ሀገሮች በየጊዜው ወደ አሜሪካ የሚጉረፉ የሂስፓኒክ ተወላጆች ዋና ዓላማቸው ግን አሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ተዋህደው የሥርዓቱ ተካፋይ ለመሆን ሳይሆን የቀን ሥራ ሠርተው ለማደር ነው።

በሌላው አንፃር ደግሞ አሜሪካ ውስጥ በየጊዜው የሚደረገው የወጣት ተማሪዎች የእንግሊዘኛ ስፔሊንግ ውድድር ላይ ሲሳተፉና ሲያሸንፉ የምናየው የሕንድ የቻይናና የኦፊስታን ተወላጆች የሆኑ ተማሪዎች ናቸው። በየሆስፒታሉም ሰንሄድ ቁልፍ ቦታ ይዘው የምናየው እነሱ ነው። በኅብረተሰቡ ውስጥ የምንሰማራበትን መስክ መምረጥ ከፍተኛ ማስተዋልን ይጠይቃል። ትምህርትን በሚመለከት ሕንዶችና ቻይናውያን ከሌላው ሕዝብ የበለጠ ችሎታ ኖሮአቸው ሳይሆን ከስር መሠረቱ በባህላቸው ከቤተሰባቸው የሚያገኙት አስተዳደግና በትምህርት መግፋት የሚያዋጣ መሆኑን መገንዘብ በመቻላቸው ነው። ባሁኑ አያያዝ የወደፊቱ የአሜሪካ ሳይንቲስቶች ሕንዶችና ቻይናውያን የሚሆኑ ይመስላል። ለትምህርት ከፍተኛ ቦታ ካልሰጠውና ራሳችንን ለከፍተኛ ቁም ነገር ካላጠነ በጥቁር አሜሪካ ሕዝብ ላይ የደረሰው አሳዛኝ ሁኔታ በእኛም ላይ የማይደርስበት ምክንያት አይኖርም። ስለዚህ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ይጠበቅብናል። የአሜሪካ ጥቁር ሕዝብ ለረጅም ጊዜ በባርነት ቅስጹ ስለተሰበረ ከጥቁር ሕዝብ ከፍተኛ የሥራ ደረጃ ላይ የሚደርሱት በጣም ጥቂቶች ናቸው። ጥቁር በትምህርት ገፍቶ ደክተር

መሐንዲስ ለመሆን ያለው ዕድል በጣም ዝቅተኛ ነው። ጥቁር አሜሪካውያን በባርነት ሲሰቃዩ የኖሩ በመሆናቸው በአብዛኛው ጥቁር ሕዝብ በዕውቀት መግፋት እና ትልቅ ደረጃ መድረስ ለነጭ እንጂ ለጥቁር የማይሆን መሆኑን አምነው የተቀበሉት ይመስላል። ለአዲሱ ትውልድ ራሱን ዝቅ ማድረግ በራሳችን ላይ የምናመጣው ችግር ስለሆነ ሁል ጊዜ ነቅተን ከፍተኛ ደረጃ ላይ ለመድረስ መታገልና መጣጣር ይኖርብናል።

አዲሱ ትውልድ ራሱን ከማጥላላት ራሱን ከማናናቅ መራቅ አለበት። በአሜሪካ ጥቁር ሕዝቦች ላይ ይህ አይነት ስነ ልቦናዊ አስተሳሰብ ሊያድርባቸው የቻለው በባርነት ቀንበር ሥር ለብዙ ዘመናት ተገዝተው ስለነበር ነው። ዛሬ ችሎታው እየላቸው የጥንቱ አስተሳሰብ በአእምሮአቸው ተቀርጾ እስከዛሬ ድረስ ሕይወታቸውን አዘቅት ውስጥ የጨመሩ ጥቂቶች እይደሉም። ከዚህ ስነልቦናዊ ባርነት ለመላቀቅ ጥቁር አሜሪካዎች ከአንድ ትውልድ በላይ ጊዜ ወስደባቸዋል። ርዝራዥ አሁንም ድረስ አለ። ዛሬ ተጽእኖው ባልገነነበት ዘመን እንኳን እድሉን ሲጠቀሙበት ያልቻሉ ብዙዎች ናቸው። የአዲሱ ትውልድ የወደፊት ዕድል የሚወሰነው በትምህርት ላይ በምናደርገው እንቅስቃሴ ነው። ይህን ጉዳይ በሚመለከት በተለያዩ ሙያ፣ በተለያዩ የትምህርት መስክ የተሠማሩ ኢትዮጵያውያን ምሁራን ደክተሮችና መሐንዲሶች፣ የሕግ ባለሙያዎችና ሳይንቲስቶች ለአዲሱ ትውልድ አርአያ ሆነው የተለያዩ የስኮላርሺፕ ፕሮግራሞችን በማዘጋጀት አዲሱን ትውልድ መኩትኩት ይኖርባቸዋል። ባለበት አካባቢ የትምህርት ገለጻ በማዘጋጀት አዲሱን ትውልድ ወደ ትምህርት መገፋፋት አለባቸው። የአዲሱ ትውልድ የወደፊት ኑሮአቸው የሚወሰነው ኅብረተሰቡ ውስጥ እንደማንኛውም ዜጋ በንቃት ሲሳተፉ ስለሆነ ሥርዓቱ ውስጥ የሚገቡበትን ዘዴ ካሁኑ መቀየስ አለብን።

ቀደም ብለን እንደተወያየንበት ይህ የቤተሰብ ኃላፊነት ብቻ ሳይሆን ዞሮ ዞሮ የኢትዮጵያ የኅብረተሰብ ጉዳይ በመሆኑ በአሜሪካ ውስጥ የሚገኙ የኢትዮጵያውያን አጠቃላይ ኃላፊነት መሆን ይኖርበታል። ይህ ኃላፊነት

መላውን ኅብረተሰቡን የሚመለከት መሆን አለበት። ዛሬ ኢትዮጵያ ብዙ የሕክምና ደክተሮች የትምህርት ባለሙያዎች መሐንዲሶች ሳይንቲስቶች በየአቅጣጫው ያስፈልጓታል። በሁለተኛ ደረጃ መገንዘብ ያለብን ለልማትና ለዕድገት ካፒታል ስለሚያስፈልግ ለኢትዮጵያ ዕድገት ጥሪት አስቀማጮች ወይም ባለሃብቶች ከእነሱ ጀምሮ መኮትኮት አለባቸው። ሀገር ያለጥሪትና ያለካፒታል ልትበለጽግ አትችልም። ቋሚ ጥሪት ያላቸውን ለማፍራት ካሁኑ ጥሪት ማድረግ ይኖርብናል። የአፍሪካ ሀገሮች ይህን ጉዳይ በሚመለከት እመርታ ማሳየት ይገባቸዋል። አንዳንድ የአፍሪካ ሀገሮች በዚህ ረገድ ከፈተኛ መሻሻል ማሳየት ችለዋል። ለምሳሌ ያህል ጋናን ብንመለከት ቡቱላያዩ ምዕራባውያን ሀገሮች የሚኖሩ ጋናውያን ዛሬ በሀገራቸው የንግድና የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ ለመሳተፍ የሀገሪቱ ሕግ ስለሚፈቅድላቸው ዛሬ ጋና ውስጥ የተፈጠሩት አዳዲስ ኩባኞች አውሮፖን አስመስለዋታል። ዛሬ አሜሪካ ውስጥ የሚኖር የጋና ተወላጅ ሀገሩ ሕንፃ ያላሠራ፣ የጋራ ኢንዱስትሪ ያላቋቋመ ማግኘት አዳጋች ነው። አዲሱም ትውልድ ይህን ዓላማ በመከተል የኢትዮጵያ የወደፊት የዕድገት አቅጣጫ መተለም ይችላል። ለምሳሌ ያህል የተወሰኑ ኢትዮጵያውያን ተባብረው በኢሉባቡር አካባቢ የጋራ የቡና ልማት ቢያቋቁሙ ኢሉባቡር ባጭር ጊዜ ውስጥ ልትለማ ትችላለች። ይህንን ጉዳይ በሚመለከት ወደኋላ ላይ በሰፊው እንወያይበታለን። የጋና ተወላጆች ሀብታቸውን በሙሉ የሚያፈሉት ሀገራቸው ላይ ነው። የሀገሪቱም ሥርዓትና ፖሊሲ ሁሉን አመቻችቶ ሰላዘጋጅላቸው ያለምንም ቢሮክራሲያዊና ተጽእኖ ንቁ ተሳትፎ ያደርጋሉ። መገንዘብ ያለብን ለአዲሱ ትውልድ መሠረቱ ከተዘረጋለት የወደፊት ዓላማቸውና ዕቅዳቸው መስመር፣ የያዘ ይሆናል። ከሀገር የወጣነው ለመሻሻል ስለሆነ ምኞታችንንና ሀሳባችንን ለማሳካት መንገድ መፍጠርና ዘዴ መቀየስ ይኖርብናል።

እንግዲህ አዲሱ ትውልድ ተስፋው ብሩህ ነው። ይህን ምዕራፍ ለማጠቃለል ያህል አዲሱ ትውልድ ብሩህ ተስፋ የሚኖረው በአንጋፋው ትውልድ እየተመራ የባህል ቅንጅት በመፍጠር በአሜሪካ ኅብረተሰብ

ሥርዓት ውስጥ ጠልቆ ገብቶ ከአስተሳሰቡ ጋር ተዋህዶ ለመኖር ቆርጦ ሲነሳ ነው። አንጋፋውም ትውልድ ይህ ትልቅ የታሪክ ኃላፊነት ስለሆነ አዲሱን ትውልድ ለማዘጋጀት ለአዱሱ ትውልድ አለኝታ በመሆን መንገዱን ማዘጋጀት ይኖርበታል። አዲሱ ትውልድ የተገኘው ከአንጋፋው ትውልድ ስለሆነ ትልቅ የታሪክ ኃላፊነት ተጥሎበታል በሚቀጥሎት ምዕራፎች ደግሞ ለአዲሱ ትውልድ መንገድ ለመጥረግ ምን መደረግ እንዳለበት በሰፊው እንወያያለን።

ምዕራፍ ሰባት

የኢትዮጵያውያን ማኅበራዊ ድርጅቶች በአሜሪካ

ስለ አሜሪካ አመሠራረት ዘተወያየንበት ምዕራፍ እንደተገለጸው የቀድሞዎቹ አውሮፓውያን ሰደተኞች የተወለዱበትን አገራቸውን ለቀው አሜሪካንን እንዴት ሊመሠርቱ እንደቻሉ ታሪክን መሠረት በማድረግ በመጠኑም ቢሆን ለመወያየት ሞክረናል። እነዚህ የቀድሞ አውሮፓውያን ሰደተኞች ገና አገራቸውን ሳይለቁ በቤተሰብም ሆነ በሃይማኖት ጠንካራ ማኅበራዊ ድርጅት እንደነበራቸው እናስታውሳለን። አነሰም አደገም አመጣጣቸው ከጠንካራ ድርጅት ጋር ስለነበር ጽኑ ዓላማ ነበራቸው። የሰው ልጅ ጥንካሬ የሚኖረው ዓላማ ሲኖረው ስለሆነ ከአገራቸው ከመውጣታቸው በፊት አዲስ ኑሮ ለመመሥረት ቆርጠው ተነስተዋል። ይህ ጽኑ ዓላማ ማንኛውንም ችግር እንደ አመጣጡ ለመቀበል ዝግጁ አድርጓቸው ነበር።

የአሜሪካንን ጂኦግራፊያዊ ክልል ብንመለከት ከተወሰነ የአውሮፓ አካባቢ የመጡ ሰደተኞች የሠፈሩበት ቦታ የሀገሩ ሰውና ባህል እስከ አሁን ምልክቱ አለ። ከእንደ አካባቢ በቡድን በመደራጀት የተመሠረቱ ክልሎችን እስካሁን ድረስ ማየትም እንችላለን። በተጨማሪም በሰሜን ምስራቅ የሚገኙት New England በመባል የሚታወቀው የሀገር ክልል ኒው ሃምፕሽር፣ ማሳቹሰትስ፣ ኒውዮርክ፣ ሮድ አይላንድና የመሳሰሉት የአሜሪካ ክፍለ ሀገሮች ይገኙበታል እነዚህ ክፍለ ሀገሮች በአብዛኛው ሰማቸውም እንደሚያመለክተው ከታላቋ ብሪታኒያ ከእንግሊዝ የመጡ ሠፋሪዎች መሆናቸው በቦታ ስያሜያቸው ሊታወቁ ይችላሉ። ለማስረጃም ያህል አዲሲቷ እንግሊዝ፣ አዲሲቷ ኒዮርክ፣ አዲሲቷ ሃምፕሽር፣ እየተባሉ ተሰይመዋል። ተሰደው የመጡ የእንግሊዝ ሰፋሪዎችም ድርጅታቸውን እንዲያጠናክሩና አንድ ላይ እንዲሰባሰቡ አድርጓቸዋል። አዲስ አበባንም

ብንመለከት ጅሩ ሰፈር ወሎ ሰፈር ጎጃም በረንዳ ወዘተ በመባል በሕዝቡ አሰፋፈር ተሰይመዋል። ይህም በነዚህ አካባቢዎች የሰፈሩ ከየት እንደመጡ ይታወቃል። ይህም አሰፋፈር ለሕዝቡ መደራጀትም እንዴት ምክንያት እንደሆነ መረዳት ይቻላል።

በተመሳሳይ ደረጃም እያንዳንዱን የአሜሪካ ከፍተኛ ጂኦግራፊያዊ ክልል ብንመለከት ቀስ በቀስ እየተደበላለቀ ይምጣ እንጂ የሕዝቡ አሰፋፈር የአውሮፓን ግንድ የተከተለ ነው። ለምሳሌ ያህል መካከለኛው ምዕራብ በመባል በሚታወቀው በአሜሪካ ከፍተኛ ክልል ወደ ሚኒሶታ ዊስኮንሰን፣ አይዋ፣ ሚሺገን አካባቢ ደግሞ ከስካንድኔቪያን አገሮች ማለትም ከስዊድን ከኖርዌይ ከዴንማርክ ፈልሰው የመጡ ዝርያዎች ክልሉን እንደቆረቆሩት ማየት እንችላለን። አሜሪካ በአጠቃላይ በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ከአውሮፓ ከተለያየ ክፍል በየጊዜው እየፈለሱ በመምጣት የሠፈሩባት አገር ናት።

የቅርቡን የአሜሪካንን አመሠራረት ስንመለከት ደግሞ California በተለይም ሳንፍራንሲስኮ ከተማ ውስጥ ራሱን የቻለ የቻይና ከተማ መመሥረቱን በግልጽ ማየት ይቻላል። ቻይናዎች በብዛት የሰፈሩበት የሳንፍራንሲስኮ ከተማ ክፍል ሙሉ በሙሉ ግዛቱ የቻይናውያን ነው ለማለት ይቻላል። የከተማው ክልል ንግዱም ቢሆን የሚንቀሳቀሱ በቻይናውያን ተወላጆች ነው። በአሜሪካ ውስጥ ሳንፍራንሲስኮ በከፍተኛ ደረጃ የተደራጀ የቻይና ኅብረተሰብ የሚኖርበት ከተማ ነው። በዚህ ከተማ ውስጥ የሚኖሩ የቻይና ተወላጆች የራሳቸው የሆነ ማኅበረሰብ በመፍጠር የራሳቸው የሆኑ ማኅበራዊ ፓለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ድርጅቶች ለመፍጠር ችለዋል። ባንኮች፣ ሆስፒታሎች፣ ትምህርት ቤቶችና ከፍተኛ የንግድ ተቋሞች የሚንቀሳቀሱት በቻይናውያን ተወላጆች ነው። የራሳቸውን ድርጅቶች በመፍጠር ኢኮኖሚያቸውን በማጠናከር ላይ ይገኛሉ በተመሳሳይ ደረጃ ደግሞ በአነስተኛ ንግድ ላይ የተሰማሩት የኮርያ ተወላጆች ዛሬ በየትኛውም ከተማ የልብስ ንፅህና ኢንዱስትሪን በቁጥጥራቸው ሥር

እድርገዋል። የኮሪያ ተወላጆች በአሜሪካ ውስጥ ከፍተኛ የንግድ እንቅስቃሴ የሚያሳዩ ጠንካራ ሕዝቦች ናቸው።

ከአፍሪካ የሚፈልሱት ሰፋሪዎች ግን በዚህ ረገድ ከፍተኛ የንግድ እንቅስቃሴ ሲያደርጉ አይታዩም። በየጊዜው ከአፍሪካ የሚፈልሱት ሰደተኞች የራሳቸው የሆነ የተጠናከረ ማኅበራዊ ድርጅትን መፍጠር ገና አልጀመሩም። አፍሪካውያን ሰደተኞች የቻይናዎችንና የኮርያዎችን የመሰለ አዝማሚያ ማሳየት አልጀመሩም። ከጥቁሩ ዓለም ዘመጡትም ቢሆን የድርጅትና የንግድ ሥራ እንቅስቃሴ የሚያሳዩት የሄይቲ ተወላጆች ናቸው። የሄይቲ ተወላጆች ከሌላው ከጥቁር ሕዝብ ክፍል የንግድ እንቅስቃሴ የሚያሳዩ ታታሪ ሕዝቦች ናቸው። የአሜሪካንን አመሥራረት ታሪክ ወደኋላ ዞር ብለን ስንቃኘው በጠንካራ ማኅበራዊ ድርጅት ላይ የተመሠረተ ነው። እንደ ኅብረተሰብ የሚንቀሳቅሰው ጠንካራ የሆነ ማኅበራዊ ድርጅት ሲኖረው ነው። ይህ ጠንካራ ማኅበራዊ ድርጅት ከሌለ የኅብረተሰብነት ስሜት ሊፈጠር አይችልም። ከሀገር ቤት ይዘን የምንመጣው የመተባበር የመተሳሰብና የአንድነት ስሜት ከሌለ አሜሪካ ውስጥ ከደረሰን በኋላ አብሮ ለመሰባሰብና ለመደራጀት ረጅም ጊዜ ሊወስድብን ይችላል። አሜሪካ ልትፈጠር የቻለችው በዚህ ዓይነት ድርጅትና ማኅበራዊ አሠራር ነው። እንግዲህ ጠንካራ ኅብረተሰብ ለመፍጠር አስቀድሞን ሁሉም የራሱን ከተማ፣ የራሱን ድርጅት፣ ሁሉም የራሱን ማኅበር ማቋቋም አለበት። ሕዝቡም ኃይል ሊኖረው የሚችለው በሚፈጥራቸው ድርጅቶች አማካኝነት ነው። ነገር የአሜሪካ ሕዝብ እዚህ ደረጃ ላይ ደርሶ አሜሪካንን የሚያህል ጠንካራና ኃይለኛ መንግሥት ሊፈጥር የቻለው ከጥቃቅን ከተማ መጥተው በተደራጁ ሰደተኞች ነው።

የቀድሞዎቹ የእንግሊዝ ሰፋሪዎች በነበራቸው የአንድነት ስሜትና የመተባበር አዝማሚያ ዘመናዊቷን አሜሪካ ሊፈጥሩ ችለዋል። በአጠቃላይ የአውሮፓውያንን ሰፋሪዎች የተለየ የሚያደርጋቸው ይህ ጠንካራ የመተባበር ስሜት ነው። ሲሰፍሩም በድርጅት ነበር። ሲኖሩም፣ ሲንቀሳቀሱም በድርጅታቸው አማካይነት ነበር። አመጣጣቸው አሰፋፈራቸው በተጠናከረ

ሁኔታ በሰኑ ዓላማ የተመሠረተ በመሆኑ ኑሮአቸው ሊቃናላቸው ችሎአል። በኅብረተሰብ ደረጃ ሌሎች በአሜሪካ ኅብረተሰብ እጅግ የተላካና የተቃና ኑሮ ሊመሠርቱ የቻሉ የግሪክ ሀገር ሰደተኞች ናቸው። ዛሬ አሜሪካውያን ግሪኮች በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ በንግድ በኢኮኖሚ እንዲሁም በፖለቲካ ረገድ በከፍተኛ ደረጃ ላይ ያሉ ኅብረተሰቦች ናቸው። ግሪኮች ከጥንት ጀምረው በንግድና በፖለቲካ በጣም የተራቀቁ መሆናቸው ታሪካቸው ይናገራል። የቆየ የንግድ ባህሉ ስላላቸው ዛሬ አሜሪካ ውስጥ ያሉ የግሪክ ተወላጆች በንግድ በፖለቲካ፣ በትምህርት ከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሰዋል። ከመካከላቸውም በአንድ ወቅት ለአሜሪካ ፕሬዝዳንትነት ለመወዳደር የበቃ ከፍተኛ የፖለቲካ መሪ አፍርተዋል። ከቅርብ የአሜሪካ ታሪክ እንደምንረዳው ባንድ ወቅት የማሳቹስትስ ክፍለ ሀገር ገዢ የነበረ የግሪክ ተወላጅ ማይክል ዱካከስ የአሜሪካ ፕሬዝዳንት ለመሆን ከትልቁ ጆርጅ ቡሽ ጋር ተወዳድሮ ለጥቂት ተሸንፏል።

ባህሉን ሳይለቅ ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ተዋህዶ የኅብረተሰቡን የአኗኗር ቁልፍ ያገኘ ኅብረተሰብ ቢኖር የግሪክ ኅብረተሰብ ነው። የግሪክ ተወላጆች በአሜሪካ ኢኮኖሚ ከፍተኛ ቦታ የያዙ ኅብረተሰቦች ናቸው። ዛሬ በየከተማው የግሪክ መንደር በመባል የሚታወቁ የንግድ ማእከሎች ጥቂት አይደሉም። እያንዳንዱ ኅብረተሰብ የየራሱን የንግድ ዘርፍ በመከተል በአሜሪካ ኅብረተሰብ የፖለቲካና የኢኮኖሚ ሥርዓት ውስጥ መግባት ይኖርበታል። በተመሳሳይ ሁኔታ የጣሊያንና የፈረንሳይ ተወላጆችም የአሜሪካንን የፋሽን ኢንዱስትሪ በቁጥጥራቸው ሥር አውለዋል። የአውሮፓ ተሰዳጅ ሁሉ የራሱ የሆነ ምልክቱን በአገሪቷ ላይ አሳርፏል። አሜሪካ ልዩ ልዩ የሆኑ የንግድና የቴክኖሎጂ ፈጠራዎች የተካሄዱባት ኅብረተሰብ ናት። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ እያንዳንዱ የራሱን የሙያና የኑሮ መተዳደርያ ዘርፍ በመፍጠር ኅብረተሰቡን ማሳወቅ ችሏል። ለምሳሌ ያህል የኮርያ ሕዝቦች በቁንጅና ሸቀጣ ሸቀጥ ላይ በማተኮር እስከ ገጠሩ አሜሪካ ድረስ በመሰማራት ንግዳቸውን እያስፋፉ ናቸው። አሜሪካ ከተለያዩ ኅብረተሰቦች አዲስ አስተሳሰብ አዲስ የሙያ ዘርፍ በየጊዜው የሚፈጠርባት ሀገር ናት።

አሁን ደግሞ ፈታችንን ወደ ኢትዮጵያውያን ብናዞር የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ አሜሪካ ውስጥ ገና ራሱን በኅብረተሰብነት ደረጃ አላደራጀም። የራሱን የሙያ ዘርፍ ገና አልፈጠረም። ኢትዮጵያውያን በተለየ የሚታወቁበት የሙያም ሆነ የንግድ ዘርፍ ገና አልተፈጠረም። የኢትዮጵያውያን ምልክት የሆነ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ሰርጎ የገባ የሙያ ዘርፍ ገና አልተፈጠረም። በኢትዮጵያውያን ዘንድ የኢንተርፕሪናር መንፈስ ወይም የንግድ እንቅስቃሴ ጎልቶ የሚታይ እንቅስቃሴ አይደለም። ኢትዮጵያ በጥንት የዓለም የንግድ ታሪክ ከግሪክ ጋር ብትወዳደርም ኢትዮጵያውያን በአሜሪካ ታሪክ ውስጥ ከግሪክ ኅብረተሰብ ጋር ጨርሶ ሲወዳደሩ አይችሉም። ከኢትዮጵያ ታሪክ አንፃር የኢትዮጵያውያን ኅብረተሰብ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ አዲስ ታሪክ መፍጠር ይኖርባቸዋል። ይህ እንቅስቃሴ ለምን እንዳልተፈጠረ ለወደፊት አንድ ራሱን የቻለ የመነጋገሪያ እና የመወያያ ነጥብ ይሆናል።

የኢትዮጵያውያን አደረጃጀት በአሜሪካ ራሱን የቻለ ነጥብ ወይም ርዕስ ነው። ለዚህ ሁሉ አጠቃላይ መልስ የሚሆንንና በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ልንወያይበት የሚገባው የድርጅት ሁኔታ ነው። ማንኛውም ኅብረተሰብ ማኅበራዊ እንቅስቃሴ ማኅበራዊ ድርጅት ከሌለው በተናጠል የሚሠራው ሥራ ሁሉ የጎሳ ውጤት ሊያመጣ አይችልም። ይህ በኢትዮጵያውያን መካከል የሚታየው የአኗኗርና የድርጅት ጉድለት በጣም አሳሳቢ ነው። በየጊዜው ወደ አሜሪካ የሚፈልሰው የኢትዮጵያውያን ኅብረተሰብ የሚያሰባስበው፣ የሚያደራጀውና የሚያንቀሳቀሰው ኃይል ያስፈልገዋል። በተለያዩ ጊዜያት ወደ አሜሪካ ፈልሰው የመጡ የራሺያ ግጥም ገጣሚዎች የባሌት ተዋንያን የሙዚቃ ደራሲዎች የሲኒማ አርቲስቶች የሰነፅሁፍ ሊቃውንት በመሆን የአሜሪካንን ስነጥበብ እንደገና ፈጥረውታል። ዛሬ ሆለውድን ከሚቆጣጠሩት ቤተሰቦች አንዱ የሆነው የክርክ ደግላስና የማይክል ዳግላስ ቤተሰብ ከራሽያ ፈልሰው የመጡ የሰነጥበብ ስደተኞች ናቸው።

ማንኛውም ማኅበረሰብ ሊመካበት የሚችል አንድ የሙያ ዘርፍ ያስፈልገዋል። በየትኛውም አካባቢ በሚገኝ ኅብረተሰብ ውስጥ በከፍተኛ የትምህርት መስክ ማለትም በኮሌጆችና በተለያዩ ዩኒቨርሲቲዎች በርካታ የሳይንስ ትምህርት ባለሙያዎች የሆኑ ኢትዮጵያውያን ቢኖሩም የኢትዮጵያውያን ድርጅት ባለመኖሩ እንቅስቃሴያቸው ጎልቶ አይታይም። ዛሬ በታላላቅ በአሜሪካ ዩንቨርሲቲዎች ተሰማርተው የሚገኙ ኢትዮጵያውያን ቁጥር አነስተኛ አይደለም። ነገር ግን ድርጅት ስለሌላቸው እርስበርሳቸው ስለማይታወቁ ጠንካራ የኢትዮጵያውያን ኅብረተሰብ መፍጠር አልቻሉም። አሜሪካ ውስጥ የኢትዮጵያን ቁጥር በየጊዜው እየጨመረ በመሄዱ ዛሬ ኢትዮጵያውያን ያልረገጡት የአሜሪካ ከተማ የለም ለማለት ያስደፍራል። አላስካ እንኳን ሳይቀር ኢትዮጵያውያን በየቦታው ተሰማርተዋል። በተለይም በአሜሪካ ትላልቅ ከተሞች በዋሽንግተን ዲሲ በሎሳንጂላስ በዳላስ በሂውስተን ኢትዮጵያውያን በብዛት ሰፍረው ይገኛሉ። ባለቶት ሃያ ዓመታት ውስጥ የኢትዮጵያውያን ታሪክ በአሜሪካ እየተለወጠ የመጣ ይመስላል። ከታሪክ እንደምንረዳው ኢትዮጵያውያን ወደ አሜሪካ መምጣት የጀመሩት ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ማብቂያ አካባቢ እንደ ነበር መረጃዎች ያሳያሉ። ኢትዮጵያውያን በአሁኑ ወቅት በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ምን ዓይነት ሚና ምን ዓይነት ቦታ እንደያዙ መመርመርና ማጥናት ይኖርብናል።

ባጠቃላይ ኢትዮጵያና አሜሪካ ባሕር ደረጃ የወዳጅነት ግንኙነት ከመሠረቱ ከመቶ ዓመት በላይ መሆኑ ታሪክ ይመሰክራል። በዚህ በመቶ ዓመት ግንኙነቷ ኢትዮጵያ ከአሜሪካ ያተረፈችው ይኼ ነው የሚባል ከፍተኛ የፅድገትና የሥልጣኔ እንቅስቃሴ አለታየም። ከሌላም አንፃር ብናየው ለኢትዮጵያ ሕዝብ ለኢትዮጵያ ሥልጣኔ ለኢትዮጵያ እንቅስቃሴ ለኢትዮጵያ መሻሻል ለመቶ ዓመታት ያህል ባላቸው ግንኙነት አሜሪካ ያደረገችው ከፍተኛ አስተዋጽኦ ጎልቶ የሚታይ አይደለም። መቶ ዓመት ቀላል ጊዜ አይደለም። በየጊዜው እንደምናየው አልፎ አልፎ ጥቃቅን እርዳታ ከማድረግ በስተቀር የኢትዮጵያን ኢኮኖሚ በከፍተኛ ደረጃ ለመለወጥ በመቶ

ዓመት ውስጥ የተደረገ ከፍተኛ አንቅስቃሴ አልታየም። ለመቶ ዓመታት ያህል የኢትዮጵያና የአሜሪካ ወዳጅነት እየተባለ ቢጠራም ወዳጅነቱ ለኢትዮጵያ በተጨማሪ የሚታይ ከፍተኛ የዕድገት መሻሻል አላተረፈላትም። ግንኙነቱ ለይስሙሳና ለአሜሪካ ዓለም አቀፋዊ የፖለቲካ ስትራቴጂ የታቀደ እንጂ ለኢትዮጵያ መሻሻል የታቀደ አየመስልም። ለምሳሌ ያህል በአስመራ ከተማ ተቋቁሞ የነበረው የአሜሪካ የቴሌኮሚኒኬሽን ማዕከል ለኢትዮጵያ ሥልጣኔ ተብሎ ሳይሆን የአፍሪካ ቀንድና የመካከለኛውን ምሥራቅ ፖለቲካ ለመቆጣጠር እንዲያመቻች የታሰበ ነበር።

ለኢትዮጵያውያን ሥልጣኔ ለኢትዮጵያ ኢኮኖሚ ዕድገት በሁለቱ አገሮች መካከል በነበረው በመቶ ዓመት ግንኙነት ውስጥ አሜሪካ ለኢትዮጵያ ቋሚ የሆነ ነገር የሠራችው የለም። ሁናቴውን ከሌላ አንጻር ብንመለከተው ደግሞ ኢትዮጵያውያን አሜሪካ ውስጥ መኖር ከጀመሩ 100 ዓመታት አልፈዋል። በዚህ ረጅም ጊዜ ውስጥ ኢትዮጵያውያን በአሜሪካ ኅብረተሰብ ኢኮኖሚና የፖለቲካ ሂደት ውስጥ ያላቸው ቦታ በከፍተኛ ደረጃ የሚታይ አይደለም። የኢትዮጵያውያን ኅብረተሰብ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ የሚያደርገው የኢኮኖሚና የፖለቲካ እንቅስቃሴ ይህን ያህል ጎልቶ የሚታይ አይደለም። ወደ አንድ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ኢትዮጵያውያን አሜሪካ ውስጥ ቢኖሩም በኅብረተሰቡ ዘንድ ያላቸው የማኅበራዊ የፖለቲካና የኢኮኖሚ ተሳትፎ ጎልቶ የሚታይ አይደለም። ትንሽ የሚያበረታታውና እንደ ኢትዮጵያዊ መታወቂያ ሊቆጠር የሚችለው በታላላቅ ከተሞች የሚገኙት የኢትዮጵያውያን ምግብ ቤቶች መበራከት ነው። በተለይ በዋሽንግተን ዲሲ ከሃምሳ የማያንሱ የኢትዮጵያ የባህል ምግብ ቤቶች አሉ።

በተመሳሳይ ደረጃ የአሜሪካንን ከተሞች ያጥለቀላቁት የቻይና ምግብ ቤቶች እንደ ከፍተኛ ኢንዱስትሪ የሚቆጠሩ ናቸው። የቻይና ምግብ ቤቶች አሜሪካ ውስጥ ሊሰፋፉ የቻሉት በተለይ የምግቡን አቀራረብ ከአሜሪካ ሕዝብ አኗኗር ጋር በማዛመድ በቀላሉ ተይዞ የሚሄድ ወይም ቢሮ

ወይም መኖሪያ ቤት ድረስ በማዘዝ እንዲገኝ አመቺ አድርገው በማቅረባቸው ነው። የኢትዮጵያ ምግብ ቤቶች ባቀራረባቸው ገና እዚህ ደረጃ ላይ አልደረሱም። የኢትዮጵያ ምግብ ቤቶች አቀራረባቸው ባህላዊ እንጂ ንግድ ላይ ያተኮረ አይደለም። የምግቡ አሠራርና ባህሉ እንደተጠበቀ ሆኖ አቀራረቡን ለሕዝቡ የአኗኗር ሁኔታ አመች ሆኖ ማቅረብ ይቻላል። የንግድ ሥራ በፈጠራ ሥራ ችሎታ ላይ የተመሰረተ እንደመሆኑ መጠን የተለያዩ ዘዴዎች በመፍጠር አቀራረቡን ቀልጣፋ ማድረግ ይቻላል።

ኢትዮጵያውያን አንድ ማኅበረሰብ እንደመሆናቸው መጠን አሜሪካ ከመጡ በኋላ አንዳንድ የውስጥ ልዩነት በመካከላቸው ቢኖርም በውጭ አገር ሲኖሩ በኢትዮጵያዊነታቸው መቀራረብና መተሳሰብ ይኖርባቸዋል። ይህ ማኅበራዊ ጉዳይ ከፍተኛ ትኩረት የሚሰጠው መሆን አለበት። አብሮ በመተባበር ብዙ እንቅስቃሴ ማድረግ ሲቻል በጥቃቅን ልዩነት ተፋጦ መቀመጥ ሊያሻሽለን አይችልም። የአሜሪካ ኅብረተሰብ ግንድ የሆነው የእንግሊዝ ሕዝብ በማካከላቸው ያለውን የሃይማኖትና የዘር ልዩነታቸውን እርግፍ አድርገው ትተው አዲስ ሕይወት አዲስ ምዕራፍ ለመጀመር ቆርጠው ስለተነሱ ባንድነታቸውና በመተባበራቸው አሜሪካንን መፍጠር ችለዋል።

አውሮፓውያንም እዚህ ደረጃ ሊደርሱ የቻሉት የውስጥ ልዩነታቸውን ገለል በማድረግ አዲስ ኑሮ ለመመስረት ቆርጠው ስለተነሱ ነው። በኢትዮጵያውያን ማኅበረሰብ ይህ አዝማሚያ መታየት ይኖርበታል። በመሠረቱ ወደ አሜሪካ የሚመጣው ከማያውቀው ሕዝብ ጋር አዲስ ኑሮ ለመቆራቆር፣ አዲስ ኑሮ ለመጀመር፣ አዲስ ምዕራፍ ለመክፈት መሆን ይኖርበታል። አሜሪካ በታሪክ ይህ አዲስ የሀገር ግንባታ ጽንሰ ሃሰብ ያላት ሀገር ናት። ብዙም ሕዝብ አሜሪካ ውስጥ ኑሮውን የቀየሰው ይህንን የአሜሪካን ጽንሰ ሃሰብ በመከተል ነው። ከሀገር መውጣት ቀላል ነገር አይደለም። ከሀገር መውጣት አዲስ ኑሮን አዲስ ሕይወትን መጀመር ማለት ነው። አዲስ ፍልስፍና አዲስ አስተሳሰብ አዲስ የሕይወት አመራር አዲስ የኑሮ ዘይቤ መፍጠር ማለት ነው። በዚህ አንጻር በኢትዮጵያ ኅብረተሰብ መካከል ይህ

አዲስ የመወዳጀት ስሜት መፈጠር አለበት። ይህ አዲስ የሕይወት ምዕራፍ ሕዝቡን ስለሚያስተባብርና ሁላችንም አንድ ዓላማ ስላለን ወደፊት አብረን መራመድ እንችላለን።

የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በአሜሪካ ውስጥ ይህ ዓላማ እንዲኖረው ይህ መንፈስ እንዲኖረው ይህ ዕቅድ እንዲኖረው ያስፈልጋል። አሜሪካ ውስጥ አዲስ ዓለም፣ አዲስ ሀገር፣ አዲስ ማኅበር፣ አዲስ ሕይወት፣ አዲስ ምዕራፍ መፍጠር አለብን። ይህ ከፍተኛ የአስተሳሰብ ለውጥ እንዲኖር ያስፈልጋል። ባስተሳሰባችንና በአመለካከታችን አዲስ ስው መሆን ይኖርብናል። አሜሪካም የተመሰረተችው በዚህ ዓይነት ዝንባሌና በአዲስ አስተሳሰብ ነው። ይህ ዓይነት አስተሳሰብ ከሌለን ወደፊት መራመድና መሻሻል አንችልም። አሜሪካ የምትባል ሀገር በአሁኑ ሁኔታዋ ከዚህ በፊት አልነበረችም። አሜሪካ የሰው ስሜት የሰው ዓላማ የሰው ዝንባሌ የፈጠራት ሀገር ናት። አሜሪካ መምጣት ትርጉም የሚኖረው ደግሞ የዚህ ረቂቅ ሃሳብ ተካፋይ ስንሆን ነው። ይህ አስተሳሰብ ከሌለን፣ ይህ ዓላማ ከሌለን አሜሪካ መምጣታችን ከንቲ ነው። በተደጋጋሚ እንደጠቀስነው በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ የሚሳካለትና ከፍተኛ ደረጃ ላይ የሚደርሰውም ይህንን ዝንባሌ የተከተለና ይህንን ዓላማ የያዘ ሕዝብ ነው። በአዲስ ሕይወት በአዲስ ምእራፍ የሚያምን ኅብረተሰብ የአሜሪካ ጽንሰ ሐሳብ የተዋሃደው ነው። እንግዲህ በዚህ አንጻር አሜሪካ ማለት የጂኦግራፊ ክልል ብቻ ሳይሆን አዲስ ፍልስፍና አዲስ የኑሮ ዘዴ አዲስ ዓላማ አዲስ ጽንሰ ሃሳብ ማዳበር ማለት ነው። ሁሉም ከየአለበት በመርከብ እየተንሳፈፈ ወደ አሜሪካ መጉረፍ የጀመረው ይህንን ዓላማ ይህን ምኞት ከግብ ለማድረስ ነበር።

የአሜሪካም የኢኮኖሚ ግንባታ ሊሳካ የቻለው ወደ አሜሪካ የሚመጣው ሕዝብ ሁሉም የሚጣጣረው ይህን ምኞቱን ለማሳካት ስለሆነ ቆርጦ የተነሳ ሕዝብ በመሆኑ የማይፈነቅለው ድንጋይ የለም። አሜሪካ የተመሠረተችውና ያደገችው በዚህ ከፍተኛ ዓላማ ባለው ሕዝብና በጠንካራ ሠራተኛ ሕዝብ ለማካኝነት ነው። የአሜሪካ የኢኮኖሚ አውታር የቆመው በዚህ ጠንካራ

ፍልስፍና ላይ ነው። የዓለም ኅብረተሰብ በሙሉ እንደ አሜሪካ ኅብረተሰብ ጠንካራ ዓላማ ኖሮት ጥሮ ግሮ ደክሞ ጠንክሮ ቢሠራ ዛሬ ዓለም የት በደረሰች ነበር። ይህ የሥልጣኔ እምብርት የሆነው የአሜሪካ ኅብረተሰብ ፍልስፍና ከአውሮፓ ከእስያ ከአፍሪካ እንዲሁም ከላቲን አሜሪካ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሕዝቦች በየጊዜው ወደ አሜሪካ እንዲገርፉ አድርጓቸዋል። የአሜሪካንን አመሠራረት ስንመለከት መሠረቱ ሃብታም ሀገር በመሆኗ ሳይሆን የሚመጡት ሕዝቦች ያላቸው ቆራጥነትና ጠንካራ ሠራተኝነት ነው። ሃብትን የሚፈጥረው ሰው ነው። ሃብትን የሚፈጥረው ሥራ ነው። አሜሪካንን ያሳደጋት የቆዳ ሃብቷ ንብረቷ ሳይሆን የሰዎች ጽኑ ፍላጎትና ታታሪ ሠራተኞች መሆን ነው። የዓለምም ሕዝብ ወደ አሜሪካ ሊጐርፍ የቻለው ሥርዓቱ ታታሪና ጠንካራ ሠራተኞችን ስለሚስብ ነው የዓለምን ሕዝብ በመሳብ እንዲህ ዓይነት ሁኔታ ያላቸው ሀገሮች በዓለም ውስጥ ብዙ አይደሉም። ይህ የሃያኛው ክፍለ ዘመን ማኅበራዊ ከሥተት ነው ለማለት ይቻላል። በዓለም ውስጥ ማንም ሀገር እንደዚህ የዓለምን ሕዝብ በከፍተኛ ቁጥር የሳበ ሀገር አልታየም። ሌላው የዓለም ክፍል እያንቀላፋ ነበር ለማለት ይቻላል።

አሜሪካ ውስጥ ሳይንስና ቴክኖሎጂ የተስፋፋው እንደዚህ ባለው ሁኔታ ነው። ዛሬ በጣም በከፍተኛ ደረጃ ትምህርት የሰለጠነ ምሁራን ከራሻያ ከቻይና ከአፍሪካ ከሕንድ ከፓኪስታን ሳይቀር ወደ አሜሪካ እየጎረፉ ነው። እንግዲህ በዚህ ሁኔታ አሜሪካ ምርጥ የሆነ የሰው ኃይል የሚጎርፍባት ሀገር ሆናለች። ይህ ነው አሜሪካንን ሊያሳድጋት የቻለው። አሜሪካኖች እንዲህ ዓይነት ሥርአትን በነዚህ ሁለት መቶ ዓመታት ውስጥ በመፍጠራቸው የሚደነቁ ሕዝቦች ናቸው ለማለት ይቻላል። ዓለም ወደ አሜሪካ መጉረፍ ከጀመረ እነሆ ሁለት መቶ ዓመታት አልፈዋል። በአሜሪካና በአውሮፓ ከፍተኛ አድናቆትን ያተረፈው ድምጻዊ ተጫዋች ፍራንክ ስናትራ ቤተሰቦች ከጣሊያን ሀገር የተሰደዱ ነበሩ። ለልጆቻቸው አዲስ ዕድልን ለመፍጠር ኒውዮርክ ከተማ ገብተው ካንዱ ሥራ ወዳንዱ ሲዘዋወሩ ከቆዩ በኋላ የኋላ ኋላ ልጃቸው ስመ ጥሩ አርቲስት በመሆን የብዙ ሚሊዮን ከበርቴ ሆኗል።

በቅርብ ጊዜም እንዳየነውና እንደሰማነው በአስተራሪ ጡንቻውን በማጸበርና ከብደት በማንሳት የታወቀው አትሌት አርኖልድ ሸዋዚንገር አሜሪካ ሲገባ አንዲት ሻንጣ ብቻ ይዞ መጥቶ ቀስ በቀስ የሲኒማ ተዋናይ ሆኖ ለረዥም ጊዜ ከሠራ በኋላ ከፍተኛ ስምና ዝናን በማትረፍ የካሊፎርኒያ ገዥ ሆኖ ለመመረቅ በቅቷል። በፊልም መሥራት ታዋቂ የሆኑት ኮርክ ዳግላስ ማይክል ዳግላስ ወላጆቻቸው የሩሲያ ሰደተኞች ነበሩ። ባጠቃላይ የአሜሪካንን ኅብረተሰብ ታሪክና የአሜሪካንን አመሠራረት ስናይ ጎልቶ የሚታየው ይህ ዓይነቱ ታሪክ ነው። ሁሉም በየፊናው አዲስ ኑሮ አዲስ ሕይወት መጀመር ይኖርበታል።

የኢትዮጵያ ኅብረተሰብም ከሌላው ኅብረተሰብ ጋር ለመኖር የሚችለው በዚህ መንፈስ ሲጠመቅ ነው። ኑሯችንን የምናካሂደው ባለን ዓላማና ባለን አስተሳሰብ ነው። ግስጋሪያችን የሚለካው በምንከተለው ዓላማ ነው። ወደ አሜሪካን ስንመጣ ቶሎ ከአዲስ አስተሳሰብ ጋር መጋዳኘት አለብን። አሜሪካ የሚገኘው የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ምን ያህል የአስተሳሰብ ለውጥ እንዳደረገ ማጥናትና መመርመር ይኖርብናል። የሌላውን ሕዝብ አመጣጥ ካጠናን ለምሳሌ ያህል የኢትዮጵያን ኅብረተሰብ አድኗል በአሜሪካ ውስጥ እንዳየነው ይህ ማኅበረሰብ የሚያሳየው እንቅስቃሴ ምን እንደሚመስል ማጥናት ይኖርብናል። በዚህ ዓይነት የጣልያንን የግሪክን የቻይናን የኮሪያን ኅብረተሰብ እንዴት ኑሮውን መለወጥ እንደቻለ ለማየት ሞክረናል። ዛሬ አሜሪካ ውስጥ ያለ ኅብረተሰብ በሙሉ በልዩ ልዩ ምክንያት ከሀገሩ ወጥቶ አዲስ ኑሮ የመሰረተ ኅብረተሰብ ነው። ኢትዮጵያውያንም ከዚህ የተለዩ አይደሉም። እንደማንኛውም የአሜሪካ ኅብረተሰብ በልዩ ልዩ ምክንያት ከአገራቸው መጥተው አዲስ ኑሮ ለመመሥረት የሚጣጡ ኅብረተሰቦች ናቸው።

ኢትዮጵያውያን የኅብረተሰብ መለያችን ምንድን ነው? አሜሪካ ውስጥ በተናጠል ለመኖር ሳይሆን በኅብረተሰብ ደረጃ ለመኖር ጥረት ማድረግ አለብን። ይህ የኅብረተሰብ ስሜት ሲፈጠር ኅብረተሰቡ ጠንካራ ህልውና

ይኖረዋል። ባለፈው ምዕራፍ እንደተናገርነው አዲስ ትውልድ ሲፈጠር የሚችለው ጠንካራ የኅብረተሰብ ስሜት ሲኖር ነው። ኅብረተሰቡ የወለደው አዲስ ትውልድ ለሕይወቱ ዓላማ እንዲኖረው ይረዳዋል። በአሜሪካ ውስጥ የሚኖሩ የእስራኤል ተወላጆች በአሁኑ ወቅት ከፍተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ ደርሰዋል። የእስራኤል ተወላጆች እንደማንኛውም ሕዝብ አሜሪካ መጥተው ኑሮአቸውን የመሠረቱ ናቸው። ከእስራኤል ሕዝቦች የምንረዳው ትልቁ ቁም ነገር ከፍተኛ የኅብረተሰብ ስሜት አላቸው። በተናጠል የሚኖር የእስራኤል ተወላጅ የለም። በከፍተኛ ደረጃ በኅብረተሰብ ተደራጅተዋል። ራሳቸውን የሚያዩት በኅብረተሰብ ደረጃ ነው። ይህ የኅብረተሰብ ስሜት ይህ የኅብረተሰብ ድርጅት የእስራኤል ልጆች የሚል ጽንሰ ሃሳብ ፈጥሮ ዛሬ በከፍተኛ ደረጃ ተደራጅተው የአሜሪካንን ኢኮኖሚ በብዙ አቅጣጫዎች ሲያንቀሳቅሱ ይገኛሉ። ለዚህ ያበቃቸው አንዱ ሁኔታ ይህ የጠንካራ ኅብረተሰብ ስሜት ነው። በታሪክ እንደምናውቀው አረመኔው ሂትላር ባነሳው በሁለተኛው የዓለም ጦርነት አስቃቂና ጭካኔ የተሞላበት አልቂት የደረሰባቸው ሕዝቦች ናቸው። ይህንን ሁሉ መከራ አልፈው ዛሬ አዲስ ሕይወትን መመሥረት የአሜሪካንን ኢኮኖሚ የአሜሪካንን ፖለቲካ የሚቀይሱ ሰዎች ሆነዋል። የሚያሳዩት ትብብር የማንም ኅብረተሰብ የሚያሳየው አይደለም።

በሌላ አንጻር ደግሞ የአሜሪካንን ጥቁር ሕዝብ ስንመለከት እንደከብት በበረት እየታሳረ እንደ እቃ እየተሸጠና እየተሰወጠ ለረጅም ጊዜ በባርነት ቀንበር ሥር ወድቆ እንደነበር የሚታወስ ነው። በእስራኤላውያን ላይ የደረሰው ግፍ እጅግ ዘግናኝ ቢሆንም በጥቁር ሕዝብ ላይም ለረጅም ዘመን የተካሄደው ጭካኔ ወደር የለውም። ነገር ግን ሁለቱን ኅብረተሰቦች ስናነፃፅር የእስራኤል ልጆች ከወደቁበት ተነስተው አዲስ ምዕራፍ በመክፈት ከፍተኛ ቦታ ሲደርሱ ጥቁሩ ሕዝብ ግን እስካሁን ድረስ ከወደቀበት አልተነሳም። የእስራኤል ተወላጆች የሰው ልጅ ከወደቀበት መነሳት እንደሚችል በታሪክ አስመስክረዋል። ያንን ያህል በደል ያንን ያህል ስቃይ ደርሰባቸው ከዚህ ውድቀት መነሳት መቻላቸው ምን ያህል ጥንካሬ

እንዳላቸው ያሳየናል። በዓለም ላይ በተለያዩ ጊዜ የተለያዩ ወረራዎች የደረሰባቸው ሕዝቦች በታሪክ ብዙ ናቸው። ከወደቁ በኋላ መነሳት መቻል ግን ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ነው። ከወደቀበት የቀረ ሕዝብ በዓለም ላይ በብዛት ይታያል። ለምሳሌ ያህል የደቡብ አሜሪካ ሕዝብ ረጅም የሥልጣኔ ታሪክ ያለውና አሜሪካ ሳትፈጠር ቀድሞ የነበረ ሕዝብ ነው። በተለያዩ የአውሮፓ ቅኝ ገዢዎች መከራውን ያየ ሕዝብ ሲሆን ዛሬም እንደምናየው በድህነት አሰንጋ እየተገረፈ መራራ ጽዋውን ይጨልጣል። ይህም አልበቃ ብሎት የአምባገነን አገዛዝ እየተፈራረቀበትና የድራግ ወንበዴዎች መፈንጫ ሆኖ ቀርቷል። የላቲን/ ደቡብ አሜሪካ ሕዝብ ከወደቀበት መቼ እንደሚነሳ የሚያጠያይቅ ነው። ዛሬ ከደቡብ አሜሪካ ሀገሮች አንዳቸውም እንኳን የዲሞክራሲ ጭላንጭልን የሚያይ እንደሌለ ግልጽ ነው። በመሆኑም ለረጅም ጊዜ የድህነት እስረኞች ሆነው ሲኖሩ እናያቸዋለን።

በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ክፉኛ የተመቱትም የአውሮፓ ሀገሮች እንኳ ከወደቁበት ተነስተዋል። ዛሬ አውሮፓ ከሌላው ዓለም ሲወዳደር ሰላም የሰፈነበት፣ ሥልጣኔ፣ የገንባት፣ የቴክኖሎጂ ጥበብ የመጠቀሙት አህጉር ሆኗል። ዛሬ በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ኢትዮጵያውያን አውሮፓ ውስጥ ኑሯቸውን መሥርተው ይገኛሉ። ለረጅም ዘመናት በቅኝ አገዛዝ ሲመታ የነበረውም የአፍሪካ ሕዝብ ከሌላው ጋር ሲወዳደር ምንም መሻሻል አላደረገም። የአፍሪካም ሀገሮች እንደ ደቡብ አሜሪካ ሕዝቦች እንደወደቁ የቀሩ ሕዝቦች ይመስላሉ። መውደቅና መነሳት የዓለም ሕዝብ ታሪክ ነው። በደቡብ አሜሪካና በአፍሪካ ሕዝቦች የደረሰው የሰነ ልቡና ቁስል መድኃኒት ካልተገኘለት አውሮፓና አሜሪካ ድረስ ተከትሎን ሊሄድ ይችላል። ከወደቁበት ለመነሳት ከራስ ጋር መታገልን ይጠይቃል። ሌላ ሰው ከወደቅንበት ሊያነሳን አይችልም። ከወደቅንበት የሚያነሳን የገዛ ራሳችን ሞራል ነው። ከዚህ ከታሪክ የሰነ ልቡና ቁስል ለመላቀቅ በኅብረተሰብ መልክ መሰባሰብ ይኖርብናል።

ኢትዮጵያውያን አሜሪካ ውስጥ በኅብረተሰብ ደረጃ የተጠናከሩ አይደሉም። በዚህ የተነሳ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ዘንድ ገና አልተቆናጠጠም። ለዚህ የሚያበቃ አስፈላጊው ማኅበራዊ ድርጅት ገና አልተቋቋመም። የፖለቲካ የንግድ የኢኮኖሚ የሙያ ድርጅቶች የሚፈጠሩት በመጀመሪያ ጠንካራ የማኅበራዊ ድርጅት ሲኖር ነው። አሜሪካ ውስጥ በሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ትልቁና ኃላፊ የሚታየው ድክመት ይህ ነው። አሜሪካ ውስጥ ዛሬ ሁሉም ኅብረተሰብ በየፊናው የተደራጀ ነው። እንደ ኅብረተሰብ አሜሪካ ውስጥ ተሰሚነት ሊኖረው የሚችለው የኔ የሚለው ሕዝቡን የሚያጠቃልል ማኅበራዊ ድርጅት ሲኖር ነው። አሜሪካ ውስጥም በትላልቅ ከተሞች የምናያቸው የኢትዮጵያን ኮሚኒቲ በመባል የሚታወቁት በአንድ ወቅት ከፍተኛ እንቅስቃሴ ቢያሳዩም ባሁኑ ወቅት ባንዳንድ ከተማዎች ካልሆነ በስተቀር ይህ ዓይነቱ ድርጅት እየደከመ ሊሄድ ይችላል። የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ለእንደዚህ ላለው ሁኔታ ተነሳሽነት አሳሳየም በመሠረቱ በየበታው የተቋቋሙት የኮሚኒቲ ድርጅቶች ለኅብረተሰቡ በጣም አስፈላጊ አገልግሎት ቢሰጡም ያን ያህል የተደራጀና ከፍተኛ እንቅስቃሴ የሚያደርግ የለም። በተለያዩ ከተሞች የኢትዮጵያን የኮሚኒቲ ድርጅቶች ተዘዋውረው እንዳየኋቸው እንደገና መታደስ ያለባቸው ናቸው። ቢሆንም ምንም ኢትዮጵያዊ ድርጅት በሌለበት የኢትዮጵያውያን ድርጅት ኅብረተሰቡን በማገልገል የተቻለውን እንቅስቃሴ ማድረግ መቻሉ የሚያስደንቅ ነው።

በቅርቡ ከተቋቋመ 20ኛ ዓመቱን ያከበረው የቺካጎው የኢትዮጵያ ኮሚኒቲ ድርጅት በአሜሪካ ውስጥ ለአብነት መጠቀስ የሚገባው ድርጅት ነው። ከፖለቲካ ከሃይማኖት ከዘር ነፃ በመሆን ለኢትዮጵያውያንና ለሌሎች አፍሪካና አውሮፓ ሀገር ሰደተኞች የሚሰጠው ማኅበራዊ አገልግሎት ኢትዮጵያውያንን ሊያኮራ የሚገባ ነው። በተመሳሳይ ደረጃ የሲያትል የዋሺንግተን ዲሲ አካባቢ የላንሆሴ እንዲሁም በቅርቡ የካናዳ የኢትዮጵያ ኮሙኒቲ ድርጅቶች ከፍተኛ አገልግሎት እየሰጡ ናቸው። እነዚህ ድርጅቶች ለኢትዮጵያውያን ምንም የሀገራቸው ድርጅት በሌለበት ከፍተኛ አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛሉ። እነዚህ ድርጅቶች ከአጠቃላይ ኢትዮጵያውያን

የሚያገኙት ትብብርና እርዳታ በጣም የተወሰነ በመሆኑ ለጎብረተሰቡም የሚሰጡት አገልግሎት በጣም የተወሰነ ነው። የሀገራችንን ስም ለያዘ ለኢትዮጵያዊ ድርጅት የምናሳየው ድጋፍ የተወሰነ መሆኑ ኢትዮጵያውያን ስለ ድርጅት ያላቸውን አመለካከት ሊያንፀባርቅ ይችላል። ይህ የድርጅት ጽንሰ ሀሳብ እንዳለ ሆኖ በከተማ በመለስተኛ ከተማና በክልል ላይ ባለው ሁኔታ በመደራጀት እንደገና መታደስ አለበት። ኢትዮጵያውያን ባሉበት ሁሉ የኢትዮጵያ ኮሚኒቲ ድርጅት በእውነቱ ንቁ ተሳትፎ ማሳየት አለበት። የሕዝቡን ተሳትፎ ለማበረታታት በኮሙኒቲውም ሥር የተለያዩ ኮሚቴዎች መቋቋም ይኖርባቸዋል። ይህ ድርጅት የሚገኘው አብዛኛውን በትልልቅ ከተሞች ስለሆነ መዋቅሩ በአነስተኛና በመለስተኛ ከተሞች ጭምር መድረስ ይኖርበታል።

ኢትዮጵያውያን ወደ አሜሪካ በሚመጡበት ወቅት አንዱ ከፍተኛ ችግራቸው የሚቀበላቸውና አገሩን የሚያለማምዳቸው ለሀገሩ ስለጎብረተሰቡና ስለጎብረተሰቡ ባህል አጠር ያለ ትምህርት የሚሰጣቸው የተደራጀ ክፍል አካል የለም። አብዛኛው የሚያርፈው ከጓደኛውና ከዘመዱ ጋር በመሆኑ ስለሀገሩ ጉዳይ የሚያገኘው ትምህርትና መረጃ በጣም የተወሰነ ነው የአሜሪካንን ጎብረተሰብ የኑሮ ሁኔታ መልመድ ቀላል አይደለም። ይህ ድርጅት በከተማ፣ በክፍለ ሀገር፣ ደረጃ በክልል ደረጃ ብሎም በብሄራዊ ደረጃ ከዛም በሰሜንና በደቡብ አሜሪካ፣ በካናዳ፣ በአውሮፓም አሁኑሪዊ በሆነ መንገድ ቢመሠረት ከፍተኛ አገልግሎት ከመስጠቱም በላይ ብዙ ኢትዮጵያውያንን ሊያሰባስብ ይችላል።

ድርጅቱ በሀገር አቀፍ ደረጃ በመደራጀት በአሜሪካ ያሉትን ኢትዮጵያውያንን በሙሉ ሊያሰባስብ ይችላል። በከተማ የከተማውን ከንቲባ፣ በክፍለ ሀገር የክፍለ ሀገሩን አስተዳዳሪ በሀገሪቱ ደረጃ ደግሞ ኮንግረስና ሴኔቱን በመያዝ ብዙ ተግባሮችን ማከናወን ይቻላል። ይህ ድርጅት ከመንግሥታዊና ከሕዝባዊ ድርጅቶች ጋር ግንኙነት በመፍጠር የኢትዮጵያውያንን የማኅበራዊ ጉዳይ በሚመለከት ተገቢውን አገልግሎት

ሊሰጥ ይችላል። ከአሜሪካ አልፎ ካናዳን አውሮፓን አውስትራሊያን በመጨመር ከበድ ያለ ዓለም አቀፍዊ ድርጅት መፍጠር ይቻላል። የኢትዮጵያ ኮሙኒቲ ድርጅት ለወደፊት ይህን ዓለም አቀፍዊ አቅጣጫ እንዲይዝ መጣጣር አለብን። በተለይ በምዕራባውያን ሀገሮች የሕዝብ ድምፅ በጣም አስፈላጊ ስለሆነ የኢትዮጵያውያን በከፍተኛ ደረጃ መደራጀት ኢትዮጵያውያንን ሊጠቅም ይችላል። በእሁኑ ወቅት ለምሳሌ የኢትዮጵያውያንን መብት በሀገርና በዓለም አቀፍ ደረጃ የሚያስከብር ድርጅት የለም። በተለይም በአሜሪካ ጎብረተሰብ ማኅበራዊ ድርጅቶች ዲሞክራሲያዊ መብቶችን ለማስከበር የሚጠቅሙ ስለሆኑ በማኅበር መደራጀት የግድ አስፈላጊ ነው።

አሜሪካ ውስጥ ማንኛውም የጎብረተሰብ ክፍል በየፊናውና በየፈርጁ በድርጅት የሚተዳደር ነው። በአሜሪካ የሚገኘው ጎብረተሰብ በሙሉ በተለያዩ መንገዶች በመደራጀት ላይ ነው። ለምሳሌ ያህል የአረብ ሴቶች ድርጅት አሜሪካ ውስጥ በከፍተኛ ደረጃ የተደራጀ ነው። በአሜሪካ ውስጥ መብታቸውን ለማስከበር በአረብ አገር ያሉትን የእህቶቻቸውን መብት ለማስከበር ከዚህም አልፎ ተርፈው ዓለም አቀፍዊ ጉዳዮችን በማንሳት በየጊዜው ድምሃቸውን ያሰማሉ። እነዚህ ድርጅቶች መብት ለማስከበር ብቻ ሳይሆን ሕዝቡን ለማሰባሰብና በሕዝቡ መካከል ውይይት እንዲፈጠር ከፍተኛ መድረክ በመሆን ያገለግላሉ። በቅርቡ የተቋቋመው የኢትዮጵያዊያን የሕዝምና ባለሞያዎች ማኅበር ጥሩ ምሳሌ ሊሆን ይችላል። ከተቋቋመ ብዙ ዓመት የሆነው የሰሜን አሜሪካ የኢትዮጵያውያን የስፖርት ማኅበርም ለምሳሌነት የሚጠቀስ ነው። ኢትዮጵያውያንን ከየአቅጣጫው በማገናኘት ዓይነተኛ አስተዋጽኦ በማድረግ ላይ ያለ ድርጅት ነው። በድርጅቱ አማካኝነት የሚደረገው የስፖርት በዓል ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ነው። በኢኮኖሚ በንግድና በባሕል በማኅበራዊ ኑሮ ኢትዮጵያውያንን በማሰባሰብ ከፍተኛ አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛል። በበዓሉ በሚገኘው ገንዘብ ለምሳሌ ያህል በስፖርት ዓለም ኢትዮጵያን ለመጀመሪያ ጊዜ ባስተዋወቃት በግዴታ በአበባ ቢቂላ ስም የስፖርት ፋውንዴሽን ወይም ተራድኦ ቢቋቋም

ለወደፊቱ ለማራቅንም ሆነ ለአሁኑ ርቀት ሩሣ ብዙ ኢትዮጵያውያንን ማፍራት ይቻላል።

የኢትዮጵያውያን ማኅበራዊ ድርጅቶች ባልተስፋፋበት ይህን የመሰለ ድርጅት መኖሩ በጣም የሚያበረታታ ነው። ተተኪው ትውልድ ከቤተሰቡ ብቻ ሳይሆን ከነዚህ ከተለያዩ ማኅበራዊና ባህላዊ ድርጅቶች በዙ ሊማር ይችላል። ማንኛውም ሕዝብ በተለያዩ ሁኔታ ከሀገሩ ሲወጣ የነበረበትን ታሪክና ባህል መርሳት የለበትም። ይህንን የመሳሰሉ ማኅበራዊና ባህላዊ ድርጅቶች ተተኪውን ትውልድ ከፍተኛ አገልግሎት ሊሰጡና ሊያስተምሩት ይችላሉ። ይህ ድርጅቱ የሚያዘጋጀው መሠረታዊ የስፖርት ባህል ከእግርኳስ ባሻገር ሴቶችን፣ ወጣቶችን፣ ልጆችን የተለያዩ የኅብረተሰቡን ክፍል የሚመለከት ዝግጅት በማቅረብ የወንዶችን የእግር ኳስ ፍላጎት ብቻ ሳይሆን ሰፊ ባለ መልኩ ዝግጅቱን ማስፋፋት ይኖርበታል። አገር ቤት ካሉ የእስፖርት ተቋሞች ጋር ግንኙነት በመፍጠር ድርጅቱን ማስፋፋትና ማጠናከር ይኖርበታል። ከላይ የጠቀስናቸው የኢትዮጵያውያን ማኅበራዊ ድርጅቶች የሚሰጡትን አገልግሎትና የሚያከናውኑትን ተግባራት ማስፋፋት ይኖርባቸዋል።

ቀደም ብለን እንደገለጽነው የኢትዮጵያ ኮሙኒቲ ድርጅት ዋና ተልዕኮውና አገልግሎቱ አዲስ ለሚመጡ ኢትዮጵያውያን የመሸጋገሪያ ፕሮግራሞች ማዘጋጀት ስለሆነ ባለሙያ የሆኑ ኢትዮጵያውያንን በማሰባሰብ ከፍተኛ አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛል። አዲስ ለሚመጡ ኢትዮጵያውያን ይህ የሽግግር ጊዜ በጣም የሚያሳስብ ወቅት ነው። በኢትዮጵያውያንና በአሜሪካ ኅብረተሰብ መካከል ያለው የእኗኗር ልዩነት እጅግ ሰፊ በመሆኑ ይህን የባህልና የኅብረተሰብ ያኗኗር ልዩነት በሚመለከት ያዲሱን ሀገር ሁኔታ የሚያስረዳቸው ድርጅት ያስፈልጋቸዋል። በመሠረቱ የኢትዮጵያ ኮሚኒቲ ድርጅት አመሠራረቱ እንዲህ አይነቱን አገልግሎት ለመስጠት በሆንም የኅብረተሰቡ የቅርብ ድጋፍ ያስፈልገዋል። ከዚህ ውጪ ደግሞ ብዙ አሳሳቢ ጉዳዮች ስለሚኖሩ አጀንዳውን ሰፊ በማድረግ የተለያዩ

አገልግሎቶችን ለመስጠት ያመቸው ዘንድ አዳዲስ የአገልግሎት ዘርፎችን ማቋቋም ይኖርበታል። የትምህርት፣ የስልጠና፣ የንግድ፣ የታሪክ፣ የባህል፣ የቤተሰብ፣ የመዝናኛ፣ የሴቶች ጉዳይ፣ የወጣቶች ጉዳይ፣ የአባቶችና የእናቶች ጉዳይ የመሳሰሉ ልዩ ልዩ የኅብረተሰብ ጉዳይ ዘርፎች ላይ በማተኮር ልዩ ልዩ አገልግሎቶች መስጠት ይቻላል።

የቤተሰብ አመሠራረትና የልጆች አስተዳደግ ባለንበት ኅብረተሰብ በውጭ ባህል ውስጥ ትልቅ ትግል ስለሆነ ይህንን በሚመለከት ስለ ኢትዮጵያ ኅብረተሰብ የልጆች አስተዳደግ ጥናትና ምርምር በማድረግ ከፍተኛ አገልግሎት ሊሰጥ ይችላል። ይህንን ጉዳይና ርዕስ በሚመለከት ራሱን በቻለ ምዕራፍ ሰፊ ትንታኔ እናደርጋለን። የኢትዮጵያን ኅብረተሰብ ማኅበራዊ ድርጅትንም በተመለከተ በምን ዘርፍ መደራጀት እንዳለብን ለወደፊቱ በሰፊው የምንወያይበት ርዕስ ይሆናል። እስካሁን ድረስ መቋቋም የነበረበት አንድ ትልቅ የኢትዮጵያ የትምህርት ድርጅት ነበር። ብዙ ኢትዮጵያውያን ምሁራን ባሉበት በአሜሪካ ምድር የኢትዮጵያ የትምህርት ካውንስል አስመቋቋሙ እጅግ የሚያሳስብ ነው። በከፍተኛ ትምህርት ሙያ ላይ የተሰማሩ ኢትዮጵያውያን ይህንን ድርጅት ባፋጣኝ ሁኔታ መፍጠር ይኖርባቸዋል። አሜሪካ ውስጥ ላሉ ኢትዮጵያውያን ወጣቶች የከፍተኛ ትምህርት ዕድል እንዴት መክፈት እንዳለብን የአሜሪካን የከፍተኛ ትምህርት ሥርዓትን ለወጣት ኢትዮጵያውያን ለማስረዳት የከፍተኛ ትምህርት መመሪያን ማዘጋጀት ይኖርብናል።

ወጣት ኢትዮጵያውያን በአሜሪካ በምን ዓይነት የትምህርት መስክ መስማራት እንደሚችሉ ከፍተኛ ርዳታ ያስፈልጋቸዋል። ኢትዮጵያ ውስጥ ካሉ የከፍተኛ ትምህርት ተቋሞች ጋር ግንኙነት መፍጠርና ከፍተኛ ትምህርትን ከሀገራቸው ጋር በማዛመድ ትምህርታቸውን የሚክታተሉበት መንገድ መቀየስ ይቻላል። የተለያዩ የትምህርት ዝግጅቶችን በመፍጠር ወጣቱን ትውልድ ጠቅመን ሀገሩንም እንዲጠቅም ማድረግ ይቻላል። ይህንን የመሰለ ድርጅት በሌለበት ኅብረተሰብ ተተኪው ትውልድ መሢሻ ያጣል።

ከአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥም ተዋህዶ የሥርዓቱ ተጠቃሚ ለመሆን የግድ ባህላችንን ታሪካችንን መሸጥ አያስፈልገንም። ኢትዮጵያውያን ከሌሎች ኅብረተሰቦች ብዙ ትምህርት ማግኘት እንችላለን። ለምሳሌ ሕንዶች ከሌላው በተለየ ሁኔታ ባህላቸውን እጅግ ያከብራሉ። በአንድ ወቅት ኢትዮጵያ ውስጥ እጅግ ተወዳጅ የነበረው የዘፈን ግጥም እንደሚያመለክተው፡-

ለኛ የማይሰማ ግንጥል ጌጥ ምንድነው ባህላችን ይበቃል
ሌላው የሌላ ነው። ለምሳሌ ሕንዶች በጣም ኩሩ ናቸው
አልተቀላቀለም ከሌላ ባህላቸው።

በማለት የሞራል መልዕክት ለማስተላለፍ ይጥር የነበረው ታዋቂው ኢትዮጵያዊው ዘፋኝ ተፈራ ካሳ ስለ ባህል ክቡርነት ያወጣውን ግጥም መጥቀስ ይቻላል። በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ለመኖርና ዓላማችን እንዲሳካ ለማድረግ ባህላችንን መተው አለብን ማለት አይደለም። ባህላችንን እንደጠበቅን ማንነታችንን እንደያዘን የተሳካ ኑሮ መኖር እንችላለን። የሕንዶች ትልቁና ጠንካራው ድርጅታቸው ቤተሰብ ነው። እንግዲህ ከዚህ ምዕራፍ ለመረዳት የምንችለው በአሜሪካ የኢትዮጵያን ኅብረተሰብ የሚያሰባስበውና የሚያገናኘው ባካባቢውና ዓለም አቀፍ ደረጃ ጠንካራ ድርጅት እንደሌለው ነው። ያለ ጠንካራ ድርጅት ኑሮን በተናጠል ለመቀየስ በጣም አስቸጋሪ ነው። የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ ከሌሎች ኅብረተሰቦችም ጋር ሲወዳደር የድርጅት ድክመት ያለበት በመሆኑ በአሜሪካ ኅብረተሰብ ውስጥ ያለው ተሳትፎ ጎልቶ የሚታይ አይደለም። እጅግ የሚያሳስበው ደግሞ በተለይ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን እያጠናቀቁ የሚመጡ ኢትዮጵያውያን ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መጥቷል ይህ ሁኔታ በራሱ የተማረ የኢትዮጵያን ኅብረተሰብ ሊፈጥር ይችላል። ታዲያ እነዚህን ወጣት ኢትዮጵያውያን ወደ ከፍተኛ ትምህርት የሚጓዙበትን መንገድ መጠቀምና ማሳየት ኅብረተሰቡ በከፍተኛ ደረጃ የተማረ የሰው ኃይል እንዲኖረው ያደርጋል። ይህ ባለፈው ምዕራፍ እንደተወያየንበት ለተተኪው ትውልድ ድልድይ ለማዘጋጀት ከሚደረግ

ጥረት አንዱ ሊሆን ይችላል። ድርጅት በተለያዩ መልኩ ለኢትዮጵያ ኅብረተሰብ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው።

በመሠረቱ ሌላው መነሳት ያለበት በድርጅት መልኩ በይፋ ያልታወቀው በትላልቅ የአሜሪካ ከተሞች በየቦታው የተከፈቱት የኢትዮጵያ የባህል ምግብ ቤቶች ናቸው። እነዚህ ድርጅቶች የንግድ ተቋሞች ቢሆኑም በባህልና ማኅበራዊ ረገድ ብዙ ኢትዮጵያውያንን የሚያገናኙ መድረክ ሆነው ተገኝተዋል። በሌላ መልኩ በመጠኑም ቢሆን የኢትዮጵያን ባህል ለአሜሪካ ኅብረተሰብ ለማስተዋወቅ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርገዋል። ማኅበራዊ ድርጅት ባይሆኑም ባህላዊና ማኅበራዊ አገልግሎት እየሰጡ ናቸው። በተለይ ባሁኑ ወቅት በከፍተኛ ደረጃ በመስፋፋት ላይ ናቸው። ባሁኑ ወቅት የኢትዮጵያ ምግብ ቤት የሌለበት የአሜሪካ ከተማ ማግኘት አስቸጋሪ ነው። በቅርቡ ለሰብሰባ Kansas city በሄድኩበት ወቅት ኢትዮጵያዊ ዝር አይልም ብዬ በገመትኩበት አካባቢ እንኳን ሁለት የኢትዮጵያ ምግብ ቤቶች በማየቴ እጅግ ተደንቄያለሁ። እነዚህ የባህል ምግብ ቤቶች ከምግብ ማቅረብ ደረጃ አልፈው ከፍተኛ የባህል ቅርስ ማሳያ መለስተኛ ሙዚየሞች ማድረግ ይቻላል። በተለይም ባንዳንድ ምግብ ቤቶች የሚዘጋጁት ባህላዊ የሆነ የቡና አቀራረብ ስነ ሥርዓት ብዙ አሜሪካውያንን የሚስብ ሆኗል። እነዚህ የባህል ምግብ ቤቶች የተለያዩ ባህላዊ ዝግጅቶችን በማቅረብ ባንድ በኩል ኢትዮጵያውያንን ማሰባሰቢያ ሊሆኑ በሌላ በኩል ደግሞ የኢትዮጵያን ባህል ለሌላው ሕዝብ ማስተዋወቂያ ሊሆኑ ይችላሉ።

የተለያዩ ድርጅቶች በተለያዩ መልኩ አገልግሎት ሊሰጡ እንደሚችሉ አይተናል። በትምህርት፣ በንግድ፣ በባህል፣ በሃይማኖት በተለያዩ መልኩ ድርጅቶችን መፍጠር አስፈላጊ ነው። በእነዚህ ድርጅቶች አማካኝነት የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በአሜሪካ እያጠናከረ ሊመጣ ይችላል። የምዕራባውያንን ስልጣኔ ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጀምሮ በዓለም ላይ እየገነነ የመጣ በመሆኑ ዛሬ የምዕራባውያን ሥልጣኔ ያልገባበት፣ ያልደረሰበት ቦታ ወይም ኅብረተሰብ የለም። የሚያስደነግጠው ደግሞ የምዕራባውያን

ሥልጣኔ ዓለምን እያጥለቀለቀው መምጣቱ ነው። የምዕራባውያን ሥልጣኔ በቴክኖሎጂ በኢንዱስትሪ እጅግ እየመጠቀ መጥቷል። አዝማሚያውን እንደምናየው የዓለም ሕዝብ ለአውሮፓውያን ሥልጣኔ ተገዢ እየሆነ የመጣ ይመስላል። ዓለምን እየዋጠ የመጣውን የምዕራባውያንን ሥልጣኔ የዓለም ሕዝብ መቋቋም ያለበት ይመስለኛል። የዓለም ሕዝብ የምዕራባውያንን ሥልጣኔ አሜን ብሎ በመቀበል እጅግ ለረጅም ዘመናት ድምፁን አጥፍቶ ተቀምጧል።

የአውሮፓውያንን ወይም የምዕራባውያንን ሥልጣኔ ባሁኑ ወቅት ጎትራ የያዘች አገር ብትኖር ጃፓን ብቻ ናት። ከነዳጅ የሚገኘውን የዓለምን ግማሽ ሃብት ያየዘው የዓረብ ምድር የምዕራባውያንን ሥልጣኔ መቋቋም አልቻለም። ይህ አካባቢ ሃብቱ ቢኖረውም ስነ ልቡናዊ ሃይል ስለሌለው የአውሮፓውያንን ተጽእኖና ጫና መቋቋም እንዳልቻለ ይታያል። በመሆኑም የመካከለኛውን ምሥራቅ የአውሮፓውያን ስልጣኔ በእጅጉ ጥላ አጥልቶበታል።

የሆነው ሆኖ አሁን መገንዘብ ያለብን የምዕራባውያን ሥልጣኔ ባህላችንንና ታሪካችንን የሚያስለውጠን ሳይሆን ተገቢውን ዕውቀት ጎብይተን የራሳችንን የፈጠራ ችሎታ ጨምረንበት ኑሮአችንን ለመለወጥ መጣጣር ራሳችንን ማወቅና መረዳት ደረጃ ላይ መድረስ ያለብን መሆኑን ነው። ወደ አሜሪካ የመጣነው ለምዕራባውያን ሥልጣኔ ተገዢ ለመሆን ሳይሆን ባህላችንን ጠብቀን ተገቢውን የሳይንስና የቴክኖሎጂ ግንዛቤያችንን ጠብቀን እውቀት አግኝተን የራሳችንን ባህል በማዳበር ኑሮአችንን ለማሸነፍ መሆን ይኖርበታል። ከታሪክ እንዳየነው የምዕራባውያን ሥልጣኔ የጥቁር አሜሪካንን ሕዝብ ባህል አውድሞታል። የኢትዮጵያውያን ባህል እንዳይወድም ጠንካራ ድርጅት በመፍጠር ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርብናል። አሜሪካ ውስጥ በገሃድ እንዳየነው የጥቁር አሜሪካ ሕዝብ ታሪክ፣ ባህል፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት ደብዛው እንዲጠፋ ተደርጓል። የምዕራባውያን ሥልጣኔ የጥቁርን ስነ ልቦና መቀማት ልምዱ ስለሆነ መገቢያ ቀዳዳ መስጠት

የለብንም። አሜሪካን ሀገር ሠርቶ ለማደር ትምህርት ለመቅሰም እንጂ ባህላችንን እርግፍ አድርገን ለመተው ስላልሆነ ለአዲሱ ትውልድ እንደ ጠንካራ የኢትዮጵያውያን ድርጅት ካላወረሰነው እንደ ቀን ሙሉ በሙሉ በምዕራባውያን ሥልጣኔ ተውጦ ሊቀር ይችላል።